

העולם הזה

גליון שבועות

2.6.57, ג' סיון תשי"ז

המחיר 500 פ"ר

העולם הזה

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורכי־משנה:

דוב איתן, אורי סלע

עורך תבנית:

אהרון צור

עורך כיתוב:

סילבי קשת

צלם המערכת:

אריה קרן

כתב בכיר:

אלי תבור

חברי המערכת:

ישראל ביבר, ניצה נבי, שייצ גלור, לילי גלילי, דויד הורוביץ, רותי ורר, רוני זוהר, אברהם חרסון, אוסקר סאובר, אלכס מכיס, אביבה ססו, עמוס קינו, שלמה קרן.

רחוב גליקסון 8, תל־אביב, טלפון 26785, ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס ששה ששה בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד סופל ובניו, תל־אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2' 2'

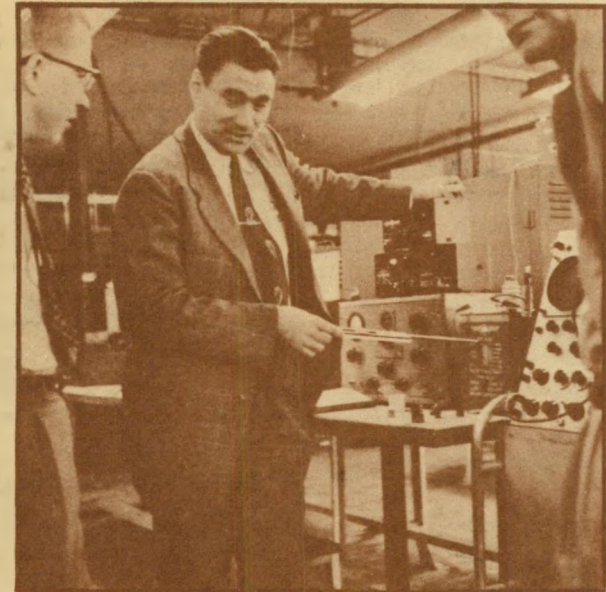
לפני הבחירות היו לנו קשיים האריך לפעול. כמה מחברינו הרבנים היו בדעה לעמוד נגד, כמו שדעת הקהל הילודי ברובו הוא כנגד המועדים מהמפלגה הריפובליקאנית. ברם, הרוב המכריע בא ליד החלטה שדוקא בעונה שכזאת, בשעה אשר "כולם" הם כנגד, הרי אנו צריכים לעמוד לימין אלה שתמכו בנו וגם מהטעם שאנו צריכים לקבל על עצמנו את המשלחת היעודה ולעבוד לטובת הצלחת המפלגה הריפובליקאנית. ידענו שאם תנצח המפלגה הזאת, תהינה כל הדלתות סגורות ונעולות בפני אלה הפועלים נגדה וד"ל. ובכן הצטרפנו לקריאת ראשי המפלגה הריפובליקאנית וביתר עוז, יותר מלפני ארבע שנים, יצאנו לפעול. בקשר השבועות לפני יום הבחירות נשסף משרד סנהדר הרבנים המאוחדים באמריקה בגלי קריאות טלפוניות, בהמון מכתבים וטלגרמות מארבע פינות הארץ, במחאות, וכתובים שונים: האריך אנו יכולים לתמוך במפלגה הריפובליקאנית, ללכת כנגד הזרם ולפעול כנגד האינטרסים החיוניים של מדינת ישראל?

ביחוד גדלה הצעקה כשנתפרסם בהראשון בנובמבר קריאת הרבנות כמעט בכל העתונים האנגליים, מקצה המדינה עד קצה, שסנהדר הרבנים תומך בבחירת הנשיא איזנהאור וסגנו, להיות מוכתרים לארבע שנים נוספות. ההתרגשות חלפה עברה לאחר הבחירות. נשתנתה כל הצורה והיחס לרבנות ודעת הקהל התחילה להפיק רצון מפעולות סנהדר הרבנים בכיוון זה — ביחוד לאחר שנתפרסם תוכן הטלגרמה של הפרויידנט סנהדר הרבנים, בתודה על הנעשה והבטחה לתמוך בהצעות האגודה הרבנית, בכל זמן ועידן. הלא ידוע הפתגם האמריקאי: "נאיתנו טאקסיס ליק סאקס — אין הצלחה כהצלחה עצמה". עכשיו הכל מודים שטוב עשה סנהדר הרבנים בהיותו פעיל, ויש למי לפנות בשעת צרה ומצוקה.

★ ★ ★

המכתב הבא נשלח עלי ידי ג'אק ה. וייזיס, בלטימור, הכותב בעברית רהוטה: "במקום מגורי ישנם 78 אלף תושבים יהודים — אחד מכל שבעה תושבים בבלטימור הוא יהודי. כאשר שחונך וגדל בתל־אביב, חניך הגימנסיה הרצליה ובוגר בית־הספר החקלאי במקוה־ישראל, שהשתתף בשורות ההגנה וחיל האוויר במלחמה לשיחרור ישראל, העולם הזה הוא כשבילי ממש זריקת עידוד חיונית. השמחה בבית רבה מאד, כל פעם שהעתון מופיע. מתיישבים ובולעים אותו מכריכה לכריכה. אם הזמן אינו מספיק, לוקחים אותו לעבודה ומוראים בהפסקות האוכל. בתחילה היה העתון מעורר פליאה על אותיותיו המזרות, עכשיו כבר התרגלו להסינית היהודית". בגמרי לקרוא את העתונים אני שולח אותם לספריה הציבורית הכללית על שם פרט (1,298,340 כרכים).

אשר ליהודים, מעטים הם הידועים לקרוא עתון עברי ולהבין את תוכנו. למרות שרובם למדו את השפה בילדותם בבית־הספר של יום א', בו מלמדים "עברים" כדי שיוכלו להתפלל. אגב, בשכונתנו כאן גרה נערה שגמרה את הקולג' העברי המקומי. אם תדברו אליה משפט אחד או שניים בעברית — לא תבין מלה, כאילו דיברה אליה סינית.

(3) קורא יחזקאל דויד, ארצות־הברית

(2) קורא מאיר פרלמן, אנגליה

(1) קורא ישראל פסקאל (שמאל), סנדה

וזמן מה לאחר שבאתי לגור הנה, גיליתי את החוג העברי המונה כמה תריסרי אנשים משכילים, המתאספים מדי פעם בפעם לדבר עברית במבטא ספרדי ולשמעו הרצאות על נושאים יהודיים. בהרצאה האחרונה דיבר הדייר חקסמן (אישיות מרכזית בהמרחץ באמריקה ומחנך עברי בניו־יורק), על הנושא "השפעת ישראל על המרחב". במקרה זה המדובר היה בישראל של הבית השני והמרחב היה הגולה היהודית באותה תקופה: בבל, מצרים, יוון". הקורא ג'אק ה. וייזיס, שהיה כיום מהנדס ייצור ראשי בבית־חרושת לטרנספורמטורים אלקטרוניים, חותם על המכתב בשם פחות אנגלי: יחזקאל דויד.

★ ★ ★

הקורא ישראל פסקאל, כיום תושב מונטריאל שבקנדה, מתגאה שהוא "האיש היחיד בעולם שהשתתף בכל השינויים והתוספות שחלו בשדה התעופה לוד, בתקופת המנדט". אך זכותו לא עמדה לו. לפני שלוש שנים נסע הקורא פסקאל, שהוא כיום בן 47, לקנדה, והוא מקנה עוד לחזור. שם גרסם באחת המכללות, להשלים את הלימודים שהפסיק עם עלייתו ארצה, בהיותו בן 17. אגב, חברו לספסל הלימודים אינו אלא בנו מיכאל, בן ה־19.

★ ★ ★

לעתים מזדמן לחברי המערכת הנוסעים לחוץ־לארץ בתפקיד, לבוא במגע עם קוראים ולשמעו ישר פיהם מדוע הם קוראים את העתון בדביקות כזו. לפני כמה שבועות, כאשר ביקר העורך הראשי, אורי אבנרי, בוינה, פגש שם את הפסנתרנית הישראלית דינה אברך. לדינה, אלמנתו של העתונאי המנוח יעקב גל, היתה סיבה מיוחדת מדוע היא קוראת את העולם הזה בהנאה מרובה: "נוסף לקשר החי שהוא נוהג לי עם הארץ", סיפרה, "יש בו גם הרבה הומור. קחו למשל את מדור פסוקי השבוע. כאן, בעתונות האוסטרית, הכל ארוך, יבש, כשעמם. הם כאילו בכונה מוציאים כל אימיה מפולפלת או משעשעת. אני מתנחמת בהוכחות שאתם מביאים לי מדי שבוע בהארץ".

אולם נדמה לי — בלי לפגוע בכבודם של כל הקוראים האחרים — שהמקום המעניין ביותר שאליו מגיע העולם הזה הוא זה אשר סיפר לי עליו ידי, שהגיע לא זמן מה קודם.

"לרגל עבודתי, ביקרתי לעיתים קרובות בבניין שירות השידור הצבאי, בקהיר. כמוכן שסיקרנה אותי במיוחד המהקמה העברית, אבל השתדלתי שלא לעורר חשד מיוחד. לכן חיכיתי זמן רב עד שהזדמן לי לבקר שם. ומה אתם חושבים היה הדבר הראשון שראיתי?" אמר לא נחשתם — היה זה עורך התוכנית העברית בקול קהיר, שקוע בקריאת העולם הזה. שיצא לאור יומיים לפני כן בתל־אביב.

אורי אבנרי

המושך תשומת לב בחור זה היא כמות המעשנות, והעובדה שאני לומד כאן טקסטי. פסנת החביבות אליה יכול אנגלי להגיע, ביחסיו עם זה, הוא להזמין למסיבה אינטימית. נחמול מזלי והזמנתי עלי ידי נערה אנגליה למסיבה פרטית קטנה. הלידי הנ"ל הבטיחה לי שיהיו עוד שני אדונים זרים וחזקה עלי שאחבבם חיבה יתרה.

בא הערב ואני מופיע בביתה של הנערה — ומי יושבים להם שם בניהול, אם לא שני סטודנטים מהקולג', מבני דודינו היקרים? בקיצור: סורי אחד ומצרי אחד. להבהיר את העניין, הרי שני שארי הבשר האלה שמרו על דיסטנץ רציני ממני ולא נכנסו בדי אמותי, שכן ידועים היוצאים הציוניים מסוף העולם ועד סופו. השניים נעצו בי מבט, הסתכלו זה בזה ובאנקת חסר־אונים, כאומרים "רק זה היה חסר לנו", השלימו עם גורלם והחליטו לשנות את כוס התרפלה שהוגשה להם.

בהמשך הערב לא שמרו האדונים הללו בקפדנות יתרה על מצאתיו של אלה וחוקי הקוראן, לגמיו מן האדום בכל מה וכבר חבטו לי על השכם ואמרו שאני בחור כארז. כשגם החיסקי נעלם בגרורות המשפחתיות, החילוני במשחק הדומה קמצא למשחק הבקבוק, במסיבות הישראליות. על כל פנים, חובה על משהוא לעשות משהוא שמישהוא אחר ההליט מהו.

משחק נמשך בעליצות יתרה ובתרועות צחוק, בפרט מפי קרובי הסורי אדיר השפם והכרס, ומהלידים עמוקות־המחשוף וצבעות־הפנים. לכן, כשהחליט המישהוא כי הקרבן הבא חייב לנשק לאובייקט שמיימי, חיכינו כולנו בצפיה מתוחה לראות שפתונה של איזו גברת נמרח בחר קלות.

אלא שכאן אירע הפנצ'ר. הבקבוק הסתובב לעבר הכרס הסורית, שלימינה ישבתי אנוכי. יבסרם פציתי פה הדבק לי שארי נשיקה רבת, עם שפם דוקרני, הישר אל הלחי. אינני סבור שישראלים (זכרים) רבים יכולים להתפאר (או להתבייש) שסורי (זכר) נשק להם.

★ ★ ★

המכתב השני הוא מכתבו של אחד ממיניינו החתיקים. הוא נכתב במכונת כתיבה עברית, על נייר הנושא את כתובת סנהדר הרבנים המאוחדים באמריקה, ניו־יורק. כותב הרב שמואל דיסעברג:

"בחודשים האחרונים הייתי טרוד בהנהלת התעמולה בעתונות האנגלית ועל ידי ככתבים, חוזרים ושאר פעילות תעמולה בין היהדות ההרדית באמריקה, לטובת בחירת מועמי המפלגה הריפובליקאנית, ובראשה הנשיא דויד איזנהאור וסגנו ריצ'ארד ניקסון.

שתי גדות לירדן — זו שלנו זו גם כן! קבע זאב זבוטינסקי בשירו המפורסם ביותר בו הכריז כי „כעמוד שבתווק לגשר, וכחוט השדרה לאנוש — לארצי קו הציר והקשר, הוא ירדן, הירדן הקדוש...“ בהכרה או מתחת לסף ההכרה, מבטא שיר זה את תחושת-המולדת של כל בני ישראל אם גדלו בתל-אביב, בקרית-חיים או במשק מרחביה, ואם נולדו בג'נין, בחברון או ברמאללה. תוכנית זו מנסה לקבוע דרך להגשמת רעיון זה, לא בדרך של שפיכת-דמים ולא בדרך של כריעת-בורך אלא בדרך שיתוף-הפעולה בין שני עמים גאים ושתי תנועות-לאומיות משחררות.

אִי־הַחַדָּד

הַיִּרְדֵּן

מאת אורי אבנרי

ארץ-ישראל היא יחידה אחת

משחר ההיסטוריה ועד הדור האחרון, היתה הארץ חסיכה גיאוגרפית, היסטורית, תרבותית וכלכלית אחת. מן הים ועד המדבר שקקו חיים משיתפים, שלא ידעו שום גבולות. לא פעם קמו בתחומיה מסגרות מדיניות נפרדות ויריבות. ממלכות ועירות, שבטים ועמים הטילו את מרותם המדינית על חלקים ממנה. אולם כלכלת הארץ ותרכותה עברו על פני גבולות זמניים אלה, כלא היו. שום מלך, שום נביא, לא עצר את תנועת הרוח. כחסיכה שלמה השתתפה הארץ בגורל המרחב שהיא חלק ממנו — סוריה הגדולה, אזור הסהרן הפורה, והמרחב השמי הגדול כולו, אשר ארץ-ישראל שימשה להם חולית-קשר. זוהי מולדתו של האדם העברי, המרחב ליצירתו הלאומית. היא

נקבעה לו על-ידי המורשה ההיסטורית, ההרגשה שלו, התרבותית, המציאות הגיאוגרפית, הצרכים הכלכליים והנתונים הצבאיים.

היא נקבעה לו, מעל לכל, על-ידי תחושת המולדת, שהיא המציאות החיה והפועלת בלבו.

המתנכר לשלמות

הארץ, זורע את

זרע חורבנו.

לפני תשע שנים מסרו ששת אלפי צעירים עבריים את חייהם, כדי לרכוש לעמם את עצמאות המדינית. בדם ואש קמה בחלק המערבי של ארץ-ישראל מדינה חדשה. בסערת מלחמת-האחים של שני עמי הארץ, בה השתתפו רוב העמים השמיים, יוצקו גבולותיה. שום הגיון לא קבע אותם, זולת ההגיון המקרי החולף של מזל-המלחמה. הישגי המדינה בשנות קיומה המעטות היו כבירים. מיליון עליונים יהודיים הובאו לארץ ונקלטו בחלקם הגדול. מיווג המון זה לאומה אחת, והזכרת שפה אחת, התקדם בקצב מזהיר. בידי האומה העברית ניתנה האפשרות להפעיל מכשירים ממלכתיים, להופיע בחברת האומות ובמוסדות העולם כמדינה בין מדינות, לגבש צבא יעיל ועצמאי.

אולם הישגים מפוארים אלה נקנו במחיר אכזרי: מחיר כיתורה של הארץ, כפי שלא היתה מבוותרת מעולם, לשני חלקים אויבים בנפש.

דחוקה לפינה אחת של ארץ-ישראל, לא יכלה המדינה להיות אלא גיטו קטן ומבודד בעולם השמי, הנבדל רק בגודלו ובעצמאותו החיצונית מגטאות אחרים בהיסטוריה היהודית. שנואה על העמים הערביים, שראו בה נטע זר על אדמתם, ושהטילו עליה מצור כלכלי וטוטאלי לא יכלה אלה להזדקק לחסדי זרים כדי להבטיח לבניה את הקיום היומיומי. מגותקת מן המרחב הכלכלי הסובב אותה, משוללת שחקים טבעיים וחומרי-גלם, לא יכלה אלה להשליך את יתבה על זרם בלתי-פוסק של נדבות ומלחים ומגביות ומענקים.

נטולת כל סליון אמיתי בתנאים אלה להשיג אי-פעם עצמאות כל-כלית של ממש, לא יכלה לקוות גם לעצמאות המדינית הנובעת ממנה.

חנוקה בין חומות המצור, לא יכלה לקלוט את המיליונים שרק הם היו עשויים לשמש לאורך ימים כמים איתן להתבססות לאומית קבועה. מוקפת אויבים מכל עבר, לא יכלה להשיג אלא בטחון צבאי ארצי, רופף ומפוקפק.

חסרת אופקים רחבים ואפיקים להתפתחות, לא יכלה לבדל אלא נוער חסר מעוף, אידיאליסטי ומתח חלוצי, המרגיש במחנק מתמיד ובורח אל הריקנות, הציניות ומרחבי העולם.

★ ★ ★

תנועת-השיחרור העברית לא

נסתיימה. היא אך החלה.

מזה שני דורות נעה שדרת-המסע של תנועה זו — קדימה, הצידה, ולעתים אף אחורה. סלגיה השונים, זה בצד זה ואף זה נגד זה, פעלו באלפי צורות שונות להגשמת מטרותיה. מיבש ביצות בחולה, חורש השדות בנגב, נטע הפרדסים בשרון, יוצר החרושת בעבק וזבולון, איש הפלמי"ח בשבילי הגליל, לוחם האצ"ל בחדר התלייה של עכו, לוחם לח"י בקאהיר, חייל צה"ל בנגבה ובנביירושע — כולם היו חברים בשותפות גדולה זו.

מדינת ישראל הנוכחית היא תחנת-ביניים חשובה בדרך. אך לא אין היא התחנה הסופית שלה.

היא מסגרת מצויינת להמשך המאבק להגשמת מטרותיה של תנועת-השיחרור העברית, אך אין היא עצמה הגשמת מטרותיה.

כי אין המטרה אלא הבטחת בסיס איתן לאומה עברית בריאה ופורחת, המפתחת בחרות ובבטחון את גאונה הלאומי המקורי. בסיס זה לא יתכן בלתי אם בארץ-ישראל השלמה, מאוחדת וחסרת גבולות פנימיים, שתהיה חלק חופשי של מרחב מאוחד ויחידות.

איחודה מחדש של הארץ, מן הים ועד המדבר, ממקור הירדן עד רפיח, היא התחנה הבאה של תנועת-השיחרור העברית.

★ ★ ★

ארץ-ישראל היא

מולדתם של

שני עמים.

שני עמים טוענים לבעלות על כל רחבי ארץ-ישראל — העם העברי והעם הפלסטיני. במשך שני דורות חיו שני עמים אלה במעורב, זה בצד זה. מלחמת-החלוקה הציבה ביניהם גבול מדיני אטום וריכותם בשתי מדינות נפרדות. אולם שניהם כופרים בגבול זה. מנהיג עברי, הטוען כי גבולותיה של ישראל הם סופיים, משקר ביוזר עין או בלא-יודעין. מנהיג ערבי שיטען טענה דומה לגבי גבולות המדינה הערבית, ישקר אף הוא. איש משניהם אינו מאמין לדברי השני.

לגבי האדם העברי, גבולותיה של ישראל הם זמניים, תוצאה של כורח וחלף. לגבי האדם הפלסטיני, ישראל היא עובדה שיש לחסלה. שום מבול של מליצות לא ישנה זאת. האדם העברי רואה את מולדתו בתל-אביב ובהר-חברון, בחיפה ובשכם, בהר-ציון ולד הכותל המערבי. פרקי התנ"ך בשעורי כיתה א' מוכיחים לו זאת באלף צורות שונות. האדם הפלסטיני רואה את מולדתו ביריחו וביפו, בבית-לחם ובנצרת בעזה וברמלה. הפליט מיבנה מנחיל הכרה זו לבנו ולבני בנו, המורה בבית-הספר מזכיר זאת לתלמידיו, בלבם ובדמיונם של כל תושביה. בני שני העמים ואזרחי שתי המדינות, ארץ ישראל היא שלמה לנצח, וכל חלוקה היא זמנית ובת-חלוף. מחלה שיש לרפאה בשעת-הכושר הראשונה.

איחוד הירדן

וגדולה, מסגרת ועונית, ואילו המצור של עמי ערב עליה יגבר. המצוקה הכלכלית תתעמק בבית, והסכנות הבטחוניות יחריפו בחץ.

★ ★ ★

לא יקום איחוד הארץ, אלא בדרך של שותפות.

שותפות זו לא תבוא בדרך של כפייה. היא לא תוטל בכוח הנשק. היא לא תבוא בדרך של התכחשות אחד משני העמים לשאיפתו הלאומית ולצרכיו הלאומיים. היא לא תקום בדרך של התבוללות, הנמכת דמות, פשרה או חיתורים. היא לא תקום בכבוד אחד העמים ביעודו הלאומי שלו, ולא בשוללו את זהותו הלאומית של העם השני.

היא תקום רק בלבם של אנשים חופשיים, אשר יבינו כי הנאמנות לארץ-ישראל, הנאמנות לאומה העברית והנאמנות לאומה הפלסטינית אינן סותרות זו את זו, כי אם משלימות אחת את רעותה.

היא תקום מתוך הבנתו של האדם העברי כי שותפות זו פותחת לפני מדינת ישראל אפיקים חדשים להתפתחות לאומית רינאמית, אופקים רחבים המושתרים כיום עלידי חומות הגטו.

היא תקום מתוך הבנתו של בן פלסטיין כי שותפות זו תשים קץ לפרגדיה הלאומית שלו, תחזיר לו את גאותו הלאומית ותפתח בפניו דרך לחיים לאומיים בריאים.

השותפות החופשית של שני עמים גאים, חזורים חזון לאומי ושותף-חרות, היא הבסיס לאיחוד הארץ.

★ ★ ★

השותף הראשון הוא מדינת ישראל.

מדינת-ישראל, בגבולותיה המעשיים הנוכחיים, היא מכשיר ההגשמה של התנועה הלאומית העברית. עצמאותה, חרותה ובטחונה הם תנאים מוקדמים לאיחוד הארץ.

הצעד הראשון בדרך לאיחוד הוא הקמתו של משטר ישראלי שיהיה חזון רעיון האיחוד ומסוגל להגשימו.

לצורך זה חייבים להישבר כל הדפוסים הרעיוניים, המדיניים והכלכליים בישראל שנבעו ממלחמת-האחים של עמי ארץ-ישראל. במקומם צריכים לבוא הדפוסים שינבעו מדרך השותפות של שני העמים.

יש לחסל את שיטות הדיכוי והנהגות לגבי המיעוט הפלסטיני בישראל, את המימשל הצבאי בכל צורותיו, את רעיון "העבודה העברית" ואת המחיצות הכלכליות.

יש לשלב את האזרחים הדוברי-ערבית בכל מערכות המדינה, בתוכניות הפיתוח, בהתישבות העובדות, בהסדרות העובדים, בצבא-ההגנה לישראל, במנגנון המדינה ובבניגויותיה בחוץ-לארץ.

יש לשנות באופן יסודי את מגמות מערכת-החינוך הישראלית, להנחיל לתלמידים העבריים את השפה העברית ולתלמידים הפלסטיניים את השפה העברית כשפה שניה, ולחנך את בני שני העמים במדינה ברוח השותפות התרבותית והיסטורית של עמי ארץ-ישראל ועמי המרחב השמי כולו.

יש למנות בממשלת ישראל שר מיוחד, בראש משרד חדש, שיהיה ממונה על הפעולה לאיחוד הארץ, ועל יחסי ישראל עם עמי ערב.

יש להשמיץ את קולה של ישראל, ולהפעיל את כוחותיה, לתמיכה בכל שאיפה לאומית מוצדקת של עמי ערב או אחד מהם, ולשלב את מדינת ישראל במערכת הבינלאומית לגיבוש עצמאותם ואיחלתם של עמי אסיה ואפריקה.

שינוי הערכים במדינת ישראל והקמת משטר המתאים לשלב הבא של תנועת-השיחור העברית הם אבן-הפינה לבנין השותפות של ארץ-ישראל.

★ ★ ★

השותף השני יהיה פלסטיין

המשוחררת.

העם הפלסטיני היה הקרבן העיקרי של מלחמת-החלוקה. חלקו הגדול נעקר מנחלת אבותיו והפך להמון מזהיר-עם של פליטים. חלק שני נשאר, כמיעוט שנוא וחשוד, במדינת ישראל. חלק שלישי נמסר ברצועת עזה לשלטון זר ועוין.

לבה של ארץ-ישראל, הר שמורון והר חברון, נכבש על-ידי ממלכת-בבובות, שהיתה ונשארה כלי-מישחק ביד מעצמות אימפריאליסטיות זרות, וזה לשאיפות הלאומיות של עמי ערב ועוינות את המאחזים הלאומיים של העם הפלסטיני הכבוש.

זהות הלאומית של העם הפלסטיני כולו נמחקה מן המפה הפוליטית. מפיצול בין שלוש רשויות פוליטיות, מפוזר במחנות-הפליטים חשוכי-התקווה כחצי תריסר ארצות, לא היה תוכן לחיי בניו זולת השנאה הלוהטת למדינת-ישראל הכובשת והמנשלת.

המרד של בני פלסטיין נגד השלטון התאשמי הור לא פסק אף לרגע. מאחר שחלוקת ארץ-ישראל שללה מן העם הפלסטיני את הסיכוי לעצמאות לאומית של ממש, השתלבו מיטב בניו במערכה הפוליטית של ארצות ערביות אחרות. השנאה להאשמים והפחד מפני ישראל דחפו לזרועות מצריים, בתקווה קלושה ששלטון זר ערבי לאומי יעזור להם יותר מאשר השלטון הור הערבי הקיים.

רעיון איחודה של ארץ-ישראל, בצורה שתחזיר לעם פלסטיין את עצמאותו, את הבסיס להתפתחותו החופשית, את גאותו ואת זהותו הלאומית, יתן מפנה לתנועת-השיחור הפלסטינית. תחת להיחל מכתות לאפיקים של מלחמה והרס-עצמי, יהיה בכוחה להפוך לתנועה פורייה, לטובת הארץ ובניה.

★ ★ ★

הצעד הראשון לאיחוד הארץ הוא

שבירת הממלכה ההאשמית הירדנית.

אסור שמשימה זו תבוצע באמצעים צבאיים חיצוניים. על-ידי פלישה זרה. היא חייבת להתבצע על-ידי מאמץ חופשי של בני פלסטיין עצמם, שיטילו את גורלם לידהם ויטלוקו את הכובש הור הכוזי.

המשטר החדש במדינת ישראל, שפניו יהיו מועדות לאיחוד הארץ, יושיט את שתי

קיימות שלוש אפשרויות: חלוקה, השמדה או שותפות.

כאשר שני עמים טוענים למולדת אחת, קיימים רק שלושה פתרונות בחיאוריה: חלוקת הארץ לצמיתות, השמדת אחד העמים על-ידי השני, או שותפות בין שני העמים.

הפתרון הראשון הועמד במבחן המעשה, ונחל כשלון ממאיר. חלוקת הארץ נכשלה. היא לא פתרה אף בעיה אחת פתרון של אמת.

העם הפלסטיני לא השיג אף יתרון אחד מן החלוקה. היא לא שיחררה אותו מן הסייט של התפשטות עברית מזוינת נוספת. היא שיעבדה אותו בהכרח לגורמים זרים. היא נטלה ממנו את המוצא אל הים ואת הבסיס הכלכלי.

העם העברי אמנם השיג יתרונות ממשיים מן החלוקה, אולם אלה זמניים. היא לא שיחררה אותו מן הפחד להיזרק לתוך הים בקום אחדות העמים הערביים. היא לא שברה את המצור הערבי, אלא הגבירה אותו. היא לא נתנה לו בסיס כלכלי ולא עצמאות לאומית של ממש.

1,57 מיליון. בסך-הכל: 3,57 מיליון נפש.

מהם יהיו — עברים: 1,8 מיליון נפש, פלסטינים (כולל מוסר למים, נוצרים ודרוזים) בשתי המדינות: 1,77 מיליון נפש.

השטח (במיליון מרובעים) — ישראל: 8,000 פלסטיין: 37,000 בסך-הכל: 45,000.

אוכלוסית איחוד-הירדן, במקרה שיקום בסוף שנת 1958, תהיה לפי האומדנה (בי) תנאי שהעליה היהודית לישראל לא תימשך עד אז בקצב הנר (כחי) כלהלן. החלק הלבן במפה שייך, עם הכחול, לפלסטיין.

ישראל: שני מיליון נפש, פלסטיין (כולל המשולש ועזה):

שני העמים מופרים בלבם בסופיותה של החלוקה, והם נושאים את מבטיהם אל המלחמה כאמצעי לחיסולה.

★ ★ ★

המלחמה מובילה למבוי סתום.

הדרך השניה לפתרון בעית ארץ-ישראל היא כיבושה בכוח החרב בידי אחד משני העמים. זוהי הדרך הקלאסית לאיחוד ארצות, והיא שולטת כיום במחשבת שני העמים.

אולם שום מיבצע צבאי אינו מסוגל להגשים את השאיפות של שני העמים.

העם הפלסטיני אינו יכול לקחת דבור הנוכחי לזרוע את העם העברי לתוך הים. זמן רב יחלוף לפני שכוח ערבי מאוחד יוכל לצפות לנצחון על העם העברי בשדה-הקרב. עד אז יושמד העם הפלסטיני כליל. נחלתו היא שתהיה שדה-הקרב. עריו וכפריו הם שיעברו מיד ליד בשנים הארוכות של מלחמה חסרת-הכרעה שתתחדש לפרקים באכזריות גוברת וחולתה, תוך שימוש בנשק-ההשמדה החדש.

עליונותו הצבאית של העם העברי על העם הפלסטיני ושותפיו במחנה הערבי תישאר שרירה וקיימת זמן רב, כל עוד עולה החברה העברית על החברה הערבית ברמה הטכנית והמדינית. שום אמצעי מלאכותי לא ישנה מצב זה. נסיונם של עמי ערב לכבוש את שטחה של מדינת-ישראל לא יביא אלא לשימוש בנשק מונחה אוטומי בסיבובים הבאים. להרס הדדי ולפתיחת המרחב כולו בפני מזימות-הוודון של מעצמות עולמיות.

לא פחות מסוכן חזון-התעוועים המלחמתי לגבי העם העברי. אם תכבוש מדינת-ישראל את כל הארץ, תוך כדי השמדת יושביה, תבצע לא רק פשע שיוצק את העולם. היא תגביר בעמי ערב את רגשי התיעוב והפחד, תדרבן אותם להתאחד בממלכה ערבית כוללת ותעמיק עוד יותר את התהום בין המדינה לבין המרחב, שבלעדיו אין לה קיום.

חומות הגטו יתרחבו, אולם מציאות הגטו לא תשתנה. לא יקום בה כיום לעצמאות לאומית וכלכלית, לגידול האוכלוסיה ולהתפתחות הרוח.

אין ערך לאיחוד הארץ, בלתי אם יתגשם בדרך שתפיל את המחיר צות החוצצות בין הארץ והמרחב, ותניח יסוד לשלום של קבע.

אם תכבוש ישראל את כל הארץ יחד עם יושביה, תקבל על עצמה את כל המגרעות של מדינה דו-לאומית מבלי לזכות אף באחד מיתרונותיה. היא תצטרך לדאוג לאוכלוסיה כבושה

מות הבאות: אלג'יריה, בח' ריון, חוף שביתת-הנשק (על שמונה אזורים), טוניס, ישראל, כווית, לבנון, לוב, מוסקאט ו' עומאן, הממלכה ההאשמית ה' ירדנית, מרוקו, מצריים, סודאן, סוריה, סעודיה, ערן (ארץ ה' חפזת ומושבת-הכתר), עיראק, קטאר, תימן.

עמי ערב: כל העמים ה' חושבים את עצמם לעמים ער' ביים, בלי הבדל של הרכבם הגזעי האמיתי.

המחבר משתמש במושגים זהה ל' לפי המובן הבא:

עמים שמיים: עמים ה' מדברים שפה שמית (עברית וערבית) והרואים את אחת ה' תרבויות השמיות הגדולות כ' כור מחצבתם הרוחני. המחבר כופר בטוהר הגזעי של כל עמי המרחב ושולל הגדרות גזעניות.

המרחב השמי: המרחב של העמים השמיים, הכולל את השמחים של המדינות הקיי'

ידיו למלחמת-שיחורר זו. הוא יספק בסיס בטוח לתנועת-השיחורר הפלסטינית ויעניק לה את מלוא העזרה בכסף, בנשק, בתחנות שידור ובקשרים בינלאומיים.

קצב המהפכה וכיוונה יהיו תלויים במידה רבה בעזרתה של ישראל. במידה ויהיה צורך בהקמת ממשלה פלסטינית בגולה, תתן לה ישראל בשטחה מקום מושב ואפשרות לארגן את שירותיה המהפכניים.

תמיכה קיצונית זו של ישראל בתנועת-השיחורר של פלסטין תהיה מותנית מראש בהסכם על הצעד הבא לאיחוד הארץ. ישראל תשתמש במלוא יכולתה כדי לעודד את אותם היסודות הפלסטיניים הלאומיים הדוגלים בשילוב התנועות הלאומיות של שני העמים. במבחן המעשי של המאבק יחצרו יחסי האימון בין ראשי תנועת-השיחורר הפלסטינית לבין ראשי המשטר החדש בישראל. כך יונח היסוד הרעיוני והמדיני לשלב הבא בדרך האיחוד: המסגרת הפדרטיבית של ארץ-ישראל.

★ ★ ★

איחוד הארץ יקום עלידי פדרציה

של מדינת-ישראל ומדינת-פלסטין

שתשא את השם, איחוד הירדן

ובערבית: איתיחאד אל-אורדון.

איחוד הירדן יוקם עלידי אמנה רשמית של שתי הממשלות, מיד אחרי הקמת ממשלת פלסטין העצמאית. רצועת-עזה תסופח לפלסטין עם השתחררה מעול המצרים.

אמנת-הירדן תכריז על העקרון ששתי המדינות ישמרו בידיהן את מלוא ריבונותן, פרט לאותן הסמכויות שיועברו עלידן במפורש לידי ממשלת-האיחוד.

אמנת-הירדן תעביר לסמכות ממשלת-האיחוד מיד את עניני הבטחון, עניני-החוק ועניני-המכס.

לעומת זאת יישארו בידי שתי המדינות כל שאר הסמכויות, ובמיוחד עניני העליה וההגירה, עניני התרבות ועניני הפיתוח הפנימי.

★ ★ ★

ממשלת-האיחוד תיבחר עלידי כל

תושבי ארץ-ישראל.

המוסדות העליונים של איחוד-הירדן יהיו כלהלן:

נשיא המדינה וסגנו, שייבחרו בבחירת ישירות ואישיות עלידי כל תושבי שטח האיחוד, בתנאי שאם הנשיא יהיה תושב ישראל יהיה סגנו תושב פלסטין, ולהיפך. בידי הנשיא וסגנו יהיו מרכוזות כל סמכויות הרשות המבצעת.

ממשלת האיחוד, שתמונה עלידי הנשיא, מכין תושבי שתי המדינות.

בית הנבחרים, שייבחר בבחירות אישיות ישירות עלידי כל אזרחי האיחוד.

מועצת האיחוד, שמחציתה תיבחר עלידי תושבי ישראל, ומחציתה עלידי תושבי פלסטין, ושבידיה תהיה הסמכות לעכב לזמן מוגבל את החלטות בית הנבחרים.

בית-משפט עדיון, שיכריע בכל השאלות הנוגעות לסמכות האיחוד לעומת סמכות

על תכנית זו:

כל תוכנית, המבקשת לקבוע מספרות לגבי התפתחות העתיד בפרטי פרטיה, ערבה מוגבל. בזמן העובר בין חיבור התוכנית לבין מועד הגשמתה, מתרחשים מאורעות מדיניים למכביר, המשנים בהכרח את הפרטים.

בכל זאת ישנה חשיבות לניסוח תוכניות מפורטות. יש בהן כדי להוכיח כי רעיון מופשט, הסותר את המציאות הקיימת, הנהו מעשי וכריביצוץ. התוכנית מציגה בפני איש-המעשה אידיאל ברור ומגובש, העשוי להנחותו ולהדריכו בדרכו. והוא משמשת אמת-מידה לשם בחינת מידת התועלת או הנזק שבמאורעות השוטפים.

ההיסטוריה האנושית מורכבת ממעשים, לא מתוכניות. תוכנית זו באה להוכיח כי לדור החדש צפויות משימות כה גדולות, עד שהן מעמידות בצל אף את מעשיו הגדולים ביותר של הדור אשר הקים את מדינת-ישראל.

אף שהמחבר בלבד מקבל על עצמו את האחריות לתוכ' נית זו, אין היא פרי מחשבתו של אדם יחיד. אנשים רבים, בעברים בערבים, תרמו את חלקם לגיבושה במרוצת השנים, הן עלידי שיתוף-פעולה בחיבורה, והן עלידי החלפת-דעות וביקורת. המיומה הראשונה שכללה את עיקרי תוכנית זו, חוברת עלידי המחבר וחבר ערבי ביוני 1954, והיא באה אז לתשומת-לבו של חוג מצומצם. עקרונות שונים של התוכנית הוסברו מרי פעם, בשנים האחרונות, במאמרים שהופיעו במדור "הנידון" של "העולם הזה".

המדינות, ולסמכויות מוסדות-השלטון השונים. בית-המשפט יהיה מוסמך לבטל כל חוק או תקנה שיימצאו עלידי בלתי-תואמים את סעיפי אמנת-האיחוד.

כל מוסדות האיחוד יתקמו בירושלים, בשטח שייקבע בין שתי המדינות, ושהיה נתון במישרין לסמכות מוסדות-האיחוד. נשיא האיחוד ידור בארמון הנמצא עתה בידי משקיפי אר-ס.

★ ★ ★

כלכלת ארץ-ישראל תהיה מאוחדת

אמנת-האיחוד תאסור על מחיצות כלכליות בין שני חלקי ארץ-ישראל. שום הגבלות לא יפריעו לזרם החופשי של סחורות ושירותים בתחום האיחוד.

מערכת המכס, המטבע וסחר-החוז תהיה אחידה.

במידה שהפלה מיידית של מחיצות אלה תסכן ענפי-כלכלה חיוניים של אחת משתי המדינות, כגון ההתיישבות העובדת הישראלית, תתיר ממשלת-האיחוד הגנה לענפים אלה לתקופה מסוימת, אם עלידי קרנות-השחאה ואם עלידי סובסידיות.

תוכנית-הפיתוח של ארץ-ישראל תהיה משותפת לשתי המדינות, ותכלול את חלוקת מי הירדן לכל חלקי ארץ-ישראל. מטרת התוכנית תהיה העלאת רמת-המחיה של חלקי האוכלוסיה המפגרים לזו של החלקים המתקדמים, ולכוון חברה יצרנית, סוציאליסטית וחופשית.

★ ★ ★

מערכת הבטחון תהיה אחידה.

שר-הבטחון של ממשלת-האיחוד ירכיב את המטה-הכללי המשולב של צבא-ההגנה לישראל וצבא-ההגנה הפלסטיני.

המטה הצבאי המשולב יהיה אחראי על הגנת הגבולות המשותפים של האיחוד.

ראשי המטות הכלליים של שני הצבאות יהיו חברים בחוקף תפקידם במטה המשולב, אשר ראשו ימונה עלידי שר-הבטחון של ממשלת-האיחוד.

המטה המשולב ימקם את יחידות כוחות-האיחוד בהתאם לצרכי ההגנה של הארץ, מבלי להתחשב בגבולות המדינות.

★ ★ ★

ממשלת ישראל תהיה חופשית

בעניני עליה.

אמנת-האיחוד תכיר בזיקתה המיוחדת של מדינת-ישראל ליהודי העולם, ומכשירי האיחוד יופעלו כדי לתת לזיקה זו ביטוי מעשי.

מדינת-ישראל תהיה חופשית בעניני עליה והגירה, והיא תהיה בת-חורין להמשיך במדיניות העליה החופשית לשטחה. מלוא האחריות לקליטת התושבים החדשים שיגיעו במסגרת עליה זו תחול על ממשלת-ישראל.

תושבי ישראל ממוצא יהודי יהיו חופשיים להשתתף בכל מערכה בינלאומית של יהודי העולם, כגון התנועה הציונית והקונגרס היהודי העולמי. וזאת וז תתבטא ברשות להשתתף בתעמולה, בבחירות ובחוקים של מוסדות אלה.

ממשלת פלסטין תהיה חופשית בעניני קליטה.

אמנת האיחוד תכיר בזכותה המיוחדת של מדינת-פלסטין לעמי ערב, ומכשירי האיחוד יופעלו כדי לתת לזיקה זו ביטוי מעשי. מדינת-פלסטין תהיה חופשית בקליטת מהגרים ערביים, ומלאו האחריות לקליטה זו תחול עליה.

שתי המדינות מכירות באחריותן המשותפת לחיפול בעית פליטי פלסטין. תוקם רשות מיוחדת מטעם ממשלת האיחוד, בהשתתפות נציגי שתי המדינות, לשם קליטתם ושיוקומם של כל הפליטים הרוצים בכך בשטח מדינת פלסטין, בעזרת קרנות בינלאומיות ותמיכת שתי המדינות.

תושבי פלסטין, ותושבי ישראל ממוצא ערבי, יהיו חופשיים להשתתף במסדות הבינלאומיים של האיסלאם והנצרות. זכות מקבילה תהיה בידי הדרוזים ושאר העדות.

האזרחות תהיה משותפת, התושבות תהיה נפרדת.

תושבי שתי המדינות יהיו אזרחי האיחוד, וישאו את דרכוני האיחוד. לא יהיו שום הגבלות לתנועה חופשית של כל אזרחי האיחוד בכל שטחי האיחוד, בשתי המדינות כאחת.

המרחב השמי:

המרחב השמי מחולק כיום ל-19 יחידות מדיניות, עם אוכלוסיות כוללת של 77,468,000 נפש. להלן הפרוט (השטח במילין מרובעים):

● אלג'יריה: באופן רשמי, חלק מצרפת עצמה. השטח: 851,075. אוכלוסיה: 8,676,000.
● בחריין: קובץ איים קטנים במפרץ הפרסי, אשר החי שוכים בהם בחריין עצמה ר מוחאריק. כפופה לחסות ברי מית. השטח הכולל: 250. חי אוכלוסיה: 120,000.

● חוף שבות-הינשק: אזורי-חוף בריטי, ששמו נובע משבות-הינשק שנכרתה בשי קתו בין בריטניה הגדולה ל בין שודריחים ששכנו בחוף זה. שטח כולל: 16,000. חי אוכלוסיה: 105,000. האזור, השוכן בחצי-אי ערב על חוף המפרץ הפרסי, מחולק לחצי לים הבאים, אשר על כל אחד מהם שולט שייך: אל-ערק, ראם אל-חיימה, אום אל-קוויין, עוג'מ, דובת, אברדאבי, כל בה, סאריג'ה.

● מונגו: מדינה עצמאית, כפופה לשי שעה לחלבה שלדי טהנו של ביי, עומדת ליהפך לרפובליקה. השטח: 43,313. האוכלוסיה: 3,210,000. מנת קת בהדרגה את קשריה עם צרפת.

● ישראל: השטח: 7,800. האוכלוסיה: 1,850,000.

● כווית: אזורי-חוף בריטי, תחת שלטונו של שייך, קצח הצפוני של המפרץ ה פרסי. השטח, יחד עם האי בוביאן: 6,000. האוכלוסיה חי מיושבת המשוערת: 150,000.

● לבנון: רפובליקה עצמאית. השטח: 3,470. האוכלור מיה: 1,130,000.

● לוב: ממלכה מאוחדת של שלושה אזורים: ברקה, טרי מולימניה, פואן. השטח: מעל 1,000,000. האוכלוסיה: כ-1,350,000.

● מוסקאט וטומאן: אי זורחפות בריטי, תחת שלטון של שולטאן. תופסת את חי פינה הרומית-מזרחית של חצי אי ערב. השטח: 82,000. חי אוכלוסיה: 550,000.

● הממלכה ההאשמית הירדנית: ממלכה אחרי

● מרוקו: ממלכה עצמאית, שהיתה כבושה בידי צרפת ר ספרד, מנתקת בהדרגה את קשריה האחרונים עם שתי הי מדינות. השטח: 171,501. חי אוכלוסיה: 9,452,000.

● מצריים: לחלבה רפובי ליקת, למעשה רדנות צבאית. חשטת, כולל חצי-אי סיני: 386,198. האוכלוסיה המשוער רת: 20,000,000.

● הסודאן: רפובליקה עצמאית. השטח: 967,500. חי אוכלוסיה: כ-8,000,000. רק חי חלק הצפוני של הארץ מאוכ לם מוסלמים רובי ערבית, חי קרובים לגזע המצרי, בעוד הי דרום מאוכלס ברשים פגניים, המדברים ניבים כושיים.

● מוריה: רפובליקה עצמאית. השטח: 66,046. האוכלור מיה: 3,350,000.

● סעודיה: ממלכה תיאור קראטית. השטח: 580,000. חי אוכלוסיה: כ-7,500,000.

● עדן: מורכבת ממשפחת כתר ואזורי-חוף. מושבת-הכ תר הבריטית מורכבת מן הי עיר עדן, והאיים פרים, קוריה מוריה וקאמאראן. השטח הכר לל: 132. האוכלוסיה: 80,800. מחם 58,500 ערבים והשאר הודים, פומאליים ויהודים. אזור החסות הבריטי מורכב משלר שים יחידות מדיניות, תחת שלטונם של שולטאנים, אמיר רים ושייכים. חשטת: 112,000. האוכלוסיה: 650,000.

● עיראק: ממלכה. השטח: 4,950,000. אוכלוסיה: 116,600.

● קטאר: חצי-אי קטן בצד הערבי של המפרץ הפרסי. חי שטח: 8,500. האוכלוסיה: 25,000.

● תימן: ממלכה תיאוקרא מית. חשטת: 75,000. האוכלור מיה: נאמדת בין 3,500,000 ל-5,000,000.

כל אזרח האיחוד יהיה תושב ישראל או פלסטין. זכות-התושבות תהיה נפרדת, ותושבי מדינה אחת לא יהיו רשאים להתישב בתחום המדינה השניה ללא היתר מיוחד מטעם ממשלת מדינה זו. הוא הדין לגבי רכישת קרקעות של תושב המדינה האחת בתחום המדינה השניה.

★ ★ ★

מקומות-הקודש של כל הדתות יהיו כפופים לממשלת האיחוד.

בידי ממשלת-האיחוד הסמכות לפקח על מקומות-הקודש של כל הדתות, הנמצאים בתחום שתי המדינות, והיא תערוך לגישה החופשית ולחופש הפולחן במקומות אלה לכל אזרחי האיחוד ואזרחי מדינות זרות.

★ ★ ★

ממשלת האיחוד תזדהה עם תנועת השיחרור של עמי אסיה ואפריקה.

מדיניות-החוק של איחוד-הירדן תהיה מבוססת על השאיפה לשלום במרחב השמי והשתלבות כל עמי במערך בטחוני, כלכלי ותרבותי. לצורך זה יטול ממשלת-האיחוד לידה את היוזמה להקמת חבר המדינות השמיים ("החבר השמי") שיבוא במקומו של חבר המדינות הערביות ("החבר הערבי") הקיים, ויתאם את המאמצים הפוליטיים, הכלכליים והתרבותיים של כל עמי המרחב.

האיחוד יתמוך בכל תנועה או מפלגה בארצות-ערב אשר תדגול אף היא במטרה זו. בזירה הבינלאומית יזדהה האיחוד עם מלחמת-השיחרור של עמי אסיה ואפריקה מעול הקולוניאליזם, וישתתף בהקמת גוש שלישי, עצמאי, בלתי-תלוי בגוש המערבי הסובייטי.

האיחוד יתנגד להצטרפות לכל אמנה צבאית או פוליטית הקשורה באחד משני הגושים בעולם והמכוונת נגד השני.

★ ★ ★

האיחוד יפקח על חינוך הדור הצעיר של שני העמים.

כל תעמולה אנטישמית בשתי המדינות תיאסר עלימי החוק ותיחשב כפשע נגד המדינה. לאנטישמי ייחשב כל פרסום העשוי לזרוע פירוד ושינאה בין שני העמים השמיים, וכל הסתה על רקע לאומי, דתי או גזעי נגד כל אדם או עם במרחב השמי.

שתי המדינות תהיינה חופשיות בניהול מערכות-החינוך שלהן, אולם שרי-החינוך של ממשלת-האיחוד יהיה מוסמך לפקח עליהן, לאסור כל ספר-לימוד או להרחיק כל מורה שיימצא אשם במגמות אנטישמיות.

החינוך בשתי המדינות יהיה מושתת על העקרונות הבאים:

- טיפוח הגאחה הלאומית והדגשת השאיפות הלאומיות של בני שני העמים.
- הכרת ההיסטוריה של ארץ-ישראל בכל התקופות, ההיסטוריה של עמי ערב וההיסטוריה של העם העברי.
- הדגשת השותפות התרבותית של כל העמים השמיים, מאז שחר ההיסטוריה ועד היום.
- יצירת תמונת-עולם בה ינתן המקום המתאים לתרבויות אסיה ואפריקה.

★ ★ ★

האיחוד יהפוך בהדרגה למדינה מאוחדת.

המגמה של מייסדי איחוד-הירדן תהיה ליצור את המכשירים שיאפשרו מעבר הדרגתי ואורגאני ממסגרת פדרטיבית למסגרת של מדינה מאוחדת. עליידי העברה הדרגתית של סמכויות ריבוניות מן המדינות אל האיחוד.

מעבר זה ייעשה, בכל שלב-ה כחוצאה מרצונם החופשי של שני העמים, עם התפתחות יחסי האמון והשותפות ביניהם והשחאת רמת-המחיה בפלסטין לזו שתשרור בישראל. שום שינוי לא ייעשה בחוקה של אמנת-האיחוד אלא אחרי אישורו בהחלטת הרוב הן ככנסת ישראל והן כמג'ליס של פלסטין.

★ ★ ★

איחוד-הירדן יהיה מרכז התנועה לאיחוד המרחב השמי כולו.

עם הגשמת השותפות השמית, הלכה למעשה, בחיים היומיומיים של איחוד הירדן, התפתחותם הטכנית והמשקית של עמי ארץ-ישראל והפיכתם למרכז-הכובד של העולם השמי, תהיה מגמת ממשלת-האיחוד ליצור מסגרות רחבות יותר לשותפות מעשית.

תעודתן של מסגרות קונפדרטיביות אלה תהיה לשכור את תומות-המכס בין הארצות השמיים, ליצור מערכה בטחונית אחידה וליצור מאגר מרכזי לכוחות התרבות, הטכניקה והכלכלה. איחוד-הירדן יזווג תוכנית-פיתוח מרחבית כוללת, ויעמיד את כושרו התעשייתי ואת כוחותיו הטכניים לרשות התוכנית בכל רחבי המרחב.

המסגרות הקונפדרטיביות העשויות לבוא בחשבון, ברבות הימים, הן:

- ברית מדינות של איחוד-הירדן ולבנון.
- ארצות-הברית של מוריה רבת, כקונפדרציה חופשית של איחוד-הירדן, לבנון, סוריה וחבל-הדרוזים האוטונומי.
- אמנת הסהרון הפורה, בהשתתפות ארצות סוריה ועיראק.
- חבר העמים השמיים, בדומה לחבר העמים הבריטיים, כמסגרת חופשית של כל הארצות השמיים השואפות לשתף פעולה להחזרת הפריחה התרבותית, העצמאות המדינית והשיגשוג הכלכלי למרחב כולו.

העם

בלי בית-מקדש

"את חג המצות תשמור. שבעה ימים תאכל מצות, כאשר ציוויתך למועד חודש האביב. כי בו יצאת ממצרים, ולא יראו פני ריקס. וחג הקציר, בכורי מעשיך, אשר תזרע בשדה. וחג האסיף, בצאת השנה, באספך את מעשיך מן הישנה..."

חגי הביכורים היה הצנוע מבין שלושת החגים, שסימלו בימי קדם את הפלא הנצחי של הטבע המתחדש. אולם דחקא הוא ממסל, אף יותר משני החגים האחרים, את הרציפות הבלתי-שברירה של דברי ימי היארץ.

עמים באו והלכו, ממלכות קמו וגפלו, אולם חגי הביכורים נחוג בכפרי ארץ-ישראל, מדי שנה בשנה, מאז קצרו ראשוני האכרים בארץ כנען את אס-החיתה, ועד לימים אלה, כאשר שורות של קומביינים מתוצרת אמריקה עושים את אותה המלאכה באותם השדות.

התוכן הדתי והלאומי של החג השתנה מעת לעת. את השתנה משמעותו העמוקה: הקשר בין הארץ לבין בניה.

מכנען לנצרת. כאשר כבש יהושע בן-נון את יריחו, כבר היה חגי הביכורים עתיק מאד. שבעה שבועות נמשך קציר הדגן בארץ כנען. בתום העמל הקרוב בין כנען את ביכורי עמלו לאלילי-הפוריות, שביכרו את מעשי ידיה.

כאשר התגברה בהדרגה דת-משה ב'ארץ, לא אבד התוכן החקלאי. לפני ראי שית הקציר עלה האיכר הישראלי ירושלימה, הגיש את מצותיו לבית-המקדש. כעבור שבעה שבועות, אחרי גמר הקציר, חזר שופע-תודה לבית-המקדש, כשבידו שני ככרות לחם מביכורי החיטה.

אולם הגימה החקלאית השתלבה עתה עם גימה לאומית-דתית. חגי-הקציר קיבל משמעות נוספת, כחג מתן עשרת-הדיברות בהר-סיני.

חורבן הבית השני ושקיעת החיים היהודיים בארץ לא שמו קץ לחגי-השבועות בארץ-ישראל. הוא היה החג היהודי היחיד אשר פאולוס מתרשש, אידיאולוג הנצרות, ביקש לשמרו. והוא היה החג השנתי הראשון שנתקבל עלי ידי הכנסייה הנוצרית. היא רק שינתה את תוכנו: במקום לחוג את ביכורי הטבע, חגגה הנצרות ביום זה את ביכורי הרוח — כניסת המתנצרים הראשונים לחיק הכנסייה.

• אף שמדענים חדישים נוטים לשלול את האפשרות שאמנם היו אלה עשרת הדיברות שניתנו במעמד סיני, סבורים כי ליד ההר נתן משה שבטיו חוקה רחבה יותר קדומה.

בלבוש החדש הזה הגיע חגי-הביכורים הארצישראלי העתיק לכל פינות העולם.

הקרן עדיין קיימת. עם עליית הציונות, שוב קיבל החג העתיק צביון חדש. אנשי-הרוח של התנועה החדשה, שרובם לא האמינו עוד באלוהים, ביקשו למלא את החגים הדתיים הישנים בתוכן פוליטי אקטואלי, ואפילו בתעמולה תגורית.

כך נולד חגי-הביכורים המודרני. תאז להביא את ביכורי-השדה לבית-המקדש, כפי שעשו אבותיהם לפני עשרות דורות, הביאו ילדי בית-הספר בערים של הישוב החדש את ה"ביכורים", שנקנו בחנות הירקות, למשרדי הקרן הקיימת. הטכס הוגה בכל רחבי הארץ, אך נשאר מלאכותי וחסר-עומק. לא היה בו דבר מלהטי הגשמה של עובד-האדמה הקדום, שירא את כוחות השמיים והטבע וביקש להשביע את האלוהות להשפיע עליו משפע בריכותיה גם בשנה הבאה, פן ימות ברעב.

השנה שוב התכוננו אלפי ילדים ללבוש בגדי-לובן, לעסור את ראשיהם בזרים, לצאת למסע-הביכורים כאשר "סליהם על כתפיהם". אולם הטכס נראה מלאכותי ו-שדוף אף יותר מאשר בשנים הקודמות. כי הקרן-הקיימת, מוסד שאבד עליו הכלח והנראה בעיני רבים כשריד מיותר ובני בני של חקופה עברה, נראה כתחליף עלוב מאד לבית-מקדש. לא קל היה למרות ברחבי הארץ להסביר לתלמידיהן את פשר הטכס ואת קדושת הקרן.

כמו כל ערכי הדור האחרון, היה גם חגי-הביכורים נתון במשבר רוחני עמוק, שתבע חשבון-נפש חדש — לא הראשון, וגם לא האחרון, בדברי ימי ארץ-ישראל.

מחתרת

ההחלטה הוקדמה

מעטים מאד האמינו למקרא עיניהם. הידיעה שהודפסה שחור על גבי לבן בגיליון העונם הזה (1020), תחת הכותרת הרוצח שכיר הש. ב. הסבירה בפשטות: אחד מי קרוביו של חירותי, כינס קבוצה של אנשי חוק, הודיע להם כי נאמר ליעקוב חירותי בפירוש עלי-ידי חוקרני שישוחרר מיד — בתנאי שיעיד כי בשואל תמיר הוא המנהיג הרעיוני והמעשי הכליכול של המחתרת.

ביום בו נדפס העיתון, קבלה הידיעה את אישורה הרישמי למחצה מעל דוכן העדים, באולמה של השופטת מינה שמיר. אמר עד התביעה, ס. מ. מ. יצחק אהרונג, איש לשכת הקצרים במטה הארצי: "הצענו לי חירותי להעיד מי היו האנשים שמעליו. הוא לא הסכים."

כשנסתיימה החקירה המוקדמת בהעברת התיק לבית-המשפט המחוזי, סרבה השופטת לשחרר את חירותי בערבות, כנהוג ב'מקרים דומים. פרקליטו של חירותי, עורך-הדין יהודה גולדנברג, ערער על ההחלטה,

נאשם חירותי ואשתו בגינת ביתם במקום שיחרור מרושם, שיחרור ממעצר

מלחמים אסורים

אחרי עימות קיין

סוד החיים

היה היו רש ועשיר. העשיר היה שמו. הרש היה רוח-לי עשיר היה פריגידר. לרש לא היה כלום. לעשיר היה בית מלא ספרים ואפילו פסנתרן פרטי, ש'יגן בפייב-אקלוק, כי הוא היה חובב תענוגות החיים. לרש לא היה כלום, כי לפי החוק צריכים הרשים לעבוד קשה כדי להגיע למלכות השמים. שכחתי להוסיף שורש עבד אצל העשיר, אבל זה מובן מאליי. פעם אחת התרגו העשיר על הכלב שלו ושבר לרש את כל העצמות ושלח אותו לחמש שנים לבית-הסוהר, אבל זה שטויות, באמת לא חשוב.

בסוף מתו הכלב והפסנתרן והעשיר היה זקן בלי ידיים. הוא פגש את הרש ברחוב, ובכה מרוב התרגשות. הוא הזמין אותו לכוס-קפה וסגן לו בהתרגשות על הימים הישנים והטובים, כששניהם עוד שיחקו בנודדות. בסוף העשיר כל-כך התרגש עד שהוא חיבק את הרש, וקרא לו ידי. הוא אפילו אמר שהוא מקנא בו. הרש הלך לישון מתחת לגשר ובדרך מת מיתת-נשיקה מרוב אושר. חץ-הזהב של הידידות פילח את-לביו.

עד היום נובחת רוחו מתחת לחלון בלילות החורף העצובים. הרוח נושבת קרירה, נוטיפה קיטס למדורה.

הביא את טענותיו בפני שלושה שופטים מחוזיים: "שולחי מוחזק בשרירות לב. המשטרה מנסה ללחוץ עליו, בכך שאינה משחררת אותו ממעצרו."

בית-המשפט קיבל את הטענות הרציניות בספיקות לא קטנים. אולם סגן פרקליט המדינה. מרים בן-פורת, פיזרה את ספקותיו: "חירותי סרב לשאת פעולה. הצענו לו להעיד שהוא היה רק בורג קטן ב'מכונה הגדולה. במקרה כזה היה הופך לעד המדינה."

טענותיה המוזרות של בן-פורת היו אי-שור חותך לידיעה שהתפרסמה בעונם הזה.

הרגשה מוזרה. השופטים חזרו לי לשכתם. חירותי הוחזר לכלא רמלה. ההחלטה הייתה צריכה להנתן רק לאחר שלושה ימים.

יומיים אחרי הישיבה, נקרא גולדנברג לבית-המשפט. הוא מצא שם את חירותי. מולו, בלשכת השופט, ניצב פרקליט המחוז יעקב בראור, שנתבקש למלא את מקומה של בן-פורת, שלא נמצאה במשרדה. בית-המשפט, הסביר הנשיא התורן מרדכי קנת, החליט להקדים את הקראת ההחלטה. החלטת השופטים, שהצטיינה בהרפיות בלתי-רגילה, הסבירה מה סיבת ההחלטה:

"איננו יכולים להשתחרר מההרגשה ש'מטרת החוקתו במעצר (של חירותי) היא להפעיל עליו לחץ למסור פרטים ביחס לאנשים אחרים, אשר לסברת התביעה ידועים לו, לנאשם."

"לפי שעה איננו רואים מדוע אנשים, שהשתיכותם לארגון האמור אינה מוטלת בספק, יתהלכו חופשיים והנאשם שה'שתיכותו כיום לארגון עודנה בדיו, ישאר עצור עד לבירור דינו כשאין נימוק אחר לאי שחרורו."

השלטונות ידעו. לא היה זה הפירצה הראשונה במערכת ההוכחות המוזרות של התביעה. קדמה לה החלטה של השופטת שמיר שאימיתה, בהחלטה שלא לשחרר את חירותי בערבות, ידיעה אחרת שפורסמה בשעתו בעולם הזה וזכתה להכשחות גורעמות של ראשי מנגנון החוקש.

"קיומה של העבירה המיוחסת לנאשם, קבעה השופטת, 'היה ידוע לשלטונות הי'נוגעים בדבר, כבר במרץ 1956."

בגינת ביתו הקטן שביכון מח'ל בהדר יוסף, עמד יעקוב חירותי לבוש מכנסי עבודה וגופיה והשקה את גינתו, תחביב שלא יכול היה לעסוק בו קרוב לשלושה חודשים. יש לי כאב ראש, אבל זה הכל, הסביר לאורחים, שרצו לדעת מה הרגשתו לאחר המאסר הממושך.

• השמעת השופט משה פרץ ומילוי תפקיד בהנהלת ארגון מחתרת.

עסקנים

בעזרת השם המזל

כאשר הגיע רחמים כלנתאר לביקור ב'לונדון, לפני שלושה שבועות, נתקבל בכל הכבוד המגיע לסגן ראש עיריית ירושלים. בין השאר ראיין עלי ידי כתב גיואיש כרוניקל, הצהיר כי בא לחקור את בעיות התברואה של בית האומפריה הבריטית, לשם השתאה עם השירותים המקבילים של בירת ישראל.

גליון העיתון הלונדוני החשוב, שהגיע לירושלים, הדגיש את חבריו של כלנתאר במועצת העיריה. הם פנו בשאלה לראש העיר גרשון אגרון, ביקשו לדעת פרטים נוספים על השליחות. אז הסתבר כי סגן ראש-העיר הדתי, שבגד לפני תשעה חודשים במפלגתו ועבר למפא"י, נסע לחוץ-לארץ לא מטעם העיריה, אלא מטעם מושב זקנים וזקנות של העדה הבוכאריה, מוסד שהוא יסד אותו בעצמו לא מכבר.

"גניבת דעת!" בעוד סגן ראש העיר גובר תיאורטית בתעלות הביוב של לונדון, קפץ עליו רוג'וס של גבאי מושב זקנים וזקנות, מוסד ירושלמי חתיק הרבה יותר. הם שמעו כי כלנתאר ניהל מגבית מיוחדת לטובת מושב הזקנים שלו, פנו במכתב חלונה אל הרבנים הראשיים ומוסדות ציבור אחרים. טענו הגבאים: כלנתאר שאל את השם המקורי של מוסדו, הם, גונב בכך את דעת התורמים, גובה תרומות המיועדות למעשה, למוסד החתיק.

כראיה, הגישו הגבאים המכובדים טופס מכתבים של המוסד החדש, בו היו המלים "מושב זקנים וזקנות" מודפסות באותיות גדולות ואילו המלים "של העדה הבוכאריה" הודפסו באותיות זעירות.

בירורה היסודי של הפרשה נדחה עד שובו של כלנתאר משליחותו. בינתיים, גקט משרד הסעד בצעד ראשון: הוא לא ישתתף בתקציב מושב הזקנים החדש, ולא יעזור לו בכל צורה שהיא, עד אשר ישנה את שמו.

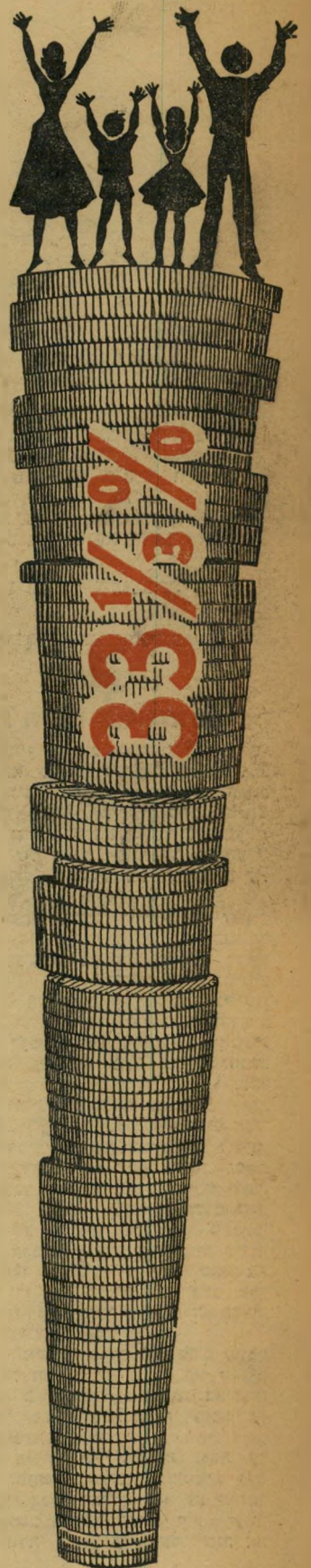
מפלגות

מי-בצע טרם-סיני

אנשים המשמשים בתפקידים מדיניים אחריים מתחייבים בכך, בדרך כלל, בשתיקה לגבי עניינים סודיים שטיפלו בהם, גם אחרי שסיימו את תפקידם. כך נהג גם י"ר פרץ ברנשטיין, שר המסחר והתעשייה לש' עבר, שבחודאי לא היה מגלה לעולם לציבור הישראלי והעולמי כי היתה קיימת עוד לפני מבצע סיני תוכנית אחרת של פשיטה בסביבות מפרץ אילת, אילמלי גירה אותו לכך ראש הממשלה עצמו.

בחוכרת לשם מה יומתי מסע סיני, ובהנהיג דמויות רבות אחרות של נאומים בכנסת,

ההצלחה תאיר לך פנים

**בעזרת חשבון
"חסכון פרס"**
**בנק דיסקונט
לישראל בע"מ**

טרח דוד בן-גוריון לגנות את צביעותו האקטיביסטית של "המנהיג הציוני-כללי אשר לא היה כל כך, אקטיביסטי בזמן שהיה חבר בממשלה."

השבוע, החליט ברנשטיין כי התקפות אלה מחייבות אותו להפך במידת-מה את הסר דיות. אומנם, קבע הוא בהבוקר, "נבצר ממני מטעמי בטחון להודיע בכנסת מה נאמר באמת בישיבות אשר דנו על מב- צעים צבאיים."

אולם, סיפר ברנשטיין בגלותו טפה, "הצ- בעתי דחקא בעד הצעה לפרצת הסגר אילת. זה היה בשעה שעוד לא היתה סכנה ממשית להשמדת המדינה, אך כאשר היו נתונים מספיקים לחשוב שבשעת אילת, ש- חשיבותה היתה ברורה לי, תוכל למצוא פתרון על-ידי פעולה לוקאלית ומצומצמת, שלא תגרום להתלקחות יותר רחבה."

"ההחלטה", סיים ברנשטיין את גילוייו, "לא בוצעה מעולם."

דת

אפשטיין חוזר לחדרה

הפועל הצנום והחלוש לא בלט במיוחד בין חמשת מייסדי המושבה חדרה. הוא קרן כמו כולם, אך לא החזיק מעמד וירד חזרה לקובנה, בירת ליטא. כעבור 25 שנה כבר היה מפורסם בכל העולם היהודי: משה מרדכי אפשטיין, הגאון שיסד בפרבר סלובוסקה, ליד קובנה, את ישיבת כנסת ישראל, אליה נהרו 500 בחורים בכל קצות אירופה.

ישיבת סלובוסקה הפכה אביטיפוס ל- דמותה של ישיבה יהודית*. כשעמד אפי- שטיין להחזיר את נשמתו לבורא, כינס את

מחבר-מודעה פרלשטיין

אל תיבת הדואר

תלמידיו והנחיל להם מצחה: להתפורר ב- רתבי העולם ולייסד ישיבות כמות. הם עשו זאת בהתלהבות ובשקדנות שהיו ראוי- יות ליורשיו של אפשטיין הגדול.

זעם קדוש. אחד התלמידים היה אלחנן פרלמוטר. בלבו עלה רעיון גדול: שמן ה- ראוי להביא ישיבה למושבה החקלאית ש- נוסדה על-ידי אפשטיין וארבעת חבריו. לפני

* ב-1929 הועברה לחברון, נפלה שם קרבן לשחיטה הגדולה של אותה שנה, נוסדה מחדש בירושלים ונקראת שם כיום ישיבת חברון.

במדינה

נסים (קצרים) פעמים (כאשר הוא נכנס וכאשר הוא יצא מן הדואר). 2. בתור (גיל 20) שהיא דיברה אתו. פנים חומים חיוורים. שחמתן? לא גבוה, נחמד, היה לבוש חליפה (צבע חום אפור). לפנות: ת. ד. 375, חיפה."

ליד הטקסט המזור, הודפסה תמונה של יפהפיה שחרחרת, אשר בגורה מן הסתם מתוך עתון קולנועי. "תמונה זו", כתב מחבר המודעה האלמוני, "אינה של ה-

Cette photo a été prise le 1.10.1956 par le photographe...
Demandez aux...
à la Poste, etc. Une...
à la Poste, etc. Une...

אל תקרע מודעה זו ואל תדביק עליה!

כי בזה תלויה הכנסת סכום נכר של מטבע זר מחוץ: פרס של -1250 ל"י (אלף ושמאתים חמישים לירות) ינתן למי שמכיר לפחות 12 מ"ג עדים הבאים בירושה גדולה. אותו הפרס של -1250 ל"י ינתן גם לבחור ולבחורה המבוקשים לחור.

בפנין ירושה גדולה מחפשים:

- 1. בחורה ברונית (גיל 12-17) שהיתה ב"י לאוקטובר 1956 (יום ב') בדאר המרכזי בחיפה (נ"י הנמל) בין השעות 11 - 12 בבקר. בתור למברקים.**
סימנים: שערות שחורות אבל פנים לבנים חיוורים. עינים גדולות. שפתים קטנות מלאות. נחמדה. גבה כינוני. - היתה לבושה (ספק מה) חולצה לבנה, חצאית כהה, ידוקים, נעלי-סירה ארוכות. היא הסתכלה על נכה (כלי רגל, מבגדים קצרים) עומים (כאשר הוא נכנס וכאשר הוא יצא מן הדואר).
- 2. בחור (גיל 12-17) שהיה דיברה אתו. פנים חומים חיוורים. שחמתן? לא גבוה. נחמד. ליה לבוש חליפה (צבע חום-אפור).**

לשליח: ת. ד. 375, חיפה

המודעה המפתורית

עצות, מתיחות והצעה טליפאטית

בחורה המבוקשת, אלא דומה לה (אבל גבות העינים יותר דקות? שפתים יותר קטנות?) חשאלו אנשים בדומים לה אם הם היו ב-1.10.56 בחיפה בדואר וכו'. שאלה זו יכולה להביא לכם פרס."

פגישה בתחנה. מאחורי הפניה המור- זרה הסתתרה תעלומה אנושית מרתקת. היא נגעה בעיקר לשני אנשים: שמואל פרל- שטיין וקרובתו אן גולדברג. פרלשטיין, גבר גבוה וחסון בן 40, ש- איבד את רגלו השמאלית בהיותו חייל בצבא הסובייטי שכבש את חארשה ב-1944, לא ידע אם קרובתו חיה ואם כן, איפה. לפני שנה, עבר פרלשטיין במקרה בתחנה המרכזית בתל-אביב, פגש אשה בת 30, ש- הציגה את עצמה כאן גולדברג, קרובתו האבודה. מאחר שאן ישיבה כבר באוטובוס לא הספיקו השניים להחליף דברים רבים. פרלשטיין לא הספיק אפילו להודיע לה כי אביה מת לפני שנתיים באמריקה והשאיר לה ירושה של מיליון דולאר. אולם אן הספיקה להבטיח שתבוא בקרוב לביתו של פרלשטיין בבתי-גלים.

פרלשטיין חיכה לשוא: אן לא הופיעה. "אני בטוח שזו היתה היא", סיפר השבוע, בהסבירו מה דחף אותו להדפיס את המודעה הקטנה שלו. "יום אחד נכנסתי לדואר ב- חיפה וראיתי בחורה שהסתכלה בי כל ה- זמן. פניה נראו לי מוכרות אבל באותו רגע לא יכולתי לזהות אותה. רק אחרי שעות אחדות את המקום נזכרתי מי היא. היתה זאת הבחורה שישבה ליד אן באוטובוס ושוחחה אתה בידיות. מיהרתי בחזרה. היה מאוחר מדי. היא כבר נעלמה."

פרלשטיין יצא לגלות את הצעירה האל- מונית. "אן אמרה לי או שהיא תישאר בארץ רק שבוע. הבחורה הזאת בודאי יודעת איפה כתובתה. אני משוכנע שאם אצליח למצוא אותה, אמצא גם את אן."

גם טליפאטיה. אל תיבת הדואר 375 בחיפה הגיעו בינתיים עשרות מכתבי ה- תשובה למודעה. לרוב היו אלה אורחים בעלי כחנות טובות אך מחוסרי כל אינ- סורמציה על הנושא. או פרחחים שרצו למתוח את פרלשטיין. אחד אף הציג את עצמו כמזמחה בטליפאטיה, הציע לפרל- שטיין את עזרתו במציאת אן, באמצעות מדעו השימושי.

פרלשטיין לא התיימש. "השבוע אדפיס עוד מודעות ואדביק אותן בכל ישוב בארץ. אני מוכרח למצוא את אן."

שיגשוג זה תבע הרחבה. מנהלי הישיבה זכו, אחרי מאמצים רבים לקבל מגרש מאד- מות הקרן-הקיימת בשכונת שמשון, ליד חדרה, החלו להגות את התחי לבנין. אולם בני השכונה, סקרנים מטבעם, התענינו ב- מעשי הפועלים. כשנודע להם כי עומדת לקום בתוכם ישיבה, לא התמלאו חרדת קודש. להיפך, תקף אותם זעם קדוש.

בני שמשון הקדוש. כמו תושבי כיכר-מאסאריק בתל-אביב, שחששו מפני מבנה חילוני בהחלט בסביבתם, קמו תושבי שכונת-שמשון כאיש אחד נגד הבנין ה- חדש. הם הרסו את היסודות, פיזרו את החומרים. "אין לנו צורך בישיבה", טענו. היה זה נימוק שלא לענין. שום ישיבה בעולם לא הוקמה לבני המקום דחקה. אולם בני שמשון חששו בפני תקלה מסויימת מאד: ריכוז של בחוריי-ישיבה, שיתחילו לצעוק בשבתות: "שאבעס! שאבעס!"

השבוע פנה שר-הדתות אל שר-המשטרה, תבע כי יינקטו צעדים נמרצים לריסון בניו של שמשון הגיבור, שביקשו - כמו אביהם הרוחני - להרוס את היכל-הקודש.

תעלומות

לאן נעלמה אן?

אין כמעט אדם בתל-אביב חיפה וירור- שלים שלא נעצר לפחות פעם אחת לפני מודעה קטנה ומשונה, שהודבקה במאות טפסים ברחובות. המודעה הבלתי-רגילה ב" קשה מקוראיה: "אל תקרע מודעה זו ואל תדביק עליה. בזה תלויה הכנסת סכום ניכר של מטבע זר בחוץ לארץ. פרס של 1250 ל"י ינתן למי שמכיר לפחות אחד מ- שני עדים הבאים, בירושה גדולה. אותו הפרס של 1250 ינתן גם לבחור ולבחורה המבוקשים לחור."

התוכן, שהודפס גם בצרפתית, הודיע ה- אה: "בענין ירושה גדולה מחפשים: 1. בחורה ברונית (גיל 12-17) שהיתה ב"י לאוקטובר 1956 (יום ב') בדואר המרכזי בחיפה (נ"י הנמל) בין השעות 11-12 בבוקר, בתור למברקים. סימנים: שערות שחורות אבל פנים לבנים חיוורים. עינים גדולות, שפתים קטנות מלאות. נחמדה. גבה כינוני. היתה לבושה (ספק מה) חולצה לבנה, חצאית כהה, ידוקים, נעלי סירה אדומות. הסתכלה על נכה (כלי רגל, מכי-

צעירה ישראלית שהגיעה ללא סיכון לאחוז חלומם של מאות צעירים מסכרת : „חזרתי עכשיו מפטרה!“

מה שלא ניתן למאות צעירים ישראליים, המוכנים אפילו לסכן את חייהם לפעמים למטרה זו, ניתן החודש לצעירה נוצריה בת 24, ילידת אנגליה, הגרה בתל-אביב מזה שנים אחדות. היא נהנתה מחסותו של דיפלומט אירופי, אשר הוביל אותה במכוניתו לטיול בנוף המעניין של סלע אדום. ומתארת בעמוד זה את קורות מסעה לעיר המרתקת.

- מאת חוה מרשל -

בדואית צעירה, שחורה ולבושת שחורים, זריזה כמו עז, נעצרה לרגע בין דילוג לדילוג על הסלעים. היא התיישבה על אבן גדולה, חיטטה ברגליה בעפר, הרימה חפץ קטן ושקעה בבדיקתו. קרני השמש חדרו באלכסון מעבר לפסגות התלולות, האירו את הנערה ואת המערה שמאחוריה.

המערה אינה סתם מערה; זוהי אחד ממאות הכוכים הטבעיים ששופצו וקושטו עלי ידי הנבטים, לפני למעלה מאלף שנה, לשמש כקברים למתיהם. החפץ הקטן, ש' הנערה מחזיקה בזהירות בכף ידה, אינו סתם רגב אדמה; זהו מטבע עתיק, מימי גדולתה של פטרה.

במקום שבו עמדה עירם של הנבטים — אותו עם חצי-שוודי, שחי על רוחיו משיירות הסוחרים אשר עברו בשטחו — חיים עתה הבדואים. הם הפכו את הקברים לבתי-מגורים, להם ולמשפחותיהם. נביחת כלביהם ממלאת את לילות המדבר ובכל מקום שתלך על פני השטח הרחב, אתה יכול לפגוש אותם משיחים על שדותיהם או מחפשים מטבעות למכירה.

טוב יעשה כל גיבור ישראלי אם יזכור עובדה זו, לפני שינסה לבקר בפטרה. הבדואים פזורים על פני שטח של קילומטרים רבים והם הווהרו עלי ידי המשטרה לפקוח את עיניהם ולא רוב למסתננים ישראליים. כל קבוצת מטיילים חייבת ללכת תמיד עם מורה דרך ערבי, כדי להוכיח שהיא נמצאת כאן באופן חוקי.

במחנה הקייט במרכז העיר נסכה השיחה לארבעה שעברו את הגבול לפטרה ולא חזרו. שני המלצרים ואיברהים, השוטר מטול-כרם שליחה אותנו בטיולנו, לא יכלו להבין מה דחף את הצעירים הישראליים לסכן את חייהם ולבוא הנה. לפי תפיסתם, יכלו אלה להיות רק פידאיינים — כי אחרת מדוע יבואו למקום נידח ועלוב זה? הם לא האמינו כי די לראות את פטרה ולמות.

כשאתה מטפס במדרגות, אינך יכול אלא לחשוב על מקור הציורים והכתובות, התיקונים בסלע. שמה רצה משהו להשתעשע, שעה שנה מעט, בטפסו אל בתי המקדש? מעודדת אותך גם המחשבה כי אחרי הכל לא נבנתה פטרה למתים בלבד. המדרגות הובילו אל משכנות החיים.

לפטרה הגיעו גם הרומאים. אפשר לתאר את הלגינורים צועדים קצובות לאורך ה-

כית האוצר. זהו הקבר הראשון שאתה פוגש, בהיכנסך לפטרה, מוזאיקי מוסה. בנין זה הוא המפורסם שבעתיקות סלע אדום.

איברהים השומר, שליחה את כותבת המאמר בטיולה בפטרה. הוא נראה עומד על פיסגת המזבח, כשברקע נראות צלליות הרי אדום. איברהים, הזוכר לטובה את נתיניה, הוא יליד טולכרם והועבר לתחנת המשטרה הירדנית בפטרה לפני שבועות אחדים בלבד.

אזור מדברי, דומה לסביבות סדום. והלאה משם התפתל הכביש למעלה, אל המישור הפורה-יחסית של עבר הירדן: שדות גר-חבים, מכוסים קמה שהתנועעה כים ברוח. הכפרים שראינו בדרך הם מרופטים, הרי מים מילדים. איכרים זקנים נראו שקועים בספירת חרוזי מחרוזותיהם, תחת השמש. כאשר עברנו, רכובים על סוסים, בשבילי הכפר חאדי מוסה, יכולנו להציץ מעל לחומות הסוגרות על חצרות הבתים. הכל היה עני, עלוב, דל.

שעה שעברנו על רמה נשגבת בפטרה, שאלתי את איברהים, השוטר שלנו: „מה עם זה?“ והצבעתי מערבה, אל הנגב, שהסימן כקו ערפילי באופק הרחוק.

הוא משך בכתפיו. „עזבו אותם לנפשם. כשאנחנו נמצאים במצב מלחמה אתם, או יש מלחמה. כשיש שלום, יש שלום.“ הוא לא התרגש מהתקפת צה"ל על קלקיליה, למרות שבוצעה כל כך קרוב לביתה; הוא ידע שלא כל הישראלים זאבים סורפים. היה מלא זכרונות נעימים של רחצה בים נתיניה, לפני המלחמה. לעומת זאת האמין — דבר ששמעתי אותו לעתים קרובות בירדן — כי בישראל אין מה לאכול.

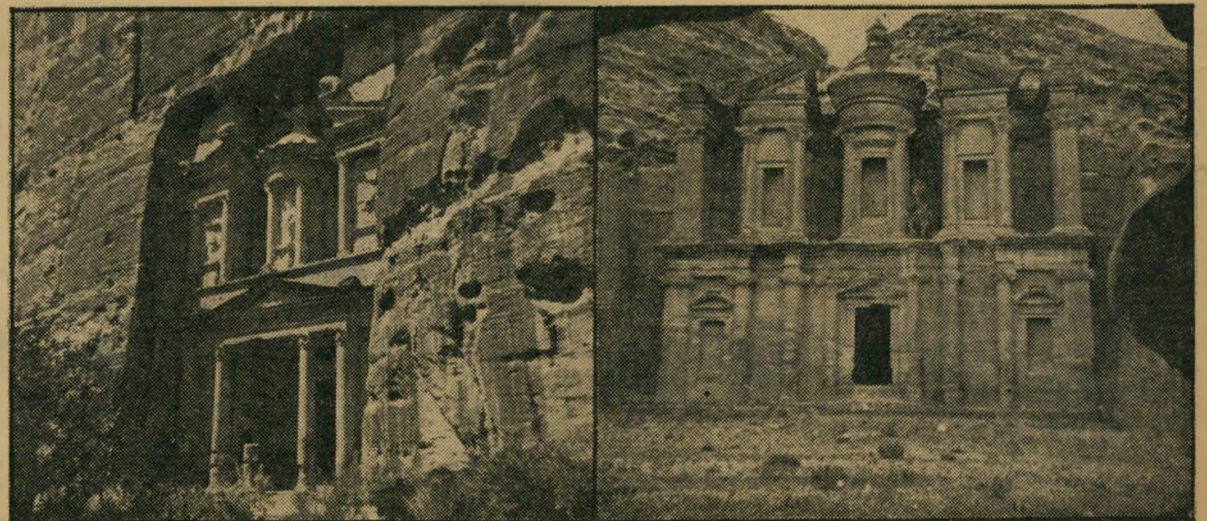
מה יהיה בעתיד? לאיברהים לא היה כל מושג. עם כל גישתו הבלתי-תוקפנית, לא עלה עדיין בדעתו לחשוב על הסדר שלום. האם היה יכול לחיות בשלום עם הישראליים? עם בני המזרח, כן. את היהודים שבאו מהמערב יש לשלוח חזרה לארץ-צותיהם. הם אינם שייכים לחלק זה של העולם.

כשאתה זוכר מה דמותו של המערב בעיני ערבי, אתה יכול להבין גישה זו. כי לגבי הערבי, המערב הוא זר ומשעבד. למחרת, אחרי ליל גשמים, היתה פטרה רטובה ומכוסה שלוליות בוץ. הבדואים חיפשו מקלט במערותיהם והמקום נראה עזוב לחלוטין. כעבור 12 שעות היינו חזרה בישראל — רועשת, מלאה פנים „לבנים“. ממלכת הירדן שוב תפסה את מקומה בעולם רחוק. ופטרה חזרה להיות נקודה אפופת דמיון, מעברה השני של ההיסטוריה.

ואדי, נעצרים אחוזי תמהון ספקני למראה עיניהם. הם לא התפעלו מאבן-החול ה- מקומית, הביאו הנה את אבניהם שלהם, מארץ מוצאם. ועתה אפשר לראות את בית מקדשם, הניצב כקסקרטיין נטוש, בנוי ל- עולמי עד, באמצע שרידי הנבטים. הוא נראה משונה ובלתי-מתאים, כמעט כמו מחנה-הנופש המודרני שלידי.

שם, הנגב...

איך נראית פטרה המודרנית? ואדי מוסה דומה בדיוק לכל כפר ערבי ירדני אחר. פוריותו מפתיעה, לגבי אדם שחי בצד זה של הירדן ותיאר לעצמו כי מן הנהר מזרחה הכל ישימין. יריחו היתה האפתעה הראשונה — מוריקה באביב ו- רועשת בלחש המים הזורמים. אחריה בא

ארמון-קבורה זה עומד כשלושה קילומטרים מפטרה. לא הרחק ממנו מתמשך הרחוב הרומאי הראשי, בו עומד המיקדש הרומאי.

בריטיים שאסרו את בראנד והביאוהו לשרת, שכבר חיכה לו בחלב. בראנד נכנס למלכודת, שהוכנה על-ידי אנשי הסוכנות. הוא הובא לקאהיר, הוחזק במאסר. אייכמן חשב כי רימו אותו, המשיך בהשמדה. בכל יום שבראנד ישב במאסר בקאהיר, הושמדו 12 אלף יהודים.

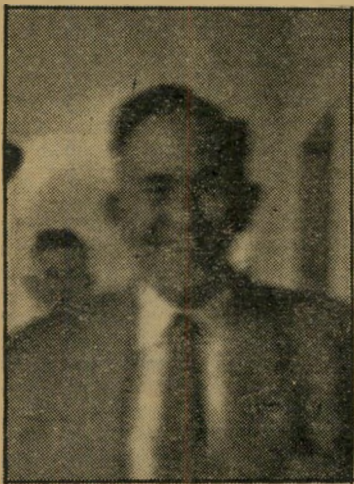
חצי מיליון הרוגים. באיסטנבול נח' תם הסכם-ביניים, שהגיע כעבור ששה ש' בועות ארוכים לבדפסט. מוסיף בראנד, בשני משפטים יבשים בסוגריים: "(מדוע הוחזק ההסכם במשך שבועות ארוך כים בקושטא? לולא כן, אולי היו ניצולים עוד 12 אלף אנשים ליום במשך שבועה שבועות)".

חשבון הקרבות של עיכוב קטן זה: 588 אלף יהודים הרוגים.

התישבות

חלום הפרות השמנות

מושב העובדים אחיסוב, בשרון הצפוני, געש והמה. "לא נחתר! נילחם עד הסוף!" קראו מתישבי המושב, ברובם עולים מעיר ראק, כלפי כל שלוח, מדרוך או נציג

מאשים בראנד

אייכמן היה רציני

מוסד. בערבים, בשוכם מגני הירק הגדולים של המושב, התכנסו לדיונים, חיברו תוכני רים, איימו: "נעזוב את המושב ונעלה לירושלים, עד שישמעו לבקשותינו". הדרישה עליה היו מוכנים אנשי אחיסוב להילחם עד הסוף התגלמה בדמותה של פרה. בעיניהם נראתה חיה מאולפת זו כפתרון לכל בעיותיהם המשקיות והכספיות.

אך הסוכנות היהודית סירבה להעניק פרה לכל מתיישב. "אחיסוב הוא משק שלחין, יש לכל מתיישב אדמות בשפע. בתקן של משק שלחין לא מופיע כל סעיף של הספקת פרות למתישבים", הסבירו דובריה. אנשי אחיסוב, שעלו למושב לפני שש שנים, קיבלו 25 דונם קרקע לכל משפחה, מהם ניסעו 10 דונם פרדס.

"אם תחזירו חמישה דונם פרדס תקבלו פרה", התנו אנשי הסוכנות.

"מה החכמה?" השיבו לעומתם אנשי אחיסוב. "אנחנו צריכים את הפרה כבהמה עבודה, לא רק בשביל חלב. צריכים את הזבל שלה בשביל הפרדס. אם יקחו את הפרדס, בשביל מה צריכים פרה?"

במקום רקדניות בטן. למאיר בנר, מושבניק מעין יראון, המשמש כסגן מרכז האיזור מטעם הסוכנות, היתה גישה משלו לכל פרשת הפרה: "לפני כמה שנים רצו המתישבים פתאום תרנגולות. עשינו להם לולים מבטון. הקמנו בתי אימון לאפרוחים לכל תושב שלישי, השקענו בזה 60 אלף לירות. מה היה הסוף? המתישבים אכלו את כל התרנגולות. שיפסקו לקנות משקאות במאות לירות ולהזמין רקדניות בטן למסיבות, או יוכלו לקנות פרות!"

טענות הסוכנות לא התקבלו על דעתם של אנשי אחיסוב. 70 תושבים יצאו בשבוע שעבר להפגנת-מחאה בפני בנין הכנסת ב' ירושלים, העליבו את שר האוצר וקיבלו הבטחה מאברהם הרצפלד כי ענינם יסודר תוך חודש. הם חזרו למושב, הצליחו לשכנע את שאר המתישבים להתאזר בסבלנות ולהי' מנע מפעולה עד חלוף החודש.

בינתיים המשיכו המתישבים לאסוף מל' פפונים בשדות הירק ולחלום על הפרות ה'

פרשת קסטנר

רוח גדולה באה

היד השפלה, ששמה קץ לחייו של ישראל רודולף קסטנר, לא יכלה לחסל את פרשתו. היא דומה לגחלים הלוחשות של מדורה דועכת, העלולות בכל רגע לפוצץ בשלהבת חדשה, עם משב הרוח הקלה ביותר. השבוע באה רוח גדולה, העלתה להבה שהאירה למרחקים.

האיש שהפיח רוח זו היה אדם קטן ו' צנוע. יואל בראנד היה מאז ומעולם הדמות המוזרה ביותר בפרשה כולה. לפחות ארבע פעמים שינה את עמדתו במהלך המשפט. בראשית היה הקטיגור החריף ביותר של משה שרת. אחר-כך התרסק, הוציא ספר בהוצאת-הספרים של מפא"י, עוד שינה בו נקודות חשובות של מלחמתו, הוציא ספר הושפעה וניתנה בהשראת מפא"י. משה שרת עצמו הוסיף דבריהסבר לספר.

עתה, במאמר קצר ויבש, חזר בראנד לעמדת-המוצא. הוא תקף באופן מוחץ את הדברים שהוסיף משה שרת לספרו. ה' אשמתו המוצעת והחד-משמעית: הסוכנות היהודית גרמה במישרין למותם של לפחות מאה אלף יהודים.

דרישה עם אייכמן. במשפט הגדול, היתה אחת משתי האפשרויות לגבי הצעתו של אדולף אייכמן למכור לאויבי גרמניה יהודים תמורת ציוד מלחמתי. או שההצעה היתה בלתי-רצינית, ואז היה משחקו של קסטנר במשאומותן זה פושע — או ש' ההצעה היתה רצינית, ואז עובר הפשע אל שכמם של ראשי הסוכנות היהודית, ששמו קץ למשאומותן.

השופט בנימין הלוי בחר בדרך הראשונה. הוא שיחרר את ראשי הסוכנות מן האחריות, הכריז כי קסטנר "מכר את נשמתו לשטן". עתה קם בראנד והפנה את כתב' האישום לעבר משה שרת וחבריו.

קובע בראנד במאמר: לא היה חשוב כלל אם הצעת אייכמן היתה בתי-ביצוע או לא, ואם היתה הסוכנות היהודית בכלל מסוגלת לשכנע את האנגלים להסכים לה. הסוכנות לבדה יכלה להציל יהודים, בלי הסכמת האנגלים. כי הדרישה הנורא בין בראנד ואייכמן היה כלהלן:

אייכמן: אני מוכן למכור לכם מיליון יהודים. יכולים אתם לבחור אותם בכל מקום שתדעו (משמע שהכחנה לא היתה רק להונגריה).

בראנד: מי יאמין לי כי הצעתך היא רצינית? על הבטחתך בלבד לשחרר אחר' כך יהודים, איש לא יתן לי כלום.

אייכמן: אני מוכן לתת לכם כמקדמה מאה אלף יהודים ולפוצץ את מרכזי-ההש' מדה. אם תחזרו אלי תוך 8 עד 14 יום ותביא עמך את תשובתו החיובית של אר' גונד (הסוכנות היהודית). רק לאחר שאמלא את התחייבותי יהיה עליכם לשלם את ה' תשלום הראשון. אך עליכם להזדרז, כי לא לעולם אוכל להחזיק את היהודים שלכם בקרן!

היתה זאת הצעה אופיינית להגיון של גאנגסטר, ובתור שכזו היתה רצינית ביותר.

המלכודת. לדעת בראנד, היה ההמשך ברור. היה עליו לנסוע לאיסטנבול, לשוחח עם ראשי הסוכנות, לחזור כעבור כמה ימים לאייכמן ולמסור לו שהעניין בסדר. תמורת שקר זה היה אייכמן מפוצץ את מרכזי' ההשמדה (כהם נרצחו אז 12 אלף יהודים ביום), משחרר מיד מאה אלף יהודים מ' תחום הכיבוש הנאצי, מעכב את השמדת השאר.

מה שקרה אחר-כך תיאר בראנד במאמרו בשפה יבשה. ההודעה על בואו ניתנה מראש לשליחי הסוכנות באיסטנבול הנצי' טראלית. אולם לא חיים וייצמן ולא משה שרת טרחו לבוא לשם. לא טרחו אף לסדר לבראנד אסרת-כניסה תורכית. כשבא בראנד לצייר, במטוס נאצי מיוחד, לא היה מוכן דבר.

משהו היה מוכן בכל זאת. בראנד הוזמן להיפגש עם שרת בגבול טוריה (שהיתה כבושה בידי האנגלים). אהוד אבריאלי עצמד אליו ברכבת. על הגבול נעלם אבריאלי ב' אופן פתאומי, ובמקומו הופיעו קצינים

* ברירה שהוסברה לפני שנתיים, עם מתן פסק-הדין, במאמרו של העולם הזה (924) תחת הכותרת "משפט שרת".

ב. גידאון — ק. גינצבורג
מציגים

בחסותו האדיבה של
צייר ז'ילבר, שגריר צרפת בישראל

להקת הזמר הצרפתית

קאפאן/ג'ה לה פאן

בתכנית מושלבת זמר ומשחק
תל-אביב, גן ב. צ. א. יום א', 2.6
רחובות, בית העם, יום ב' 3.6
תל-אביב, גן ב. צ. א. יום ד' 5.6
חדרה, "חוף", יום ר' 7.6
תל-אביב, גן ב. צ. א. מוצ"ש 8.6
נתניה, "שרון", יום א' 9.6
תל-אביב, גן ב. צ. א. יום ב' 10.6
חיפה, "מא", יום ג' 11.6
חיפה, "מא", יום ד' 12.6
חיפה, "מא", יום ה' 13.6
בית-שאן, אמם, מוצ"ש 15.6
ירושלים, "אדיסון", יום א' 16.6
ירושלים, "אדיסון", יום ב' 17.6
באר-שבע, "קרן", יום ג' 18.6
כרטיסים בת"א "כנף", "רוקוקו" ובערב בקופת ב. צ. א.
חיפה: משרד ק. גינצבורג-יוכל
ירושלים: כהנא.
התחלת ההצגות ב' 8.45

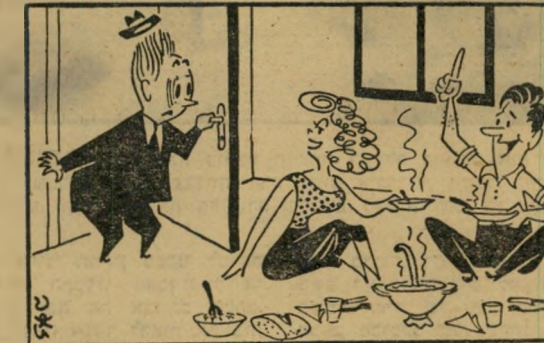
1. רך כקטיפה
2. זך כסל
3. סלכב כלהבה

תנלי בעצמך ש. פלם-גלוי
הוא מרהיב עין ומסעיר לב!

גפד
ירוק — כבר הופיע!
מרתק * ממולח * משעשע
64 עמודים — 450 פרוטה

חנניות הרהיטים המובחרות של תל-אביב

שבועות עם רהיטי ארקו

רוזנברג את איכלר

רחוב בן-יהודה 43 טלפון 22136

הרהוט המודרני ביותר

אפשר להשיג אצל

א. זוזובסקי

ברחוב הרצל 39

מערכת לסלון חדיש. חדרי שינה אינטימיים.

ריהוט מקורי

מחירים נוחים

בית-חרושת לרהיטים ב. ג. את א. לוינשטיין

לוינשטיין

בית החרושת
מרכז וולובלסקי
רחוב 2, טלפון 82525
בית-המסחר:
רחוב הרצל 43
טלפון 83575

— רהיטי בית ומשרד —
מוכנים ולפי הזמנה

שמנות אשר, כמו בחלום פרעה, יביאו להם את השנים הטובות.

חינוך

מה זה שלוש?

„שלוש פירושו: לפני שעה; לפני שבוע; יום לפני אתמול; יום אחרי מחר.“ על שאלה זו — 1071 שאלות אחרות דומות לה — נדרשו להשיב מסיימי בתי הספר היסודיים, במסגרת מיבחן ידיעות שנערך לפני שבועיים ברחבי הארץ. הסקר הקיף 20 אלף תלמידים עבריים, 1500 תלמידים ערביים.

מטרת המיבחן היתה לקבוע מי מבין התלמידים יקבל תמיכה כספית להמשכת לימודיו התיכוניים, ומה יהיה גובה התמיכה. הסביר ד"ר פיבל קלעי, המפקח על בתי הספר התיכוניים ומנהל המחלקה לבחינות במשרד החינוך, את ההבדל בין שיטה זו לבין שיטת הסטיפנדיות שהיתה נהוגה עד כה: „הדגש הפעם מושם על מצבה הכלכלית של המשפחה. לא די לו לתלמיד להיות כסריני כדי שיהנה מתמיכה; המדינה חייבת לתמוך בחסרי האמצעים, המעוניינים בהמשכת לימודיהם. שיטה זו, יותר משהיא בנויה על בסיס חינוכי, מתבססת על גישה סוציאלית לבעיית ההמשך.“

האם אכיר חבר קואופרטיב?
התמיכה הכספית מתחלקת לשמונה דרגות, מ-30 לירות עד 200 לירות לשנה. כרטיס תלמיד, שזורף לשאלון, נתן תמונת-רקע למצב הכלכלי של משפחת הנבחן: מקום המגורים, ארץ המוצא, מקצוע האב (אם אכיר חבר קואופרטיב?), מקום עבודתו, נקבעו שתי נורמות: אחת לילידי הארץ, אחת לילידי עולים.

מחברי השאלון נקטו בשיטה מקורית. הם יצאו לבתי ספר שונים, כשטיוטת השאלון בידם. השוואת-הדרגמה עזרה להם לקבוע את צורתו הסופית של השאלון. על השאלה כמה פעמים אפשר לחסר 5/6 מ-15, למשל, השיב תלמיד: „פעם אחת. אחר כך לא נשאר 15.“

כאשר הושלם השאלון, נדמה היה כי מחבריו נהגו ברחבות-לב, הקלו בדרישותיהם. אחרי המיבחנים הראשונים, נראה כי דרישות אלה היו עדיין גבוהות מדי, לגבי מסיימי בתי הספר היסודיים בארץ. אחד מהם, שנשאל אם „עתיד“ פירושו „ישן; נפלא; קדוש; יקר“, לא היסס להשיב: יקר.

תלמידים רבים אחרים לא ידעו בעזרת מה נושם דג, או באיזו מאה התחוללה המהפכה הצרפתית, ואילו אביטלי, יורד לסוף דעתו, פירש אחד הנבחנים כ„נטרפה עליו דעתו“.

בפני בוחני משרד החינוך נשארה הירייה: להוריד את רמת המיבחן במחוזות הבאים או להקטין את מספר התלמידים שיהיו מסיטפנדיה בלימודי ההמשך. אפשרות שלישית, יסודית יותר, תדרוש מאמץ ממושך מאוד: להעלות באופן ניכר את רמת הלימודים הנהוגה כיום בבית הספר היסודי.

דרכי חיים

בן נגד אב

הנאשם, בנימין מורחי, עמד לפני שופט השלום בתל-אביב ומרר בבכיו. הגבר ה- צעיר והנמוך, לבוש בגדים מקומטים ו- מלוכלכים, הקשיב לדברי התובע, שביקש להטיל עליו עונש חמור.

בחוק, על ספטל ההמתנה, ישב גבר שמן, גדול ממדים. היה זה אברהם מורחי, אביו של הנאשם. כאשר שמע מאחד השוטרים כי בנו נדון לשלושה חודשי מאסר נשם לרוחה. „טוב מאד“, הפטיר, „אילו היו נותנים לו יותר, היה עוד יותר טוב.“ מדוע שמח האב על אסון בנו?

ממצרים לתל-אביב. אברהם מורחי היה אחד המסתננים הראשונים ממצרים לישראל, לפני 25 שנים. שנים מהמרד רחי נשוי לסלחה כהן, שילדה לו שתי בנות ובן זקונים, בנימין. חיי משפחה מורחי לא היו שלמים וסלחה דרשה בכל תוקף גט. לבסוף נתמלאה בקשתה ובית הדין הרבני פסק לה גט, הטיל על בעלה תשלום מזונות.

המעמסה הכספית העיקה על מורחי הוא חיטל את עסקיו, עלה לארץ ישראל בדרך בלתי-חוקית, התיישב בתל-אביב.

בתל-אביב החל מורחי את חייו מחדש, הפך למנהיגה של חברת סבלי הרוצים ופנסנתרים. מצבו הכלכלי הוטב והוא החל חושב על נשואים חדשים. העליה הפוליטית של שנות השלושים הביאה לתל-אביב מאות

בחורות צעירות. אחת מהן היתה מינה בגיוזה, בחורה חגיגית שמצאה חן בעיני מורחי. לאחר היכרות קצרה, התחתנו.

מאז התרחבו עסקיו של מורחי. התרחבה גם משפחתו בארבעה ילדים שילדה לו אשתו החדשה. כעבור חמש שנים הגיע גם בנימין, בנו של אברהם מנשואיו הקודמים.

עוזרת המפקח הכללי. יפה מורחי היתה אחת משכנותיו של אברהם מורחי. על אף השם המשותף, לא היתה כל קירבת משפחה בין השניים. אמה של יפה, שבאה מעיראק, היתה חולנית מאוד והיתה זקוקה לתמיכות טעך קבועות. את אלה היה מספק אברהם מורחי אשר, לדבריו, היה תמיד עוזר לעניים בשכונה.

ביקוריה התכופים של יפה בת ה-16, בי מאפיינו של מורחי משכו אליה את תשומת לבו. יפה היתה בחורה נאה, היא מצאה חן בעיני מורחי והוא השתדל לעזור לה בכל בקשותיה. כשהורע מצבה של אמה של יפה, הציע מורחי להעביר את השתיים לדירתו. מינה לא התנגדה להצעה.

המצב החדש מצא חן בעיני מורחי. באחד הימים פנה ליפה, הציע לה גישוואן. הי דירת הצעירה לא הסכימה, הסבירה את סירובה בהבדל הגילי הגדול ביניהם. היא מצאה את פרנסתה כעוזרת במשק ביתו של המפקח הכללי של המשטרה, יחזקאל סהר, והמשכורת שקיבלה שם הספיקה לה, אולם כאשר הציע לה אברהם להתחתן עם בנו בנימין, הסכימה.

אחרי החתונה השתחרר בנימין משירותו בצבא, החל עובד במאפייה של אביו.

החלי הגורלי. „בנימין היה גנב. הוא היה גנב כסף מהמאפייה ומהבית. פעם גנב מאה לירות ופעם שלוש מאות. נמאס לי וגירשתי אותו מהעבודה“, הסביר האב. לבנימין, שלא ראה בעין יפה את היחסים ההדוקים בין אשתו ואביו, היתה גירסה אחרת על סיפור המעשה: „באחד הימים עוד לפני שהילדה שלנו נולדה, באתי הביתה במפתיע ומצאתי את אביו ואת יפה ביחד בחדרו. לא ידעתי מה לעשות. התחלתי לצעוק בקולי קולות עד שכל השכנים באו. אחרי כן הוא גירש אותי מהעבודה.“

חיי המשפחה הגדולה, בבית שעל גבול יפו, הפכו לגיהנום. בנימין דרש גט. אביו לא ניסה להגיא אותו מכך. לבסוף, חודשים לאחר שיפה ילדה את בתם, רחל, פסק בית-הדין הרבני כי על הזוג הבלי מאושר להתגרש, להפסיק את רחל בידי אביה. בנימין לקח את רחל אל אמו, אשתו

את חדרו הקטן שעל הגג. עד מהרה למד כי אביו אמנם היה מעוניין בשוב יפה ובתה — אך לא בו. הוא סירב לתת לו את החדר.

באחד הימים התפרץ בנימין לבית אביו. הוא תקף את מינה ואת יפה, היכה בצינור גומי גדול את בתו הקטנה, אך גורש בכוח על-ידי אביו. המשטרה הפרידה בין האב לבנו, עצרה את בנימין.

השבוע עמד בנימין בפני השופט, כש- עולמו הרוס עליו. אשתו היתה רחוקה ממנו, בתו שנאה אותו ופחדה מפניו ואביו ביקש לכלוא בבית הסהר.

„אני מפתח ממנו“, לא התבייש להודיע מורחי הגברת, „פסק הדין הוא חלש מדי. הוא יכול להרוג אותי כשיצא משם. נכנס לו שגעון בראש שכאילו יש יחסים ביני ובין יפה. בן החושב ככה על אביו, חדל להיות בן והופך להיות אויב מסוכן.“

פשעים

יומיים על כל מיל

עמרם בוזגלו, 21, כחוש-הגוף ונמוך-הקומה, לא היה מרוצה. הארוג ששלה לפני דקות מספר מתיקה על עוברת-אורח

מורחי האשה

„בעלי היכה אותי בה!“

ברחוב אלגבי בתל-אביב הכיל רק 210 פרוטות. „אפילו לא מנה פאלאפל“, מילמל. אלא שאף בשללו זה לא שמח זמן רב. קרבנו הקימה קול צעקה, הצביעה עליו כעל הגנב. למזלו הרע של עמרם היה הרחוב הומה מאנשים. עוברי-אורח נלהבים מיהרו לתפוס.

בפני שופט-השלום מקס צירנובילסקי טען בוזגלו בתוקף: „לא אני“. העדים סיפרו אחרת: עדותם של מסגר, שהופיע כחוש כובע-טמבל ושל צעירה ששני פעוטות היו כרוכים אחריה, הוכיחה את אשמתו של הנאשם. אך עמרם לא נכנע: „העדים כולם משקרים!“

„הלכתי ברחוב אלגבי, ראיתי ארוג, הרמתי אותו והמשכתי ללכת“, סיפר. קצין המשטרה: ע. מ. מ. „הושע ולפסון, הקשה בטון אבהי: „לאן הלכת?“

בוזגלו הניף ידו בהתרגשות: „אני יודע? לאן שאני רוצה. אולי לקולנוע, אולי לטייל, אולי הביתה. לא למשטרה. מה פתאום למשטרה?“

„בשביל כל פרוטה יישב יומיים“, חישב ומצא אחד הנוכחים. עמרם הספיל את ראשו ביואש: עם מאון עסקים כזה אי אפשר להתקיים הרבה זמן.

כל ישראל

גבול הספורט

משחק כדורסל. שנקבע בין נבחרת קיבוץ כיסופים שעל גבול רצועת עזה לבין נבחרת היחידה הקולומביה בצבא האו"ם ברצועה, בוטל ברגע האחרון. הקצין הי- קולומבי הסביר לחברי הקיבוץ, כי המצרים התנגדו להתיידות כזאת בין חיילי האו"ם

מורחי הני

„אבא היה אתה בחדר!“

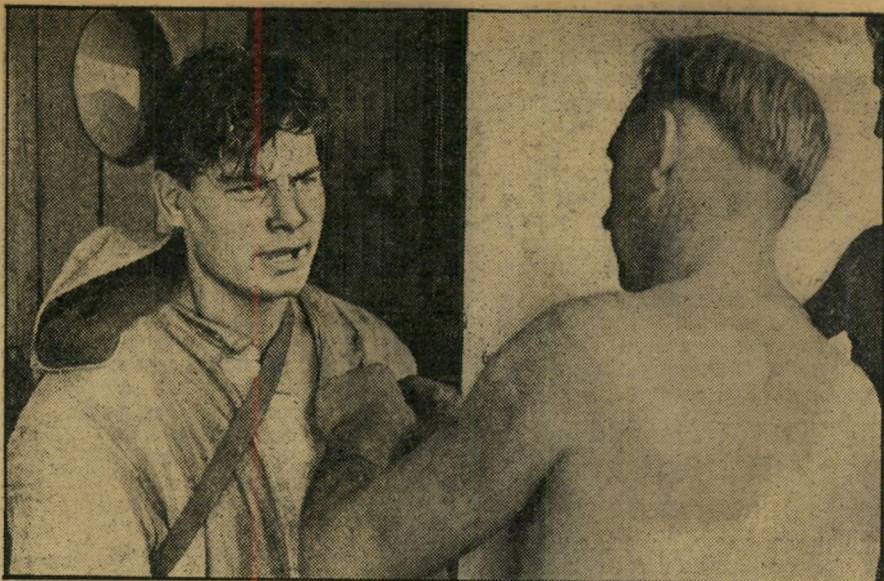
לבין ישראלים, כל עוד אין ישראל מרשה להציג את כוח החירום של האו"ם גם בצד הישראלי של הגבול. . . . **כבר ירד** השבוע בסדום וגרם לזקנים במבני מפעל האשלג במקום. זוהי הפעם הראשונה מאז הקום מפעל האשלג שהחקר המטאורולוגי נתקל בירידת ברד בסדום בסוף חודש מאי. . . . **בבטן דג מלוח** שנקנה בחנות מכולת על-ידי חיה צוקרמן מרמת-השרון נמצאה שפופרת זכוכית ובה פתק עם דרישת שלום כתובה בשפה הגרמנית, אשר הוטלה לים, כפי שמסעירים לפי ניסוחה, על-ידי שבוי נאצי בימי מלחמת העולם. המומחים לדבר מצינים כי מציאת שפופרת כזאת בבטנו של דג מלוח היא דבר נדיר ביותר. . . . **אלברט מוזהר**, מחבר המניגונים לשירים שלחבים בשורות ודו ריתה, הובא השבוע בפני שופט השלום מאקס צירנובילסקי בתל-אביב, באשמה ש- כינה שוטר בשם „נאצי“ כאשר הלה בא אל ביתו בשעה 5 בבוקר, על מנת לגבות 4 „ליי קנסים על עבירות תנועה. משולם טען כי (1) לא קיבל מעולם את הורו"ח שבעיקבותיו נדרש ממנו הקנס; (2) הוא לא כינה את השוטר בשם נאצי, אלא טען כי אפילו הנואצים לא מתנהגים כמוהו. . . . **הבעה 24 אינה עונה**, „הסרט הישראלי הראשון שפילס נתיבות לשוק הי- בינלאומי, הוצג השבוע בפולין וזכה שם להערכה גלובלית ביותר בעיתונות המקומית, שהגיעה לשיאה בדברי מאמר הביקורת של השבועון הספרותי ז'יז'ה ליטראצקה: „ליצ- רני הסרטים בעולם הצטרף מתחרה חדש ורציני — תעשיית הסרטים הישראלית.“

תזכיר

מדור זה בא להוסיף פרטים על ההתפתחויות האחרונות בפרשות שנתגלו על-ידי העולם הזה, או שהתחילו דן בהן:

ש. ב.: שוב בחדשות

מתן מעמד רשמי לש.ב. ומינוי מפקדו בהודעה רשמית גלויה, שמי תביר עות שהוצגו לראשונה על-ידי העולם הזה (1021), עלו השבוע לכותרות, כאשר הר- דיעו כמה עתונים כי הממשלה דנה בקבלת- תו. הידועה הוכחשה על-ידי השר פנחס רוזן, שטען כי לא היה שום דיון רשמי על-כך, וגם לא מונתה שום ועדת-שרים בענין זה. לא הוכחש כי היו דיונים בלתי- רשמיים מאחורי הקלעים על תביעות אלה. . . . **האיש שקיבוש על עצמו מטעם** מכא"י להרוס את העתונות הבלתי-תלויה בארץ, על-ידי קניית או השמדתה באמצעים כספיים, מיכאל („מישה“) אריאלי (העולם הזה 1024), נאלץ השבוע להתפטר מעריכת הירחון שורות. חברי מפא"י החלו לעורר שאלות בועדות-הביקורת של המפלגה, אחרי שהעולם הזה גילה, בין השאר, שהוא מחזיק בשלוש משרות שונות. . . . **למאסר ארבעה חודשים** נשלחה שולמית בופי מן, שסיפרה בשעתו בעולם הזה (998) כיצד התגלגלה ממעמדה בצמרת החברה הי- ישראלית לדרגת יצאנית. אחרי שעירערה בפני בית-הדין הגבוה לצדק נידחה, נכלאה השבוע ברמלה.

נבאי בורמאי על סירת הבריגיה

אל התוכה אחד מאנשי הצוות הדניים עוזר לקצין האלחוט של האניה להתלבש בחליפת אסבסט, שתאפשר לו לחדור בין להבות חדר המכונות. אולם האש שם היתה כה חזקה, שהוא נאלץ לצאת כל כמה דקות החוצה כדי להרטיב את בגדיו.

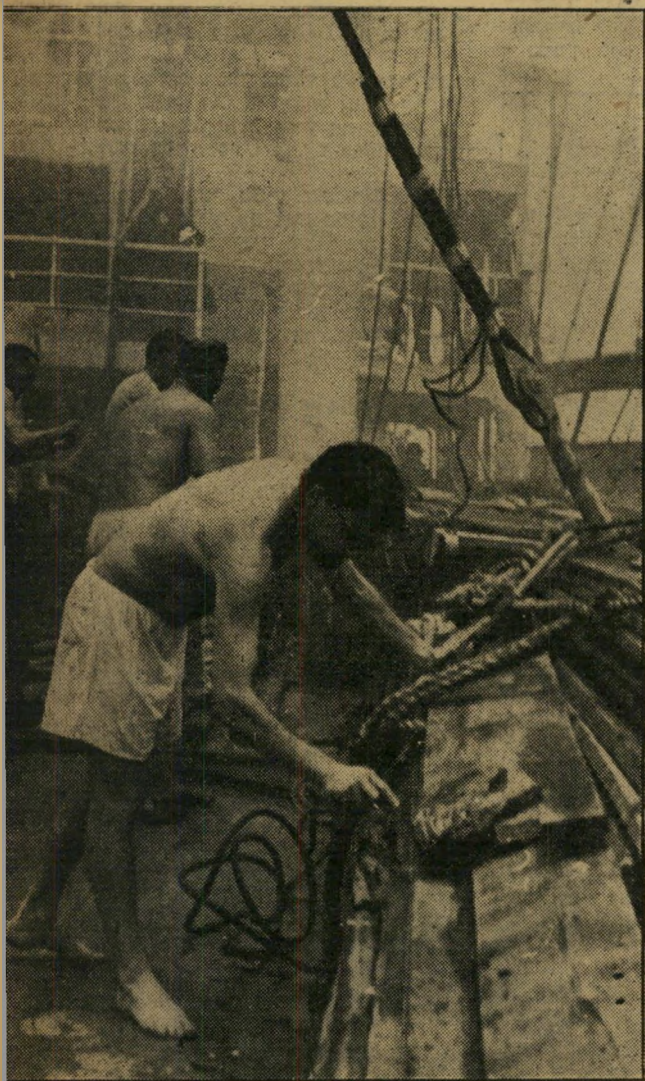
כאשר פרצה האש בחדר המכונות של „בירגיה טוכט” נמל שליח ללהבות מול ו

בעוד שעתיים לאילת, עם פולטת עשן סמיך. היה עלה באש. תוך שניות הח

צופרים ילדו, פעמון האזעקה דינדן בהיסטריה, סירות חתכו את פני המים הרוגעים של נמל ראנגון. מהאניה „בירגיה טופט” יצאה זעקת „ס.א.ו. ס. ! אנו עולים באש !” האניה, שעמדה להפליג

כבאי ראנגון מטפסים עם צינור מים אל תאי האניה, ללחום בלהבות שהגיעו לשם.

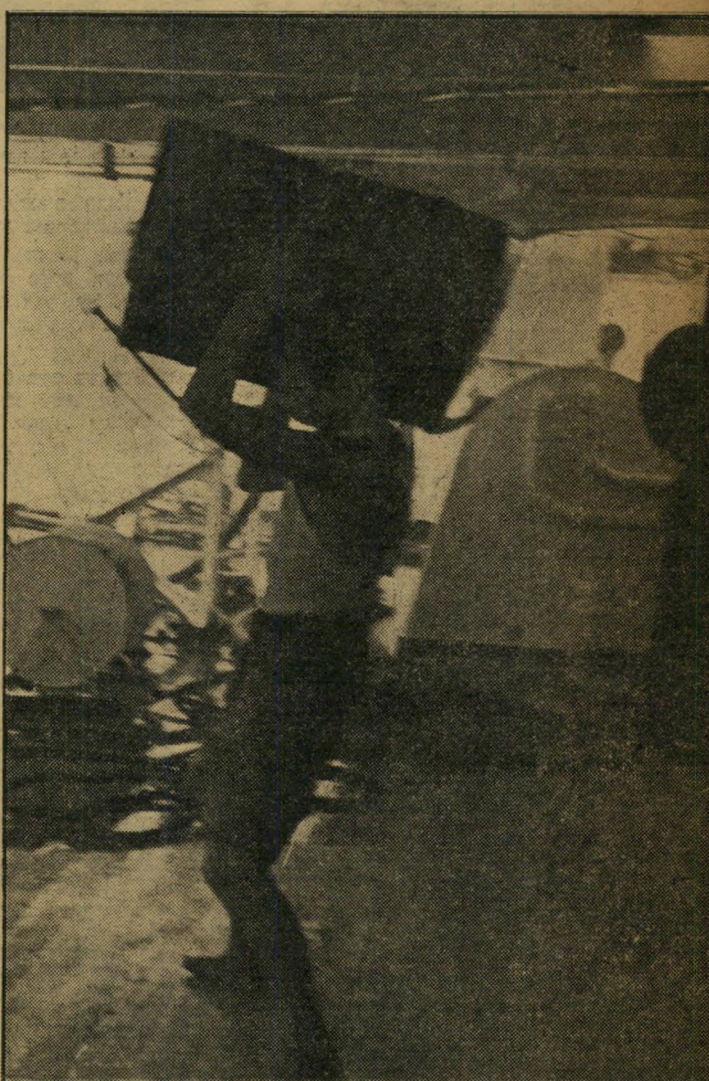
— מאת רפי נלסון —

שכתי על המיטה וניגבתי את היפילים. קניתי בערך שלושים סילים מחר סינה ומשנה בצילון, כדי לתת אותם במתנה לכל המכרים והחברים שלי. עכשיו, שעתיים לפני ההפלגה, היה לי זמן כדי לרחוץ אותם ולנגב אותם. לפתע חדר ריח עשן לאפי. החלטתי לצאת החוצה ולומר לחברה של הסיפון שיזהרו יותר כשהם מתעסקים עם אש. רק יצאתי לסיפון קפאתי במקומי: עמוד עשן גדול עלה מחדר המכונות. פעמוני האניה צלצלו בקצב מלא. הצופר שעל גשר הקפטיין ילל. מכיוון הנמל ראיתי תכונה עצומה: שתי דוברות כבאים התקרבו אלינו במהירות, כשפעמוניהן מחרישים את האוזניים. על הסיפון תפש כבר כל אחד את מקומו. רק הקפטיין היה חסר: הוא טיפל על החוף בהחתמת הניירות האחרונים, התכוון לחזור לספינה על מנת לתת את האות להפליג חזרה לאילת.

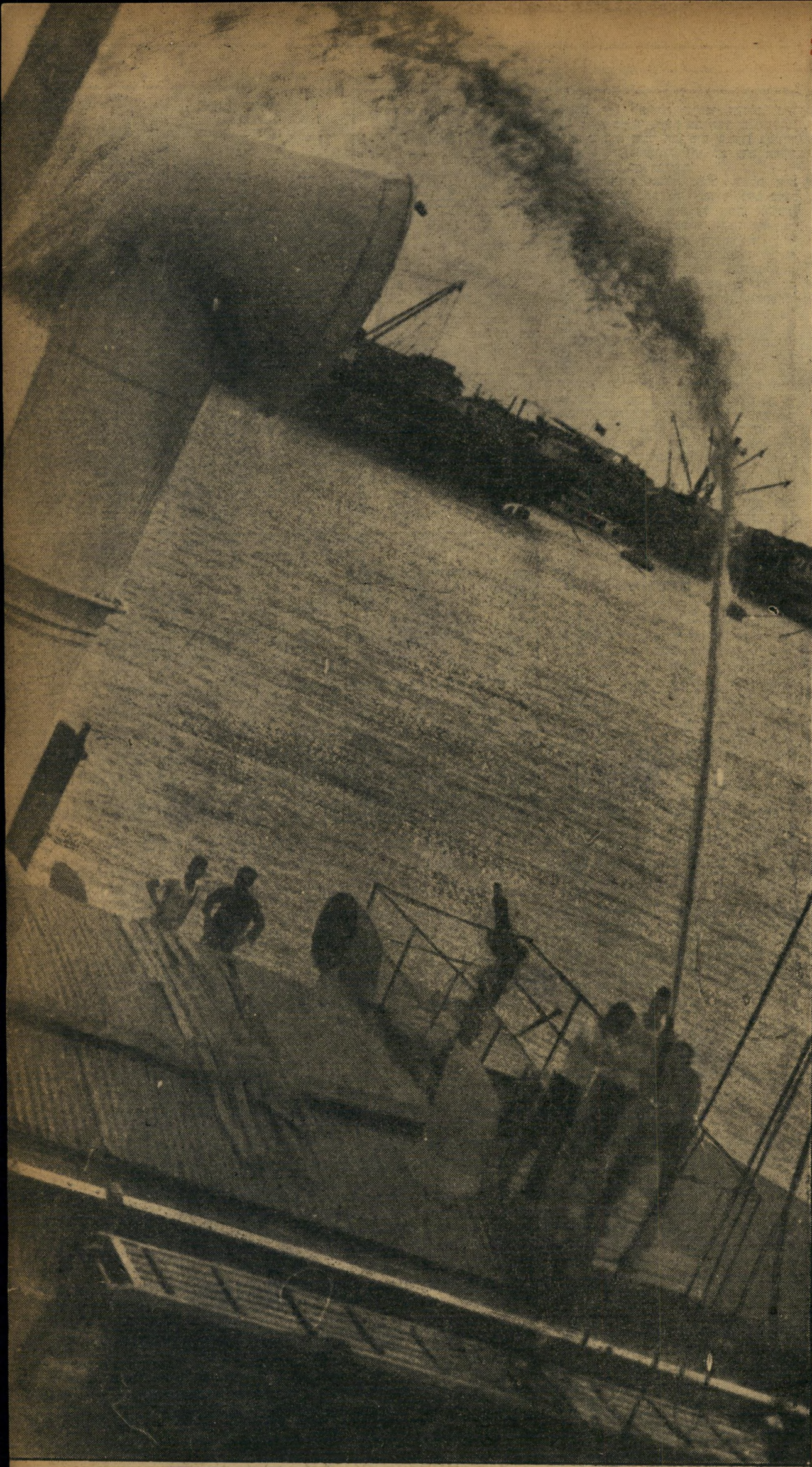
האש המשיכה להשתולל. מחדר המכונות עברו הלהבות לתאי המלחים. כמה רגעים לפני שפרצה הדליקה היו כמעט כל הילחים על הסיפון, עסקו בסידורי ההפלגה. הפועלים הבורמאיים שהסעינו את האורז חזרו העירה, נפרדו מאתנו בלבביות רבה. אנשי האניה בדקו איש איש את ענייניו, חיכו להרמת העוגן. „שלחתי מכתב לאשתי, ביקשתי ממנה לבוא לאילת על מנת לקבל את פניי,” אמר לי בעיניים נוצצות לפני הצהרים רב הי מלחים פיטרסון, מאילת נפליג יחד לדרום אפריקה ונשאר שם עד שהאניה תחזור בפעם הבאה.” ★ ★ ★

מרגע לרגע היה ברור יותר כי תוכניותיו של פיטרסון עומדות להשגתן. הקפטיין חזר לאוניה. הוא עמד על הסיפון, חילק בקור רוח הוראות ברורות, שעזרו להפיג את המתחיות אשר שררה על הסיפון. כבאי ראנגון ומלחי האוניה עבדו כמטורפים. האש המשיכה להשתולל. סילוני המים עזרו רק לבודד את חלקי הספינה שלא נפגעו עדיין. הם לא הצליחו לפגוע באש. חלקי הספינה החשובים ביותר נפגעו: מערכת החשמל חוסלה כליל, המכונות יצאו מכלל שימוש, תאי המלחים נשרפו כמעט כולם. גם תאי שלי.

השרידים שליח העולם הזה רפי נלסון, בודק את השרידים כל ציודו האישי נשרף בדליקה והוא נז במכנסי התעמלות ונעלי בד. במקרה, ניצלה מצלמתו מהאש שאחזה בתאי

מצילים רכוש אחד מאנשי הצוות ניצל הזדמנות של כמה שניות, להוציא את רכשו מתוך התא. האש עברה מהר מבטן האניה לתאים העליונים.

בבית של נמל ראנגון, מתכונן לעלות על סיפון פט, שם כבר נלחמים חבריו ואנשי הצוות באש לאניה הבוררת תוך שניות מספר ממתן האזעקה.

העולם הזה" חלק ב' כיבו ראנגון

פוענן של 350 אלף דולר אורז, החלה
חדר המכונות של האניה אשר
המלחמה הנואשת על חיי האניה.

נשארתי בלי כלום. אמנם, בתוך המהומה, הצלחתי לחזור לרגעים אחדים לתאי. חספתי את הפספורט, את המצלמה ואת הפילמים שצילמתי לפני כן על החוף. נשארתי במכנסי התעמלות לבנים ונעלי בד. כל השאר נשרף. ברגע שעזבתי את התא חדרו אליו הלהבות. אפילו הסיפור על הטיל בבורמה, שהיה צריך להשלח לפני צאת הספינה, נאכל באש.

לפנות ערב, החליט הקפטין להפסיק את הקרב. הלהבות דעכו; זרמי המים שהמשיכו לזרום מספינות הכבאים, בודדו את החלקים המעטים של הספינה שלא נפגעו עדיין. אבל די היה במבט חטוף כדי לקבוע כי בירגיטה הקשישה והסובבה תאלץ לשבת עוד הרבה זמן בראנגון, עד שיחקנוה — אם יתקנו אותה בכלל.

בלב נצבט, חיטטנו בין שרידי הגחלים שנשארו בחדרנו, זכר לצידו האיש היקר שהיה פעם רכושנו. אחר-כך הורדנו את סירות ההצלה שלא נשרפו, העפנו מבט אחרון אל בירגיטה העשנה, וחזרנו לחוף. על הרצף חיכה סוכן האוניה. הוא ניסה לעודד אותנו, סיפר כי שכר למעננו את חדרי המלון הטוב והיקר ביותר בראנגון, סטראנד הוטל. כולנו היינו מעדיפים את תאיה הצרים של בירגיטה.

★ ★ ★

מיחזה כזה לא ראתה ראנגון כבר משנים רבות. מלחי בירגיטה טופס, בבגדי ים, מכנסי התעמלות ויחפים, פסעו על השטיחים היקרים של המלון המהודר. התיירים הבודדים, שהיו אותה שעה בחדר האורחים, נסו בבהלה על נפשם. כל סיפורי הבלהות ששמעו בארצות הברית ובאירופה על המזרח הרחוק, צפו ועלו לנגד עיניהם. כשהסדרנו קצת ומדדנו את הבגדים החדשים שקנו בשכילנו, הצטלמנו לעתונות ומסרנו ראיונות ארוכים לכל הכתבים של ראנגון. רק אז יכולנו לנשום מעט ולהסתכל מסביב.

הדבר הראשון שעייני נתקלו בו היתה פמליה גדולה של אנשים חשוכים: גישתי למנהל המלון ושאלתי אותו: "זהו ראש ממשלת יפן", הודיע לי בחשיבות. מיילא. האניה הלכה לעולמה, עד כמה שזה נוגע לי, אבל את עבודתי לא גמרתי. נגשתי למזכירו של ראש ממשלת יפן וביקשתי ראיון מיוחד בשביל העולם הזה.

האלחמה בלהבות
מעל סיפון סירת הכבאים של הנמל, מתיזים כבאי ראנגון סילון אדיר של מים, לכיוון התבעה שעל האניה. הסירה מצוידת בעשרות צינורות, שחלק מהם הועלו אל סיפון האניה. בתחתית התמונה נראה סולם כבאים מקופל, ברקע, אניות העוגנות בנמל ראנגון. הכבאים ניסו בעיקר לבודד את הזליקה ולמנוע התפשטותה.

מטבע בחוק

בתל-אביב, הסתיר שמעון מוסיקה 800 דולאר בחולצה ישנה, שלח את החולצה לכביסה, קיבל אותה בחזרה כשי כביסה 10 דולאר בלבד ופתק: "תודה".

צער בעלי חיים

ביראון, לאחר שהססה איבדה את פרי סותיה והחצרן נאלץ לסחוב על גבו את משאות החצר הכבדים, הודבקה מודעה זו על לוח המודעות של הקיבוץ: "מחובתם של החברים להתייחס לחצרן כאל אדם ולא כאל ממלא מקומה של הסוסה".

תרגום חופשי

בממפים, ארצות-הברית, הטביע פקיד הדואר את החותמת "עבר לכתובת בל" תי ידועה" על מכתב שהיה מיועד לאסיר בבית-הסוהר המקומי, ואשר הוחזר על-ידי הנהלת בית-הסוהר בצירוף החותמת: "ברח".

נפש של אמן

בבאר-שבע, נתגלה נחש ארסי ב" ערימה של עגבניות בדכנו של אחד הרוכלים, נרגם במבול של מלפפונים, אבי

סרטים

הוד מעלתה משתוללת

החברה הגבוהה (אסתר, תל-אביב): ארצות-הברית) — הוא סרט אשר הצגתו נאסרה לחלוטין ברפובליקה של מונקו. הסיבה: כוכבת הסרט מרבה להשתולל, מש' תכרת, מתהוללת בחברתם של שני גברים, מתגרשת מבעלה משום שאינה יכולה לס' בול את חולשותיו. האשה העושה כל זאת היא הוד מעלתה גרייס (אשת רנייה), לשע' בר קלי, הנסיכה של מונקו ואם ליורש העצר של הרפובליקה.

זהו סרטה האחרון של גרייס קלי לפני נשואיה, בו היא מראה את כשרונותיה בסרט מוסיקלי, המבוסס על מוסיקה ופז' מונים של גדול מלחיני אמריקה, קול פורטר.

ברייג'ט בארדו בזרועות ז'אן לואי טרנמן

כדי להוכיח לעצמה שאין היא סנונית יתר על המידה.

בערב יום החתונה, נקלע לקלחת גבר שלישי. פראנק סינטרה הוא עתונאי של שבועון רכילות הבא לכסות את המאורע המלינורי, נכנס תוך כדי כך, לתחרות ה' מתזרים, כובש את ליבה של גרייס. אולם במקום לקחתו לעצמה, מחזיר סינטרה את ליבה של גרייס לקרובי הנושא אותה.

סוכר, לא סכרין, בלב כל אדם, שהיה לו איוה מגע שהוא עם סרט מר סיקלי הוליבודי, קיימת הסתייגות מלחה חלחלה כלפי סוג זה של סרטים. החברה הגבוהה, הוא סרט המפתיע לטובה, למרות נושאו הבנלי למדי, הוא עשוי בטעם רב, מוגש בידי חבר שחקנים מצויין ובלוית מוסיקה טובה.

ניכרת בו פזילה ניכרת לעבר הקומדיות הבריטיות המפולפלות, אולם ברור שאת הצעד הסופי אין הוליבוד מתירה לעצמה. שלושת כוכבי הסרט, כולם בעלי האוסקר, הם התורמים העיקריים להבדול משאר סרטי זמר סכריניים מסוג זה. פראנק סינטרה וגרייס קלי. ותנים דוגמא מאלפת כיצד אפשר להשקיע משחק ומחשבה גם בתפ' קידים שאינם דורשים כלל לעשות זאת. אולם תגליתו הגדולה של הסרט הוא ללא ספק הזמר הותיק בינג קרוסבי (53). קרוס' בי מופיע בצורה המזכירה את ימי עלומיה, אינו מעורר סלידה ושעמום כמו בסרטינו בשנים האחרונות.

תעודת הצטיינות נוספת לסרט, היא הוי פעתי של לואי (סאצ'מו) ארמסטרונג, הזמר והמחצצר הכושל המפורסם. סאצ'מו הוא המנחה בסרט בידור טוב זה, כשהוא עצמו ראש וראשון בין בדרני הסרט.

כוכבים

האמת שבמשחק

עד לנשואיה עם העתונאי והתסריטן ואדים, היתה ברייג'ט בארדו נערה יפה ומושכת, אם כי תמימה וצנועה למדי. כשהתפרסמה

ושמה יצא לתהילה ברחבי העולם, היה זה דוקא בעלה שעשה את הצעדים הנועזים עבורה. הוא חיבר תסריטים שנועדו במיוחד עבור אשתו התמימה, נתן לה בהם תפקידים לא כל כך תמימים.

לשיא הגיע ואדים בסרט "בצלם אדם נבראה". הוא כתב את התסריט וביים בעצ' מו את הסרט, בו היה על אשתו להופיע בתמונות עירום ובסצינות אהבה עירומות עם שחקן צרפתי צעיר בשם ז'אן לואי טרנמן. צופים שעמדו מהצד נדהמו למראה ואדים, שביים בשיוויון נפש סצינות בהן צריכה היתה אשתו להתחבק בעירום עם גבר זר, ואדים הרגיע אותם: "אהבתנו היא כה חזקה ששום דבר לא יפריד בי' נינו".

מאז חלפה רק שנה. השבוע הפסיקה ברייג'ט בארדו את הופעתה בסרט הפארי' סאית עם הנרי ויטאל וזאנרל בוייה, כדי להופיע בבית-משפט אזרחי. הסיבה: סיום משפט גירושיה מואדים, ממנו החליטה ל' היפרד כבר לפני שבועות מספר. כשיצאה מבית-המשפט, נפלה ברייג'ט לזרועותיו של צעיר יפה תואר, עמה, כך הודיעה, מת' כוננת היא להתחתן. שמו: ז'אן לואי טרנ' טון.

מוסר השכל לבעלים: אל תתנו לנשותי' כם להתעלס ערומות עם גברים זרים, אפי' לו לא במשחק. כי בכל משחק יש גרעין של אמת.

יומן חרשות

טסים ומחברים

שני כרטיסים טיסה חינם לניו-יורק וחזרה, ושבעה ימי בילוי על חשבון חברת הסרטים ורנר, הם הפרסים הראשונים בת' חרות שפתחה החברה בישראל, לרגל הצ' גתו הקרובה של הסרט בוד במרחבים. סרט זה מספר על קורות חייו וסיסתו הסנסציונית של צ'ארלס לינברג, אשר חצה בדיוק לפני 30 שנה בפעם הראשונה את האוקיינוס האטלנטי במטוס. צורת התחרות, שתימשך שנה, היא כתיבת חיבור על ה' נושא: מהו ההישג הגדול ביותר בשטח התעופה האזרחית בעולם המודרני? . . .

אכזבה גדולה נגרמה למרילין מונרו, כאשר התברר כי השחקנית האוסטרית מריה (ג'ינר) של קיבלה את התפקיד ה' ראשי באחים קאמאזוב, אליו השתוקקה מרילין זה שנים . . .

מספר רב של סרטים אוסטרלים, שהועברו ארצה במסגרת העברת הון יהודי, יוצגו בקרוב. הראשון בסדרה זו הוא הסרט דוניה (מנהל התח' נח), המוצג בקולנוע אוריון בתל-אביב. אב, הקהל הישראלי מקבל בשריקות בוז את השפה הגרמנית . . .

הרמן ווק, הסופר האמריקאי יהודי, מסיים עתה את עיבוד ספר מרגירי מודינגסטאר לתסריט קולנועי. את התפקיד הראשי של נערה ניו-יורקית יהודיה, הנשחקת בין הווי ביתה לחיים המודרניים, תמלא נטליה (מרד הנעורים) וד . . .

אמנות הקולנוע הוא שמו של ירחון מקצועי ישראלי, ערוך בידי מבקר הקולנוע דוד גרינברג. חוברת רביעית של הירחון, הבא לספל בצד הרציני והאמנותי של האמנות השביעית, הופיעה השבוע.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **החייזר האמיתי** (תמר, תל-אביב) — תעלוליו ומפלתו של שוחייק הבריטי, בי' קומדיה סאטירית מצויינת השמה ללג' את הבולשיט והשחיתות בצבא הוד מל' כותל/ה).

● **מאהבה של ליידי צ'אטרי** (ארמון-דוד, תל-אביב) — הרומן המפורסם, העוסק כולו בהתלבטויותיהם המיניות של ליידי אצילה ושומר העיריות שלה, בביצוע פושר ועדין ובתוספת שינויים בהתאם ל' רוח התקופה. דניאל דרייה, ליאו גן.

● **כופר נפש** (עצמא, חיפה) — גלן פורד אינו מתחשב ברגשות האב שלו כש' בנו נחטף, מחזירו אליו בעזרת שקולים הגיוניים קרים. תסריט בינוני, גלן פורד מצויין.

● **מלחמה ושום** (אופיר, תל-אביב) גישה צבעונית מבריקה אך בלתי מהוקצעת, ליצירתו הגדולה של טולסטוי. תמונות קרב המוניות מצוינות. הנרי פונדה ואודרי הפ' בורן.

● **הנודד** (עדן, תל-אביב) — יצירה הודית ססגונית, המסרבת לנודד מהבד הי' תל-אביבי זה השבוע ה-23. אין מה למהר, היא תוצג גם שבוע 24.

סיפורו האישי של קפס

אני

מאת יעקב חודורוב

עוד כיום, אחרי שהספקתי כבר להי' רגע קצת וחזרתי אל ביתי השלוי ואל משפחתי, עדיין אני תחת הרושם המסעיר של ביקורי האחרון בארצות-הברית עם נבחרת הפועל. אין זו הפעם הראשונה שאני נוסע לאמריקה. הייתי שם לפני עשר שנים, עם נבחרת הפועל ולפני כשנה, עם נבחרת ישראל. אולם אני יכול לציין בשקט כי מכל המסעות שעשיתי בחיי היה זה המסע המפואר, המעניין, המסעיר והטוב ביותר.

סוף סוף אתם מתארים לכם ודאי מה זה לטוס בחודש אחד לאמריקה וחזרה, לשחק שלושה משחקי כדורגל, לבקר ב' חשינגטון, ניו-יורק ופילדלפיה, לאכול כל ערב במסיבה אחרת, להתנשק עם מרילין מונרו לעיני 40 אלף איש ועוד לבקר אצל תריסר אישים חשובים. היה זה פשוט חלום.

בעיטות הפתיחה. במקום ב' עיטה אחת בטעה מרלין בכדור 10 פעמים, לנוחיות הצלמים. יעקב חודורוב מציג את הכדור לרגליה, במצב נח לבעיטה, כשהיא מתלקטת.

נבחרת „הפועל“, שחזרה השבוע מסיר אדום בארצות-הברית ונדו וכל העשאר

צחק. כדי להקל עלינו את ההיכרות עם הדודג'ס לבש כל אחד מהם סרט גייר. ניגשתי אל אחד מהם, כושי בריא ומוצק, וקראתי מה שהיה כתוב בעברית בשלט שלו: „שלום! אני דושעקי ראבינסאן.“ אמרתי לו: „שלום מר רובינסון. אני

התגייגית וקבלות הפנים. כל אחד הרגיש את עצמו כאילו הוא חייב לנו משהו, וערך סעודה חגיגית ומושכת. מה לא עושים בשביל הפירסומות בא-מריקה? עשינו הכל. נסענו לואשינגטון והתקבלנו אצל סגן הנשיא ריצ'רד ניקסון.

או הייתי עוד ילד. לחצתי לה רק את היד. לקחו אותי ואת הקפטן של הקבוצה האמריקאית. הבחור גבה הקומה, ששמו הוא יוטרס, הוא סטונט בלגי, הלומד באמריקה ובארצו נחשב לאחד הכדורגלנים המעולים. הוא טפח לי על שכמי ואמר לי: „תראה ג'ק, אני אבוא אל מרילין מונרו...“ וכאן הוא התחיל לתאר בפני בתנועות ידיים וגוף מה הוא יגיד ומה הוא יעשה כשיפגוש את מרילין מונרו.

בקיטור, נתנו לנו זרי פרחים ענקיים ור הביאו אותנו החוצה, אל המכונית שם ישבה מרילין מונרו. היא ישבה על גב המושב בשמלה כחולה פשוטה, מחשוף גדול מאוד ובאמצעיתו תקוע פרח, מאופרת היטב ומחייכת כל הזמן, כשהיא חושפת לרחח את שיניה. מוכרח להגיד לכם שהיא חתיכה טובה. אבל טובה.

הכלגי התבלבל ושכח כל מה שרצה ל-הגיד ולעשות. הכניסו אותנו אליה למכונית הפתוחה. היא לחצה את ידינו ולא הפסיקה לחייך. לא דיברנו על שום דבר, כי לא היה לנו עוד נושא משותף. חוץ מזה הצלמים התחילו לצעוק: „נשיקה! נשיקה!“ לבסוף הסכימה מרילין ונישקה אותי. אחר כך אמרו לי שהרבה אנשים היו מוכנים לשלם הרבה כסף כדי להתחלף איתי.

נסענו עד לכניסה לאיצטדיון. פתאום, כי שהגענו לכניסה, התחלתי לשמוע התפר צעירות ויריות, בדיוק כמו בחזית. התברר שהיה זה טכסים כדי למשוך את תשומת לב הצופים וכניסה בה אנו עומדים ל-היכנס. אני והקפטן האמריקאי ירדנו מ-המכונית, משני צידיה החזקנו את ידיה של מרילין וכך עלינו על המגרש, לתשואות הקהל שכמעט השתולל.

מרילין מונרו יודעת איך להתנהג. היא מבליטה את כל הדברים שהקהל מצפה שתבליט, מחייכת, מנופפת ידיים ושולחת נשיקות באויר. כל אחד חושב שהנשיקה מכוננת אליו. הגענו עד לכמה. מרילין ירדה ויחד, שלובי זרוע, ניגשנו אל מרכז המגרש. שם כבר חיכו עשרות צלמים וצלמי טל-ביוז. מרילין בעטה בכדור לפחות 10 פעמים בשביל הצלמים. אחרי זה אמר לי ליבוביץ: „חודרוב, תן נשיקה!“ פקודה זו פקודה. אחר כך, כשראיתי בטלביזיה איך אני מנשק את מרילין מונרו לא האמנתי שזה באמת אני.

רק אחרי זה התחיל המשחק הראשון. אין כל שחר למה שנכתב בעיתונות כאילו אמרתי שהתבלבלתי מהנשיקות של מרילין מונרו ולכן ספגתי שערים. האמת היא שכולנו היינו עייפים ומבולבלים, לכן שיחקנו ב-מחצית השנייה חלש יותר. במחצית הראשונה הדגימו החברה משחק כה משובש, שזמן רב לא ראיתי כמוהו אצל קבוצה ישראלית. התוצאה הסופית, כידוע — 4:6 לטובתנו.

שיחקנו עוד משחק בפילדלפיה ומשחק אחרון נגד קבוצת סלטיקס ה-סקוטיה, בניוירוק. זה היה המשחק החשוב ביותר בסיוורנו. התאמנו בכל מיני מקומות, ביחוד בפארק המרכזי בניוירוק. פעם באה המשטרה והפסיקה את האימון, משום שהת-אמנו בלי חולצות, וזה בלתי מוסרי. איזו ארץ משונה היא אמריקה. זה כשבחורות מופיעות שם חצי ערומות, זה כן מוסרי. אבל לבחורים אסור להוריד את החולצות. למשחק הקובע נגד סלטיקס התכוננו הר-בה. קבוצה זו אמנם הפסידה שבוע קודם לכן אצל טוטנהם 3:4, אולם היא נחשבת

קמיע לנצחון ישראלי. מרילין מונרו הופיע במשחק נבחרת הפועל נגד כל כוכבי ניוירוק בתור קמיע לנבחרת הישראלית. היא נראית בתמונה יושבת במכונית קאדילאק, המסייעה אותה בתוך האיצטדיון, כשיעקב חודורוב, הצועד לידה, מרים את ידה בידו.

ליד בנין הקונגרס התנפלו עלינו צירי. ה-קונגרס וכל אחד מהם רצה להצטלם איתנו לחדר. הצירים פשוט התחילו להשתולל. לקחו שלטים של „אין חניה“ ושמו אותם באמצע הכביש, כדי שלא יפריעו להם להצ-טלם איתנו. היתה לנו קבלת פנים אצל אבא אבן ואצל החשמן ספלמן, שציין ש-אנו המשלחת הישראלית הראשונה אצלו. לחלק מהאנשים עלתה פירסומת זו בדמ-פשוטו כמשמעו. זשופט ליבוביץ, הטוב השמן והקרח, לקח אותנו לבנק הדם, ו-השחקנים שלא היו צריכים לשחק במשחק הראשון תרמו שם דם לבנק הדם של הצבא האמריקאי. חבל שהיה עלי לשחק במשחק הראשון. אחרת היו האמריקאים זוכים בסוג דם נדיר ויקר המציאות, הוזרם בעורקי.

הפירסומת עשתה את שלה. הכר-הטיסים למשחק הראשון נמכרו מראש וביום המשחק היה שוק שחור בכרטיסים. כל יודי שפגשו ברחוב לפני המשחק פשוט התחנן בפנינו: „חברה, רק בשבילי, תעשו לי טובה ותנצחו. לפחות אל תפ-סידו!“ וכך הגיע יום המשחק עצמו. היתה זו הפגנת ענק למען ישראל. 40 אלף איש התכנסו באיצטדיון אייבטס פילד, לראות את המשחק. כשהגענו לחדרי ההל-בשה כבר שמענו את הנאום של אבא אבן ואת השירים של הזמר המפורסם סמי די-חיס. ואו, לפני שעלינו למגרש, בא איזה ינקי אחד והוציא אותי החוצה: „בוא לקבל את מרילין מונרו!“ הייתי קצת נרגש. לא בגלל מרילין, אתם מבינים, אלא בגלל המשחק. סוף סוף ראיתי כבר שחקניות קולנוע. כשהייתי ב-47 ב-אמריקה, באה מריה מונטו לבעוט את בעיטת הפתיחה במשחק בלוס אנג'לס. אבל

חודרוב,“ והוא כמעט התעלף, כששמע ש-אני יודע את שמה.

★ ★ ★

הביאו אותנו למלון ניוירוקר וחילקו אותנו בחדרים, שניים-שניים. התברר קצת רבו ביניהם, מפני שלא בכל החדרים היתה טלביזיה ואלה היוצאים בפעם הרא-שונה לחוץ-לארץ פשוט השתגעו לראותה. למחרת בבוקר נערך הפארייד — המצעד הגדול שלנו. שמענו אומרים שאפילו לאיבן סעור לא נערך מצעד מפואר כזה. רק יצאנו החוצה נעשה לנו חושך בעיניים. קאדילקים מודל אחרון, ישר מבית החרושת, המתינו לנו. על כל מכונית היו שני דגלים, ישראלי ואמריקאי ושני פלקטים: „אמריקה מצדיעה לישראל!“ ועוד כתובת לאורך כל המכונית מסוג: „נבחרת גיבורי סיני תשחק ביום נגד נבחרת כל כוכבי ניו יורק, או: „רוברט ואגנר (זה ראש עיריית ניוירוק) מברך את גיבורי סיני.“ או: „מרילין מונרו (אתם יודעים מי זאת) לקחה לחסותה את נבחרת הפועל.“

לפני המכוניות צעדה תומורת עם מאה כלים מאחורינו נסעה עוד מכונית, עליה היה מוקם צירי. ליד הצירי ישבה בחורה עם ילד ובחור עם סטן שמר עליה. זה בשביל להראות לאמריקאים מה זה קיבוץ. בשעות הצהריים, כשהמוני אנשים היו ברחובות, נעצרה כל התנועה, האורות האדומים נדלקו בכל פינה ואנו נסענו לאורך רחובות ניוירוק. אחרי קבלת-פנים אצל ראש עיריית ניוירוק, מיהרנו אל ראש עיריית ברוקלין היהודי, ג'ון קאשמור. „תגי-דו לבן-גוריון“, הוא אמר לנו, „שלא יש-ויין. תחת שלטוני יש פי שניים יהודים ממה שיש אצלם.“ אחרי שמצעד נגמר, הגיע תור הסעודות

העסק נגמר. לאחר בעיטת ה-פתיחה, עוזבת מרילין מונרו את המגרש, כשהיא חבוקה בזרועותיו של יעקב חודורוב, צהלת 40 אלף צופים, ברובם הגדול יהודים.

ספורט

אורחים

דרישה צנועה

לקבוצת הכדורגל האנגלית סנדרלנד לא היה מזל רב, מאז חזרה מסיורה בישראל בשנה שעברה. בשבועות האחרונים הסתבר כי באחת השערוריות הגדולות ביותר בי תולדות הכדורגל האנגלי, כאשר התברר ש-הקבוצה העניקה לשחקניה תשלומים שלא כחוק. ארבעה ממנהלי הקבוצה סולקו לכל חייהם מפעילות ספורטאית ושחקני האגודה נקראו לחקירה. דיצ'בורן, אחד ממנהלי ה-אגודה המסולקים, שביקר גם הוא בישראל, החליט להפוך את שערורית קבוצתו לשע-רוייה כל ארצית, השקיע רבבות לירות במערכה להוכיח שכל הקבוצות האנגליות נוהגות לשלם לשחקניהן שלא כחוק.

גם מארציה של קבוצת סנדרלנד בישראל, אנשי מכבי פתחתקוה, לא היו רחוקים מ-שערוריות. אחרי שסילקו את מאמן קבוצתם אלעזר שפילד, למרות זאת לא עורר מצבה המסוכן של סנדרלנד רחמים בלב אנשי פתחתקוה. הם הגיעו למסקנה שאם קוראים את סנדרלנד לסדר, שיהיה זה סדר עד הסוף. וכשסקרו הפתחתקואים את פרי-שת יחסיהם עם האנגלים, מצאו שאורחיהם לא היו בסדר.

רוצים לנסוע. כדורגלני סנדרלנד, ש-התאכסנו בארץ במלון רמת-אביב*, נהגו מתנאים יוצאים מגדר הרגיל. קבלת הפנים החמה הלהיבה אותם עד כדי כך ששללושה ימים לפני עזבם את הארץ הגישו למא-רחיהם שי. השי היה חווה למכבי פתחתקוה, לשורות משחקים באנגליה. הקבוצה האנגלית התחייבה להטיס 24 איש על חשבונה ל-אנגליה, לארחם במלון מדרגה ראשונה, ל-שלם 500 לירות שטרלינג עבור כל משחק, נוסף לדמי כיס לשחקנים.

מכבי פתחתקוה התכוננה למסע במרץ רב. אנשיה שוחררו ממקומות עבודתם, יצאו למחנה אמונים סגור למשך שבועיים. אולם כרטיסי הטיסה המיוחלים לא הגיעו. לשוא לחצה מכבי על סנדרלנד. הקבוצה האנגלית טענה שאין ביכולתה למצוא יריבים ל-מכבי, כיון שאין איש רוצה לשחק נגד קבוצה ישראלית.

השבוע פקעה סבלנותם של אנשי פתחתקוה. מתוך מחשבה שמצבה העדין של סנדרלנד יגרום לכך שלא תרצה להסתבך בשערוריות נוספות, הגישה מכבי פתחתקוה באמצעות עורך הדין יצחק בראו, הנמנה על הנהלת הקבוצה, תביעה משפטית להת-אחדות האנגלית לכדורגל, בה היא מאשימה את סנדרלנד בהפרת הסכם. בתביעתה לא דרשה מכבי פיצויים על הפרת ההסכם; היא הסתפקה בדרישה שההתאחדות האנגלית תכריח את סנדרלנד לקיים את התווה ול-הסיע את מכבי פתחתקוה לבריטניה.

אגודות

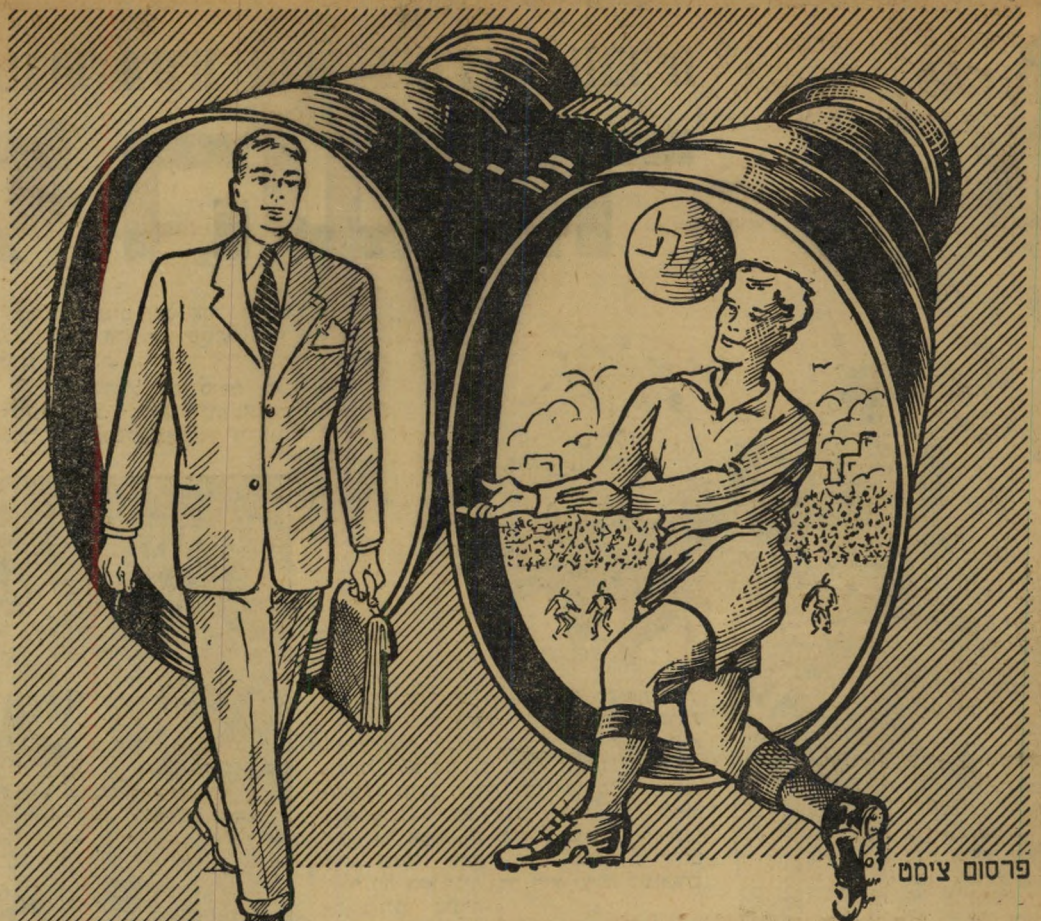
החברה מהשכונה

מדי מוצאי שבת, כאשר תושבי העיר יוצאים לבושי חג לטייל ולבלות, יוצאים אנשי כרם התימנים בתל-אביב אל החלונות, המרפסות ופתחי הבתים. שם עומדים בשקט, מפצחים פיסטוקים, שולחים מבטי צפיה אל תוך הרחוב. עומדות זקנות קמוטות פנים, שאיש אינו יודע את גילן המדויק; עומדים גברים מסולסלי פיאות, שאך זה עתה חזרו מבית הכנסת, כולם ממתינים.

כאשר מתחיל להחשיך, נכנסים אל סמ-טאות הכרם שני אוטובוסים גדולים, גדושים נוסעים המריצים ושרים בקולי קולות. בי-אותם רגעים נחלקים תושבי כרם התימנים לשניים: אלה שהגיעו באוטובוסים ואלה ה-מצטופפים סביבם לקבל את פניהם. ברגעים אלה מגיעה גאותם המקומית של יושבי ה-כרם לשיאיה, כי הרגע בו חוזרת קבוצת הכדורגל של שכונתם, קבוצת שמשון, אל ביתה, הוא אולי הרגע היחיד בו מרגיש החנווני התימני היושב בחורבה רעועה ב-כרם כי יש לו משהו משלו, משהו טוב וחוק, שהוא יכול להתגאות בו.

המכוניות נעצרות. בתוך הקהל המצטופף על הכביש, יורדים 11 כדורגלנים צעירים, מיועזים ומאובקים, לבושי חולצות פסים תכלת-לבן. "כמה? כמה?" פורצת השאלה מפני עשרות ריאות. אף אחד לא שואל: "ני-"

* דמי הארחות במלון, בסך 5850 ל"י, טרם שולמו למלון, ובימים אלה התנהל קרב שאלונים במשפט שהגיש הנהלת המלון נגד מביאי הקבוצה.

פרסום ציט

ה/בחר באלו

ה/בחר בחברה...

פירות למאכל

איוני

בתי האופנה הראויים לאמון

תל-אביב, רחוב אלנבי 31, טלפון 24018
רחוב דיזנגוף פינת רחוב גורדון

חכיל ויטמן F1 CORDIANINE
חוצרת "שמן" חיפה

רוצים לקנות צריף שוודי

חדש או במצב טוב בעל שלושה או ארבעה חדרים שאפשר לפרקו ולהעבירו למקום אחר.

נא למסור פרטים בכתב על גודל הצריף, מצבו, המקום שבו הוא עומד עתה, ומה המחיר הנדרש תמורתו. לפנות לת. ד. 136, עבור "צריף שוודי".

דניבה

עתה טובה אתאיז

צחתם או הפסדתם? כי קבוצת שמשון כמעט ואינה מפסידה אף פעם. בעונת ה' כדורגל האחרונה, בה שיחקה 19 משחקי ליגה ב' וששה סבובים במסגרת משחקי גביע המדינה, לא הפסידה שמשון אפילו משחק אחד.

אחרי השחקנים יורדים העסקנים מהאר טוכוס. הם מויעים ומשולחים לא פחות מהשחקנים עצמם, מחייכים לכל עבר ולר חצים כל יד המושטת להם. השם יברך את כם, השם יהיה בעזרכם, ממלל תימני זקן מקצה המדרכה, נדמה כי רק עזרת השם היא שהביאה את קבוצת שמשון עד לאן שהגיעה. כי קבוצה זו נמנית על אותן ה קבוצות הבודדות — רק שלוש-ארבע מתוך כמאתיים קבוצות כדורגל במדינה — שאינן תלויות בשום אגודה ספורטאית ושאין נת מכות עלידי איוה גוף שהוא.

לפני ימים מספר הופצה שמועה כאילו עומדת קבוצת שמשון, עם עלייתה לשחק בליגה א', לעבור לחסותה של בית"ר. זהו שקר בין השקרים! מוטב לנו להתפרק בכלל מאשר להיות תלויים במישהו, הצהירו כל אנשי הקבוצה. אין זו הדרך הקלה. גם כי אשר שיחקה שמשון בליגה ג' וב' ניסו ה אנדרות המפלגתיות להצר מדי פעם את צעדיה. אנשי שמשון ידעו כי, לכשיעלו ל שחק השנה בליגה הארצית, יגבר הלחץ עלי

קבוצת "שמשון" על רקע כרם התימנים עשרה שחורים, ג'ינג'י אחד

הם ומחוסר גב הם יקופחו לא פעם. אולם סכנה זו לא הרגיעה אותם. כל אחד תורם. עסקני הקבוצה אינם דומים לעסקניה של שום קבוצת כדורגל אגודתית. הם אנשים קטנים ופשוטים, תור שבי הכרם, המקדישים את שעות אחר ה עבודה לקבוצת הכדורגל, ללא תמורה כל שהיא. התמורה היחידה שאנו מקבלים ב קביעות, הם הנצחונות שהקבוצה מביאה לנו. בעד זה כדאי הכל. קבע יהודאי כך ציון, עובד עירית תל-אביב ונמנה על עס קני הקבוצה.

למעשה, כל תושב הכרם הוא עסקן פעיל של הקבוצה. אפילו הדל ברוכלי שוק הכר מל מוכן להוציא מכיסו כמה לירות מדי פעם, לטובת הקבוצה. כל תקציבה של ה קבוצה מורכב מתרומות מעין אלה. בשונה מהנהוג בקבוצות אחרות, משתתפים הכדור גלנים עצמם בהוצאות, משלמים את דמי הנסיעה למשחקים והוצאות כביסת מדיהם. בעלי המסעדות המזרחיות בכרם פותחים שעריהם לרוחה בפני אנשי הקבוצה, ואילו האוהדים הפחות אמידים מסתפקים בהצטר פות לנסיעת הקבוצה למשחקיה הרחוקים. דוגמה חיה לכך הוא אברהם שרעבי (44), איש הכרם העובד כסדרן תנועה באגד. הוא משתתף קבוע בתרומות: "זו קבוצה צעירה, ילדי השכונה. אם הפועל ומכבי לא יכשילו אותם יתפסו בליגה א' מקום חמישי או שישי, יגיעו תוך שנה שנתיים לליגה הלאר מית". מכיון שמשחקי הליגה הם בשבת ואברהם הוא דתי, הוא הולך ברגל למקום המשחק. אם המשחק מתקיים רחוק מאור, הוא נוסע עוד ביום ששי כדי לראות את ילדי השכונה שלו במשחקם.

שמשון אינה קבוצה חדשה. היא נוסדה מיד לאחר מלחמת העצמאות, כאשר התהרה חלל ריק בחיי הנוער התימני בכרם, שרובו על דא חיי מתחרת. הם הקימו קבוצה, קראוה על שמו של שמשון רווי, שחקן מכ

תשבץ העולם הזה 1025

	7	6	5	4		3	2	1
41			10		9			8
	16			15		14	13	12
		20			18			17
			23		22	21		
							24	
28			27			26		25
	34	33		32	31			30
		38			36			35
			42	41			40	39
				44				43

מאוזן: 1. עורך-
הדין של שורת
המתנדבים: 4. א-
לוי הפלמ"ח; 8.
חנות הלבשה תל-
אביבית; 10. הוא
גדל בברוקלין;
12. ככה: 13. י-
רידה; 16. אות
צ'רצ'יל; 17. שו-
שן; 19. סמל ה-
נוצרי; 20. בעל
היושבת בגנים;
21. דינה ליעקב;
23. אות עברית;
24. בירה דרום-
אמריקאית; 26.
רב-אלוף; 27. מ-
לת הזירוז האי-
דית; 29. מדבר;
31. רעב; 33. מו-

שליטים הודי; 14. אבי האש; 15.
הרמב"ם, בין השאר; 18. גביאה; 20.
הצורה הערבית של אהרון; 22. מחברי
המשנה; 23. מידת נפח קדומה; 25.
בעל תפקיד הדומה לתפקיד האגרטל;
28. ניקוי יסודי; 30. רע; 31. אחו;
32. חמשים ושבעה; 34. מכונית אמ-
ריקאית; 36. משכן האינדיאני; 37. בן
אדם; 40. סמל רוסיה; 42. רחל לבנימין.

צר היצוא העיקרי של איראן;
35. "כי .. על כס יה!"; 36. עטיפה;
38. קרס; 39. מזון; 41. יישוב בדרום;
43. זר תאנים מיובשות; 44. מורה
החדר.
מאוזן: 1. עץ; 2. מלת שאלה; 3.
הכינרת; 5. דודת יוסף; 6. אנחנו,
באנגלית; 7. לא טוב; 8. מוסד; 9.
מקצוע לימוד אוניברסיטאי; 11. תאר

פה בריא -
חצי בריאות!

שומר ומוגע מחלות חניכיים
דרוש בבית המרקחת שלך.

באודפן גרג (Gregg)
נפתח ב-30.6.57
קורס דריחשי (פעמים בשבוע) ל-

קצרות עברית או אנגלית

הצליחה מוכחת - הרשמו מיד
אצל מר ח' ברקמא (קמפינסקי),
המנהל, בתל-אביב: גורדון 5;
בחיפה: ב"ס, במעלה, החלוצ 13
(כתובת פרטית: פזנר 19, חיפה)

מה אומרות השמועות

אם תחליט באמת לכתוב אל (1025/2) אשמח מאד אם תסביר לי מדוע אתה כותב אליה ולא אל כל אחת אחרת הנשמעת כמוה. היא כמעט בת 16 ולפי השמועות (אוף!) די נחמדה. רוצה להתכתב עם צעיר בגיל 20-22. היא דוקא לא כתבה שהיא משתגעת אחרי ספרות, פסיכולוגיה ותיאטרון, אך אילו היתה עושה זאת, כלום היית מאמין?

★ ★ ★

בעברי על פני פיצה, המזגון המהיר החדש שברחוב דיונוגוף בתל-אביב, הרהרתי בקאה בחברתי הנוסעת בעוד שבוע לי איטליה. כשהגיעו אלי ריחות הניחוח מ' בפנים, חשתי שאם אינני יכולה לבוא לי איטליה, תבוא איטליה אלי. נכנסתי, ניגש אלי אלכס; זהו בעל המקום. אלכס שור איננו כל כך איטלקי כפי שהוא נראה. לאמיתו של דבר הוא יקה שבא לפני 22 שנה מגרמניה עם עליית הנורע. לעולם אין לדעת, כפי שאומר חנן סימטאי.

הזמנתי פיצה. לא הסתפקתי בכך והלכתי למסכה לראות כיצד היא נעשית. והסבה, יעקב הלפרין, שהיה לבוש כמו אביו או דודו של מאריו לנצה בכל הסרטים שלו, מסר לי ברצון איך מכינים את המאכל הלאומי החדש שלנו. לאלה מבין קוראי/אותי המתעניינים בבישול כחובבות, חוץ מפסי-כולוגיה ומוסיקה וכו', הרי התפריט:

לכמות של שש פיצות, למשל, לוקחים 3 כוסות קמח, 1/4 כוס שמן, שמרים, מלח וספל. עושים בצק, לשים אותו היטב ומעמידים לתפוח. עושים מן הבצק עיגולים גדולים, שמים על כל עגול 1/2 כפית רסק עגבניות, 4 פלחי עגבניות, חתיכת גבינה צהובה מלוחה, 3/2 זיתים שחורים, חתיכת אנושבי, קצת זעתר ואל תאמרו לי שאינכם יודעים מה זה. מכניסים לתנור חם, אופים כ-10 דקות. סימן היכר אם הפיצה מוכנה: תוקעים גפרור לתוכה. אם הוא יוצא יבש, הגיעה העת להוציאה.

תיספנה. ברח מכתבי אל הלזו שלבה כלבי.

הסיפוס של רותי

לא רק לכס יש טיפוסים. גם לי יש. ואני בטוחה כי לינדה מנשה, עתה משי-ראיתם אותה, תהיה גם הטיפוס שלכס.

לינדה היא אחת המארחות במועדון התיאטרון. בקלילות של רקדנית (מה שהיא באמת), בחיוך מלבב, מגישה היא את הי משקאות, ונראית כאילו היא נהנית מכל רגע שהיא נמצאת במקום. "זה נפלא", או מרת היא, "העבודה נפלאה, האנשים נפלאים. אני חוזרת מהעבודה בשלוש לפנות בוקר ואינני יכולה להירדם מרוב התרגשות".

לינדה, צברית בת 22, היא פקידה בשם. היא תצטרך אולי לחזור למכונת הכתיבה שלה, מיד עם שובו של חברה, משווייץ. "אנו עומדים להינשא. ואיזה משוגע ירשה לאשתו לעבוד עד שלוש לפנות בוקר!"

גבר? ואני בטוחה שעשה זאת אחר שיש לו אמנם הורמונים גבריים והוא ניסה להצדיק את קיומם עליי מעשה פייסרי כזה, אך נכשל, וברוב קולות!

"כשם שפירסמת את המכתב ההוא מתוך אמונה ואם גם לגלוג על הטפשי שבו, אנא פרסמי מכתב זה מתוך הבנה ונכונות לעזור לאדם לרכוש תורה את ידידותם של אלה שהפסיד עקב המכתב המבייש.

"...זהו. אני מצוי ממשיכה לקבל זאת כבדיחה, ולא איכפת לי לצחוק על ההגבות אשר תתקבלנה.

מניין לך קוקי, הבטחון שאמנם היה זה גבר? כתב היר, למשל, היה נשיי בהחלט. טוב תעשי אם תעברי על רשימת חברותיך.

★ ★ ★

העידם שמעבר לתיי

הגיע אלי מכתב משדה בוקר. לא ממי שאתם חושבים. קראו מה יש לו לומר ואם זה לא מעורר אתכם לבלוע קצת אבק מולדת נגבי, הרי שאתן עשויות עץ. (1025/1).

"על משכבי בלילות ביקשתי את שאהבה נפשי, ביקשתיה ולא מצאתיה. אקומה נא ואסובבה במשך ובחוצות הנגב אבקשה את שאהבה נפשי, בקשתיה ולא מצאתיה.

"מי זו עולה מן המדבר בתימרות האבק של סופת החול? זה אני, הנחלאי בן היית, שחמש שנים מחייו עברו בריקודים, שתיים עשרה הכאות — בלימודים והשנה האחרונה בצבא: הנחלאי שידו אמונה לו במלאכת הכתב, שרבים הם הנושאים דבריהם חסרי העניין — אליו.

"בויצת אפו יעבוד מדי יום ביומו, עד כי כמהה נפשו אל העולם שמעבר לגדרות התייל, אשר בו הוא מבקר לעתים רחוקות. מכונת הדואר המופיעה כל יום, היא ש' תקרב המרחקים.

"הינך יפה רעיייתי, ובחדאי שנאה נפי שך סנוביות, רכילות נשים ומסיבות חשק. אמרייך מחכימים ושפתותיך גופת צופים

מסתבר שקוקי זו שכתבה אלי לא היתה בכלל קוקי. לא אחפלא אם זרם המכתבים הנגיע אליה עוד יגבר כתוצאה ממכתבה שהריהו לפניכם:

"כאן כותבת אליך אותה נערה אשר תמונתה התפרסמה במדורך בגיליון 1021. אני כשלעצמי לוקחת את כל העניין הזה כהתבדחות על חשבוני, וכבדיחה או פשוט כ"סידור" מוצלת. אלא מה? חוששת אני שישנם אנשים אשר לא יקבלו זאת כי בדיחה, ויחשבו שאני עצמי עשיתי זאת — מלבד אותו אדם שעשה זאת בשמי.

"בינינו לבין עצמנו — נערה, כפי שהיא מצוינת בתאור הנ"ל, האם היא מסוגלת לעשות מהשה כזה? דרושה לזאת כמות רבה של "דם" נשי, ואילו אצלי מצוי דם ללא הורמונים נשיים מסוג זה, ומשום כך בלתי-אפשרי הדבר שאני עשיתי זאת. "אותו אדם שעשה זאת יצר לעצמו 'ציר' דמיון על חשבון כמה קחים ההולמים הן את דמותי והן את ה"דמות" המופיעה, אלא שהגזמה במקום לא מתאים, עלולה לשנות את פני הדברים. במידה שהיו לי אי פעם מניות כלשהן אצל אנשים המכירים אותי ושאני מעוניינת בידדותם — הרי שהיום הם נשארו רק בהיסטוריה, ולו הייתי נערה! אשה הייתי צריכה להכניס את המקרה הנ"ל לתוך מסגרת שחורה על דף שלם של יומן חיים, אילו ניהלתי משהו כזה וכו' וכו'... "כיון שאינני כזו, לא נשאר לי אלא לצ' חוק על אלה שניסו לצחוק על חשבונות, וזכרו כי קיים מדור בשם מכתבים לרותי, בו כל אדם הרוצה להתנקם בשני עליי מעשה אשר בשמו מופיע מדור אחר בע' תונכם, עליי תגיע סכין בנג — עושה זאת בצורה הזו. וזה גבר? ככה מתנהג

הסלון של סווא

הקדם לשערות

מכיל את חומר הפלא CURTISOL מחזיק התסרוקת מסודרת 24 שעות

Helene Curtis

COOL RON בלתי מתקמט קל כנועה

הלבוש האידיאלי לאקלים שרצו במחירים, שכל אחד יכול להרשות לעצמו. 16 צבעים ז'קטים 38.500 מכנסים 21.500

מבחר עשיר של ג'קטים קלים ללא בטנה BUSH JACKETS בדגמים חדישים כותנות ופיז'מות

מזדים

תל אביב. רח' אלנבי 56

חייטות ממדרגה ראשונה במחלקתנו לפי מידה

מי אינה רוצה להראות צעירה!

את הטפול הנכון תקבלי אצל

סלון תמירה

רח' שינקין 26, ת"א. טל. 62417

• טפולים בפנים בשיטות חדישות ביותר.

• הרזיה מידית בכל חלקי הגוף.

התיעצות — חינם. הביקור אינו מחייב.

תמירה IMIRA

ביו כספית לכסר

היועץ המשפטי של הממשלה חיים כהן לא היה כנראה ציר ישראל בארצות בלונדון (בלגיה, הולנד ולכסמבורג): אחרי שמשרד החוץ הודיע למדינות אלה את שם המועמד ומסר עם זאת פרטים על מצבו המשפחתי, הודיעו שתיים מן המדינות כי לא יראו בעין טובה מינוי של ציר גרוש, מחשש שמינוי כזה ירגיז את החוגים הקאטוליים, האוסרים את הגירושין תכלית איסור... ראש ממשלת ישראל דוד בן-גוריון חזר והראה השבוע את מלוא כוחו הבלשני-המדיני בישיבת מרכז מפא"י, כאשר אחד הנואמים דבר על "שפת החוף". הדובר ביגיי להעיר בקריאת ביניים: "אין לומר שפלת החוף, החוף אינו שפלה. יש לומר מישור החוף. שפלה הוא מקום שיש בו גבעות." קם שרה-אוצר לוי **אשכול** וחלק על דעת ראש ממשלתו. "יש לומר דהקא רצועת החוף," טען אשכול. כול... בבירורים עניינים יותר עסק השבוע מרכז מפא"י, בו נידונה השאלה אם צריכה המפלגה לעזוב את הקואליציה ה"ממשלתית". תמכו בעזיבה מיידי: ח"כ **אמה לוין תלמי**, חברת משרד-העמק, מזכיר המפלגה, חבר קיבוץ **נתן שדר**, שטען כי "בכל יום בו אנו נמצאים בממשלה אנו מסתכנים יותר ויותר", ושר-הפיתוח **מרדכי בנטוב**, אשר אמר ב"נאומו": "הבעיה היא לא הרוקטרינה של איזנהואר אלא הרוקטרינה של ביגיי, שאחרי מבצע סיני החל לחשוב כי אנחנו גבלע כל מה שיגיע לנו". הפתעה גדולה עורר אסיר פראג **מרדכי אורן**, שהתבלט לאחר רונה בנעוריו המתונים, אך תמך בהחלטיות בעזיבת הממשלה באמרו: "גם אילו הציעה לנו ברית-המועצות נוכנית דומה, לא היינו צריכים להצטרף. נייטראליות, נייטראליות, נייטראליות!" כאשר חזר השבוע שרה-הואר ד"ר **יוסף בורג** מארצות הברית, שאלוהו העיתונאים מה יהיו תוצאות פעולתו למען המגבית. השיב שרה-הואר: "לשם כך יש לשרה-אוצר מרחם עשוי לא מכספית אלא מכסף. אני מקווה שיהיה מרוצה מהמספרטורה!"

רמטכ"ל לשעבר בעתיד

את תוכניתה במועדון התיאטרון בתל-אביב פתחה באחד מערבי השבוע הזמרת **רמה פמסנוב** באמרה: "בדואי שמעתם על המשפט שהוגש עליי עיתונאי נגד בעלי קולנוע אנוכי, על קיצוץ הסרט המזל ואני. גם אני סבורה כי חבל מאד מאד ש"השייט קוצצו מתוך הסרט. כי הם דהקא מצויינים. אשיר לכם עתה שניים משרי הסרט, שלא הושעו בהצגתו בארץ"... אגב, אחרי שהוזמנה להצטרף למשלחת הישראלית הנוסעת לסנטיאגו הנוער במוסקבה, התייעצה רמה פמסנוב קודם כל טלפונית עם מנהל משרד ראש הממשלה

תדי קולק, ורק אחרי שהוא אישר כי לדעתו לא יהיה פגם בנסיעתה, הודיעה על הסכמתה... ראש עיריית רמת-גן **אברהם קריניצי** סיפר השבוע, בשעה שהראה את גר-ביתו למבקר, כי פעם, שעה שהזמין את הרמטכ"ל רביאלוף **משנה דיון** למסיבה שנערכה בגן זה, הוא שאל אותו אם אינו מתנגד שיומין למסיבה גם את הרמטכ"לים לשעבר, הארכיאולוג **ד"ר יגאל ירון**, מנהל חברת האשלג **מרדכי מקלף** ומנהל הסניגור בחיפה **יעקב דר**. השיב דיון: "להיפך, להיפך. סוף סוף, הרי גם אני אהיה פעם רמטכ"ל לשעבר"... לאחר שאיש חרות, העיתונאי **אבא אחימאיר**, רמז כמה פעמים במאמריו כי המשורר **עקב כהן**, "מלא חדרה מזה עשרות שנים" על שבשעתו חיבר את שיר הבריונים ששימש כהימנון לברית הבריונים הבית-רית, שלח אליו מכתב השבוע מכתב ובו הוא מכחיש נמרצות כאלו הן מסתייג משירו זה. השיב אחימאיר: "תסלח לי משוררי הנערך, משורר הכותל והבריונים".

★ ★ ★

חזות כתובים באקדה גובע

השבוע סיפר **יגאל מוסניזון** כי אחרי הצגת מחזהו בערבות הנגב (שאנשי חטיבת גבעתי ראו בו עלבון לעצמם, עד שתוקן ברוח טענותיהם על-ידי תיאטרון הבימה) יעצו לו ידיים לשאת אקדה. אחרי שכתב את המחזה אם יש צדק, על פרשת הוצאתו להורג של מאיר טוביאנסקי, יעצו לו לבל יצא לבדו בערבים, מחשש כי צפויה לו התנפלות מצד המעורבים בפרשה. "אינני אדם אמיץ," טען מוסניזון, "אך בשתי הי"פעמים אמרתי לעצמי: קודם אכתוב, אחר כך נראה מה יקרה"... בין המתרגמים, אשר העבירו את תוכן דיוני החזיה ה"3 של מק" בארבע שפות (ערבית, בולגארית, צרפתית, אנגלית) אל רשת משוכללת של אוניונו, נראתה גם **חזיה ווייסגאל**, בתו של יושבראש יד חיים ווייצמן **מאיר ווייסגאל**, אשר נתמנה בשבוע הקודם על-ידי הממשלה ליושבראש החזקה לחגיגות העשור של מדינת ישראל... מחבר התסריט של גבעה 24 אינה עונה, **צבי קוליק**, עומד להפיק סרט חדש על נושא לאומי פחות, בסרט, שיהיה מבוסס על ספרו של הסופר האיסלקי המפולפל אלברטו מוראביה, שני צעירים, תשתתף בין השאר הכוכבת המכסיקנית דולורס דל ריו — כך הודיעה השבוע העיתונות האמריקאית... עם הופעת חוברת חדשה של השנתון כוכבי הספורט הישראליים, סיפר השבוע עיתונאי הספורט החתיק **משנה צוקרמן**, עורך החוברת ומוציאה, כי כאשר בא לראיין את הכדורגלן **נחום סמלמן** נכחה בראיון גם חברתו, "אשר לא נתנה לו לספר על עצמו — היא זכרה עליו יותר פרטים משזכרו הוא ואמו גם יחד".

חידלו לשטות בציבור
תדברנה העובדות

מאת **דובינר**

של אשכוליות גדולות וטריות, כולל הבררה.

המועצה לשיווק פרי הדר מטעה את הממשלה

המועצה לשיווק אמרה לממשלה שדברי אינם אמיתיים. הם אמרו שהאשכוליות הגדולות, שאותן רצו לקנות ייצרני פלחי האשכוליות מכי ניסות יותר מטבע זר למדינה כאשר הן מיוצאות כטריות ולא כשימורי פלחיאשכוליות בקופסאות.

בינואר 1957 נשרו האשכוליות מהעצים. הם לא נקטפו ולא נארו, כרגיל, בגלל המחסור באניות למש-לוח.

פניתי לממשלה בהודעה שייצרני שימוריפרי רוצים לקנות את הי אשכוליות האלה וביחוד את הי גדולות, כולל הבררה.

פניתי לממשלה בהודעה שפלחי אשכוליות בקופסאות מכניסים לי מדינה יותר מטבע זר מאשר הייצוא

המספרים של המועצה לשיווק

המועצה לשיווק נתנה לשרי הממשלה את המספרים הבאים:

הכנסה נקיה בדולרים מאשכוליות טריות	\$ 125.14 לטונה
21 שילינג לתריסר / הכנסה נקיה בדולרים מפלחיאשכוליות בקופסאות	\$ 106.40 לטונה
הפסד דולרים על פלחיאשכוליות בהשחאה לייצוא טרי	\$ 18.74 לטונה

המספרים של דובינר

21 שילינג לתריסר / הכנסה נקיה בדולרים מפלחיאשכוליות בקופסאות	\$ 179.10 לטונה
הכנסה נקיה בדולרים מאשכוליות גדולות	\$ 99.14 "
הריחה בדולרים על פלחיאשכוליות כנגד הטריות עכשיו המועצה כבר מודה שבמקום הפסד בדולרים על פלחי אשכוליות בסך —	\$ 79.96 "
יש ריחה בדולרים על פלחי אשכוליות בסך —	\$ 18.74 לטונה
3 חדשים לאחר כן הרי הם מודים על הבדל בסך —	\$ 40.86 "
	\$ 59.60 "

מכספי הפרדסנים כדי לפרסם סילוף נוסף של עובדה בקשר לשער הלי-רה לדולר, אשר מתקבל מייצוא פלחיאשכוליות.

יש לצפות להצהרות מטעות נוספות ממועצת השיווק

נראה שהמועצה לשיווק פרי הדר לא תשאר אבן על אבן בדרכה לי-סילוף העובדות האמיתיות.

תוכלו לצפות לכל מיני אינפור-מציות מטעות, ולו גם על חשבון הייצור והייצוא של מדינת ישראל!

הם שינו את מספריהם לגמרי במשך החדשים האחרונים. **נקרה שימשינו להתקדם בלימודים** במידה מהירה יותר, כדי שלא יגרמו לפרדסנים ולמדינה הפסדים גדולים כל כך!

אנשים אלו הם "המומחים", אשר גרמו לכך שהמפעלים לייצור פל-חיים יהיו בטלים מעבודה, על-ידי נתינת אינפורמציה מטעה לייצרני השימורים, הפרדסנים, הממשלה וה-ציבור.

בזבזו כספי הפרדסנים עכשיו הם מבזבזים אלפי לירות

(*) הראשון בסדרת 3 מאמרים. יתר המאמרים יופיעו בגליון הקרוב.

עובד בלתי קבוע

עלול להפסיד את זכויותיו בביטוח הלאומי ובקרנות החופשה

מדוע?

הוא מחליף את מקומות העבודה וקשה לו, מסיבה זו להוכיח את רציפות זכויותיו.

פנקס הביטוח הלאומי וקרנות החופשה — מבטיח לו ולמשפחתו את זכויותיו. בפנקס זה ידבק העובד הבלתי קבוע את כל תלושי השכר שהוא מקבל ממעבידיו. **עובד בלתי קבוע** — בקש את פנקסך בסניפי קרנות החופשה או המוסד לביטוח לאומי.

חיים ואת הכוריאוגרפיה הכינה נעמי בי-עצמה. המחול צמוד בנאמנות לטקסט ה"תנכ"י, נוסף לשאול (אריה כלב) ודוד (אבי-רהם דוד), משתתפת בריקוד גם מקהלת נשים (אהובה ענברי, רות זינגר), הממלאה את תפקיד הקורוס, הקריין-המלחה במחזות היחניים הקלאסיים.

פרט לשאול ודוד, מופיעה הלהקה ב"סוויטה ישראלית, שאת לחניה כתבה נעמי שמר (מלחינת חמשה"ש), שהיא גם מדריכתה המוסיקאלית של הלהקה, וטונטה לי מוצרט, שהוכנה מלכתחילה להופעות בשנת מוצרט שהתקיימה בשנה שעברה.

חלק אקסואלי בתוכנית הוא ריקוד אלה שנשארו בבית. את המוסיקה לסיפורן של שלוש הבחורות שבחוריהן יצאו לחיות ו"השאירו" מצפות לסיימה של המלחמה, כתב הינדמיט.

ריקוד מודרני. הבעיה המרכזית של להקות הריקוד בישראל היא הבעיה הכלכלית. "המשימה היא כבדה מאד. הרקדנים עובדים במשך היום בפרנסות שונות ובערב אנחנו מתכנסים לחזרות. הממשלה לא תרמכת בנו בהנחות במיסים והקלות אחרות", מסבירות כל הרקדניות שהופעותיהן ה"קיימו בזמן האחרון.

להקת המחול של אליסקובסקי מוצרט הלך, הריקוד נשאר

למרות כל הקשיים, מפגינה להקתה של אליסקובסקי תוצאות נאות של עבודה ממורכבת ומאומצת. אין ספק שההלן הנאמן של להקות הריקוד בישראל ימלא גם את אולי מותיה של הלהקה הקאמרית למחול, ששיטתה, לדברי אליסקובסקי, היא ברורה מאד: "אנחנו רוקדים לפי נושאים ישראלים. הריקוד עצמו הוא מודרני, זהו בינתיים ה"פתרון היחיד לבעית הריקוד הישראלי".

מאחורי הקלעים עונת משבר

משבר כספי מאיים על התיאטרון ה"קאמרי." בהנהלת התיאטרון דנים עתה בכובד ראש על צמצומים רציניים בצוות השחקנים ועל קיצוצים אחרים. העונה האחרונה, שסיימה האמנותי נפל בהרבה מהעונות הקודמות, היתה גם עונת משבר קופתית. התיאטרון שנכנס להתחייבויות גדולות, עם הקמת האולם ברחוב נחמיה, לא היה יכול לעמוד בהתחייבויותיו. בינתיים פרץ חיכוך חמור בין הנהלה, עם מועדון התיאטרון, שהנהלתו של יוסף ("פפוי") מילוא ויצחק קדישזון, החברים האחרים של ההנהלה, ובייחוד ראשם יוסף ידן, טוענים שמילוא וקדישזון מקדישים את רוב זמנם למועדון, במקום לעסוק בענייני התיאטרון... **קטע ישראלי** הוכנס על-ידי הקומיקאי הבריטי חיק אוליבר לתוכניתו החדשה ב"בי.טי. בקטע זה מחקה אוליבר את זאב ברלינסקי, ששימש כקונפרנסיס להופעותיו של אוליבר בישראל, **תוכניות חדשות** מכינות של הלהקות הצעירות. תוכניתה החדשה של להקת פיקוד הצפון תבויים בידי במאי הקאמרי שמואל בונים ופזמוניה יכתבו בידי ידיד... **להקות ריקוד** כובשות השבוע את במות ישראל. אחרי הופעת הבכורה של להקה קאמרית למחול (ראה לעיל) בהדרכת נעמי אליסקובסקי, חוזרת תל-אביב להקתה של רנה גלוק, שתופיע באולם אהל, לאחר ההצלחה הגדולה ברחבי הארץ.

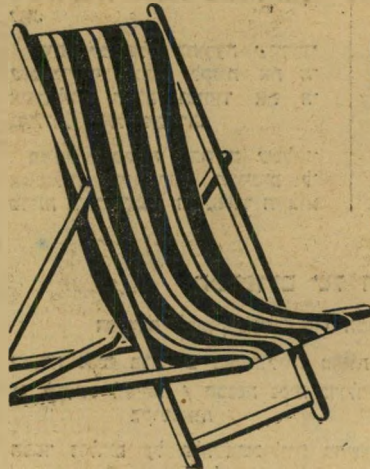
זמרה

צי'זבטרון א-ל-א-פראנסיז

זה קומפאניון דה לא שאנסון, תשעת חברי הזמרה הצרפתיים שהגיעו לישראל, נפגשו במקרה בהיותם חיילים בצבא הצרפתי, לפני 15 שנה. הם התחילו לשיר להנאתם, הגיעו במהרה לתשומת לבו של המחלקה המקבילה לזו של קצין חינוך ראשי בצה"ל. המחלקה הפכה אותם ל"להקה צבאית מאורגנת, שלחה אותם לסיורים במוסדות.

כפי שעשה הצי'זבטרון בשעתו, כאשר חבריו השתחררו מהצבא, ביקשו גם הקומפאניון להקים להקה אזרחית. הם נתקלו באותם הקשיים שאילצו את הצי'זבטרון להתפזר. הקומפאניון סבלו במשך שנה שלמה, הצליחו לבסוף להתגבר על המשבר. הצלחתם באה להם בזכות כשרונותיהם. מלבד לשיר, ידע כל אחד מהם גם לנגן על כלי מוסיקלי אחד לפחות. כאשר עלו על במת בית ציוני אמריקה בתל-אביב, השבוע, שלפו מדי פעם קלארינט, חצוצרה, תוף, טרומבון, כינור או גיטרה, השתמשו

עת לדאג למרפסת ולגן

סרן קל לנחות
סרן בשלל צבעים
סרן חזק ואיננו דוהה
סרן עומד בפני רטיבות ושמש

רהיט חוץ עם סרן הוכיח את עצמו זה שנים בתנאים הקשים ביותר.

בבתי מלון, בבתי קפה הגדולים ביותר בארץ למשל: מלון אנדריה, רמת אביב, קפה רחל וכן על שפת ימה של תל-אביב והרצליה.

להשיג בכל החנויות המובחרות

החברה המאוחדת לסרן פלסטיקה בע"מ
תל-אביב, רח' מקוה ישראל 10, טל. 5853.

מיוחד לשיכונים:

מגרשים ברחובות
תל-אביב, טלפון 24749

גב' דגון אומרת:

בעיני ד"ר דגון, יש לו לפעמים הרגלים מרגיזים — במקום לדבר רק על דברים שהוא יודע, הוא מתערב גם במה שלא שייך לו. אני פותחת את העתון, ומה אתם חושבים אני מוצאת שם? — הדוקטור מדבר על המטבח!

לא, בעלי היקר! המטבח זהו השטח שלי! בעיניי בישול אני מדברת. הנה, לדוגמה, מה תגידו, למשל על דגים במיץ לימון?

נקי 1-3/4 קילו דגים, המליחי קצת והתיזי עליהם מיץ מ"2/1 לימון. חממי 2 כפות שמן במחבת או בסיר. הוסיפי לשמן שום קצוץ דק וסגני עד שהשום יישר. כעת שימי במחבת את הדגים, הוסיפו מיץ מ"2/1 לימון, כסי ואדי על אש קטנה במשך 1/2 שעה. יש להוסיף מדי פעם בפעם מעט מים רותחים.

נמצא גם חם וגם קר!

דגים וסלמון

מקור

ללא מלים

ישראל במדיום (מאת פרי, הוצאת בירן, 123 עמודים) הינו הגיון הגדול הראשון להקפא את כל שטחי החיים בצה"ל בעיפרון ובמכחול של הקריקטוריסט, להנציח את כל הבדיחות החייליות שנוצרו תוך תשע שנות קיומו של צבא ישראל. בין הקומים:

● שני שוטרים צבאיים צועדים לאורך מסדרון בית כלא, נעצרים בתימהון. הסיבה: עיניהם נתקלות בכתובת מקורית המתנוססת על דלת אחד התאים — „גא לא להפריע בין שתיים לארבע“

● נהג ממושמע מצית להוראת השלט „נהג, אסוף את החייל“ יורד ואוסף את איבריו של החייל, אשר נדרס על ידי זה עתה.

● חייל עומד להסתער על מצודת אויב. הוא אוחז ברימון ומנסה לשלוף את הניצרה בשניו. לכל הרוחות! השניים התר תבות שלו נתקעו בניצרה ונשלפו מן הפה! המיוחד בספר זה הוא העדר המוחלט כמעט של הסברים מתחת לקריקטורות. פרי רוזנפלד, גרפיקאי רב כישרון, שהגיע לישראל בשנות השלושים כעולה בלתי חוקי, עבד שנים מספר בכבישים, משרת כיום בצבא הקבע, הכריח את ציוריו לדבר בעד עצמו. הסביר הוא בחיך האופייני לו: „בניתי את הספר כך שאפילו משטחה אסי קימוסית תוכל לעיין בו ולצחוק“.

לכל המכירים את פרי אין דברים אלה נראים כמוזגמים. לפני שנים רבות עלה בידו להעלות חיך אפילו על פניו הקודרים של ויסמאן, מלך הגזוז התל אביבי. ויסמאן הזמין אצלו שלט, הטיל על שניים מחבריו לתלותו, גילה לאחר מעשה כי השלט עקום, סירב לשלם את שכרם של השלושה. השיב לו פרי: „מר ויסמאן, השלט אינו עקום. הבית עקום.“

ויסמאן פרץ בצחוק ושילם את הכסף בו במקום.

תרגום

במדים ובלי מדים

האיש בחליפה האפורה (מאת סלון וילסון, הוצאת לדורי, 280 עמודים) הוא תום ראט, צנחן אמריקאי משוחרר, אשר לא הצליח להסתגל לחיים האזרחיים, למרות עשר השנים שחלפו מאז תום מלחמת העולם השנייה. כל בעייה, כל החלטה אשר עליו לקבל, מזכירה לו את צניחותיו הקרבניות באירופה ובאוקיאנוס השקט, את החייל הגרמני הצעיר שנערף על ידיו, את היפאני שסורס בין שיחיו של אי קטן, את חברו חסוב, אשר נהרג על ידיו בשנגה. בקרב הבעיות האזרחיות, המעוררות את הוכ רגונות הצבאיים, באות בזו אחר זו. אשתו, בסטי, השואפת לרכוש בית גדול יותר, מאלצה אותו לנטוש את עבודתו השקטה והנוחה בקרן צדקה, להפוך לכותב גאומים של מנהל חברת-שידור. סבתו מתה, מורישה לו בית, ההופך לסלע מחלוקת בינו לבין משרת זקן, הטוען כי הוא היורש היתיד. חברו ליחידת-הצנחנים, קיסר גארדלה, מגלה את עיקבותיו, מבשר לו בשורה מזועזעת: מאריה, הנערה איתה התעלס תום ראט בתקופת שהותו באיטליה, ילדה לו בן, התרוששה, מבקשת עתה את תמיכתו.

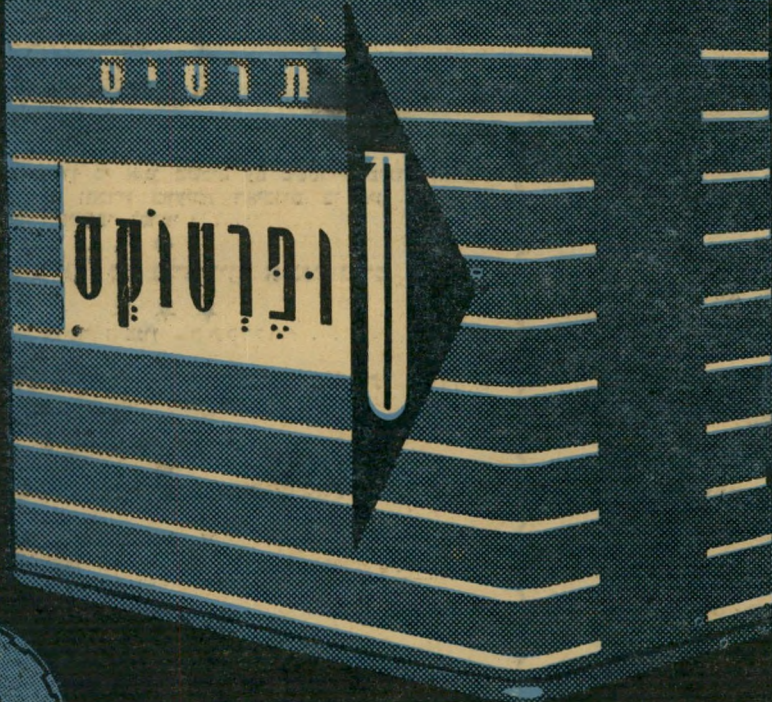
נשק האמת. תחת לחץ הנסיבות הופך תום ראט לחייל אדומה, מפעיל לאורך חזית הבעיות שלו נשק כבד ביותר: את נשק האמת. כאשר מציע לו הופקנים, מנהל חברת-השידור, לקבל את תפקיד סגנו, הרי זה מסרב, מוסיף בגילוי לב: „אני טיפוס המסוגל להתמסר אך ורק לעבודתו. ייתכן שעוד מלחמה מאיימת באופק. רוצה אני להיות מסוגל להתבונן אחורה, לומר לעצמי שביליתי את הזמן שבין שתי מלחמות בחיק משפחתי.“

לבסוף מקבל תום משרה נוחה במסי גרת חברת השידור. ניצחון ראשון זה מאפי שר לו לעבור להתקפת אמת שנייה, לגלות לאשתו על מציאותם של מאריה והילד הבלתי-חוקי. גם האשה מזועזעת — וגם הפעם מסתמים הכל בכי טוב: הזוג מחליט לשלוח לילד תמיכה כספית קבועה.

בפתחית הספר מודה הסופר וילסון לי אשתו, אשר איפשרה לו את כתיבת הספר בקבלה על עצמה את כל עבודות הבית והגן. הוא חוזר ומדגיש כי עבודת הכתיבה היתה קשה ומפרכת. ואכן, נראה כי וילסון התקשה בכתיבה עד כדי כך שנאלץ לשאול תיאורים קרובים מסוימים מרומאנים מלחמתיים אחרים, כולל במערב אין כל חדש של אריך מאריה רמארק.

10%

יותר חומר

ו.פרטוקס

החומר היעיל ביותר נדר זבובים. יתושים ומקקים

רסס' ה סופרטוקס

החנויות המובחרות של תל-אביב

★ אם את רוצה לקשט את ביתך בטעם גשי ישר לחנות קשטן ובניו בתל-אביב. רחוב הרצל 27. שם, תמצאי את בדי הקשט והרפוד מהאיכות המעולה ביותר. נוסף לכך את מיטב בדי וילונות תוכלי להשיג אצל קשטן.

★ בסלון האלגנטי נעלי נבון. רחוב דיזנגוף 222. נתקבלו זה עתה המודלים החדשים ביותר של נעלים איטלקיות, אימומי עקבים מתוצרת איטלקית בדוג-מאות האורגניליות של העונה. אצל נבון תמצאי את הנעלים לפי טעמך ולפי הומונה.

★ אם את מחפשת מערכת ריי-הוט מודרנית ומקורית לסלון שלך, גשי לאושינסקי, תל-אביב. רחוב הרצל 56, ותמצאי את מבוקשך: ספה נחמדה בבד מאיכות מעולה ובצבע לפי בחירתך, שולחן מקורי במרכז כסאות וכורסאות ריפוד נוחים. כן תמצאי מערכות שינה וחדרי אוכל. הכל במחירים נוחים ושירות אדיב.

חמשיריים

חייל הידוע לגנאי
חשב כי ללחום לא כראי.
בזמן הקרבות
הסתובב ברחובות
וקיבל עם כולם "אות סיני".
"הגרעין הזה", שדה בוקר

★ ★ ★

מעשה בעלמה מכפריבוטן,
יפה, חנינית, דקת-מותן,
שנתנה לצעיר
להשמיץ לה שיר,
ומאז אחיותיה — דורות הן.
דן מירקין, חיפה

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. הזוכה השנוע בפרס של 10 ל"י היא תמר נוח, צה"ל, המתבקשת להודיע את כתובתה המלאה למערכת העולם הזה.

החיים והמוות ביד אבא

הוא היה מדריך תיירים. כשהביא אותם למלון דן, אמר: "את הבניין הזה תיכנן אבא שלי." כשהראה להם את בית הוועד הפועל, אמר: "את הבניין הזה בנה אבא שלי." לבסוף, כשהגיעו לסדום, אמר להם: "זהו ים המוות." אמרו לו: "יודעים, יודעים. אבא שלך הרג אותה."

שאל מנשה, סדום

סעות לעולם צודק

עסק למנורות כביסה. (מעריב)
מרדכי דן, תל-אביב
הלבנים יוצאים מאירי-עיניים.
כנופית השמיניות, שהמתחה ב-
גניבות. (הארץ)
אליק מג, חיפה
בעיניהם, היתה זו סתם מתיחה
אחת גדולה.
תשפץ מס, 19. (דבר)
דב ים, יורעאל
פרש יוגלר בין המשתבצים.
מושחת על עקרונות צודקים.
(ידיעות אחרונות)
שלום ברכאל, חולון
זהו הסוג המסוכן ביותר של שחי-
תות.

הערות-שוליים

בשעתו אמר דוד בן-גוריון כי אינו משלים עם משטר המפלגות המוביל לשחיתות, והשבוע חזר והכריז בוועידת האיכרים כי אינו גורס את ההפרדה בין הסקטור השיתופי לפרטי. . . .

... בקיצור: נראה כי בן-גוריון איננו גורם את כל המשטר שהקים.

בפתיחת ועידת מקי" הושר הימנון "התקווה" . . .

... הדגש הרשם כמובן על המלים "ולפאתי מזרח קדימה".

עיריית תל-אביב הכריזה על "מבצע שקס" . . .

... ובאותו שבוע הודיעה גם על חגיגות היוכל של העיר.

סיסתמו של דוביגו, הטוען כי ייצוא אשכוליות משומרות עתיד להכניס למדינה סכומים עצומים במסבס זר:

... רק אשכוליות יצילו את אשכול.

מאגרות הספרות העברית

קולגה

אביגדור המאירי נכנס פעם למסעדה תל-אביבית כדי לסעוד את לבו. כשביקש לבסוף את החשבון, הגיש לו המלצר חשבון ממולח ומסופלף הרבה יותר מן התבשילים עצמם. המאירי לא התרגש וביקש את המלצר לשלוח אליו את בעל המסעדה.

"שלום אדוני", אמר המאירי. "איך זה מגישים לי כאן חשבון כזה? האם אינך מכיר אותי?"

"לא אדוני", הצטדק בעל המסעדה.

"אני קולגה שלך", הסביר המאירי. "חבר למקצוע."

"או, סליחה!" אמר בעל המסעדה. "באמת לא ידעתי. אתן הוראה לתת לך הנחה של חמישים אחוז."

המאירי שילם את החשבון המקוצץ, לבש את מעילו ועמד ללכת. אז קרא לו בעל המסעדה ואמר: "סליחה, האוכל לדעת איפה היא המסעדה שלך?"

"אין לי שום מסעדה", השיב המאירי.

"מה פירוש?" זעק בעל המסעדה. "הרי אמרת לי שאתה חבר למקצוע!"

"נכון", לחש המאירי לאוזנו לפני צאתו מהמסעדה. "גם אני גנב כמוך."

הזמן הנכון

במסיבת סופרים בתל-אביב, טען אחד המשוררים הישראלים:

"כל סופר חייב להכיר את עצמו ולנצל את כשרונו בהתאם לנטייתו המיוחדת ואפילו בהתאם לשנענותיו. אני, למשל, יודע כי הכשרון שלי מתגלה בכל שאת, דווקא כשאני כותב בשעות הבוקר."

"אם כך", שאל מיד המשורר אברהם שלונסקי, "מדוע אתה כותב תמיד דווקא אחרי-צהריים?"

אין רע בלי טוב

פעם בא אל נחום סוקולוב סופר עברי שקבל מרות על כך, שאחד הספרים, אשר באותה תקופה נחשב לנועז ביותר, תורגם לעברית ויצא לאור בארץ-ישראל. "זהו ספר איום", טען אותו סופר, "והשפעתו על הנוער תהיה מזיקה מאד. וכל זה לא היה מרגיז אותי כל כך, אילו לכל הפחות היה הספר טוב מבחינה ספרותית!" "אל תתרגש אדוני", השיב לו סוקולוב. "ספר רע אינו יכול להיות מסוכן, אלא אם כן הוא ספר טוב."

מלווה עממי

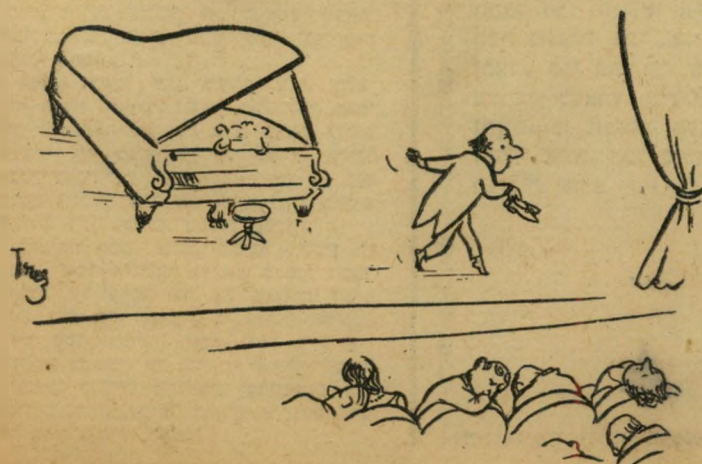
יום אחד, בשבתו בחברה, השמיץ מנהל "בנק לאומי לישראל" זיגמונד הופמן הברקה נאה. כשחל נהנו הנאה רבה, הוסיף הופמן ואמר: "עלי להודות כי אין זה פרי מחשבותי שלי. מצאתי רעיון זה בשיר של שאול טשרניחובסקי, והרשיתי לעצמי לקחת אותו כהלחאה."

שמע זאת הסופר עימנואל הרוסי והוסיף מיד: "זהו הפעם הראשונה בחיי שאני רואה משורר נותן הלחאה לבנקאי."

פרשישראלי

אולם מזהם.
המזן אדם.
מחניק עד להבעית.
סרט עברי וסיגריה עברית.
מי קולון, פודרה,
שפתון, תמרוקים,
מתחבקים כמו בדאנס.
לבוש נשף מחשוף פוער
עד המעי העיור.
הס. מאפיל.
הסרט מתחיל.
פכלב פצוע פינור נאנק.
יורים!!!
(כדורי סרק).
הגיבור: יהודי טוב, עם אקדח בצד.
על קו-הרקיע פוסע לבד.
ואז נראים
פרצופי אנשים רעים.
אש מקלעים:
תף!!! תף!!!
(דופקים במקל על פה).
סער. רעם.
הגיבור מנופף בידיו בזעם.
ראקטה אדומה עולה למרום
(באמצע היום).
סכנה!
התמונה משתנה:
מ ס ד .

תמר נוח, צה"ל

סוף הקונצרט

ואם תכאיב לה שוב-
אבעט בך עוד פעם!"

פראזני

אפשר לחשוב שזה התוף
היחידי בעיר-כל השכנים
רוצים לקנות אותו ממני!"

אמא לא בבית, אבל
אני אשאל את אבא אם
אתם יכולים להכנס. הוא
מתחבא כאן, מאחורי הדלת."

אבל אבא! ראיתי
שנורא חם לך!!!"

היתה מסיבה נהדרת-גב'
מילר הפילה את העוגה
לארץ והילדות לא רצו
לאכול אותה!"

אני יודע שאת שונאת
לכבס את הבגדים המלו-
כלכים שלי-אז זרקתי
אותם!"

אדון! אפשר להסתכל
בתמונות?"

אלה מים של חדר-
אמבטיה - אני רציתי
מים של מטבח!!!"

מצאתי את הסיר והקלחת.
אם תמצא עוד את המחנת
-אוכל להתחיל להכין
ארוחת צהריים."

"אוי, החצר שלכם נווא
מלוכלכת!"

אם יגידו לך שמטריה
יכולה לשמש במקום
מצנח - אל תאמין!"

יופי, אבא! אני כבר
חשבת שהצפידע שלי
ברחה!"

"יא! המיטה שלי עשויה
מעץ רך נורא!"

אסקוט
הסיגריה שלי!